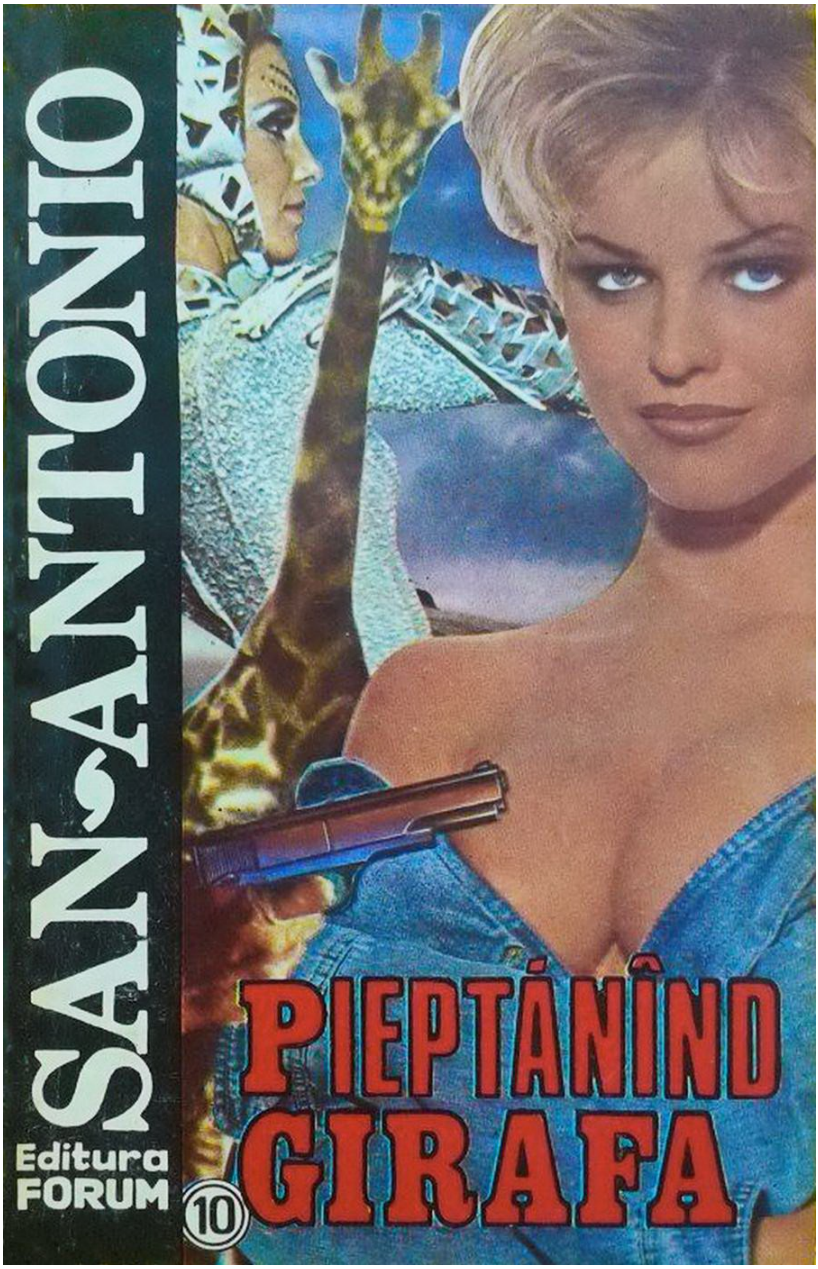

AVERTISMENT CITITORILOR

E mai bine să vă previn de pe-acum. Situaţia fiind aşa cum e, şi vremurile aşa cum le ştiţi, m-am hotărât să

ripostez scriind cărţi din ce în ce mai aiurite şi mai pline de bancuri. Dacă editura Vermot mă dă în judecată, pagubă-n ciuperci! Fiecare să-şi asume responsabilităţile. Alegerea mea e făcută: voi delira de-a dreptul. Şi dacă nu aveţi suficientă imaginaţie pentru a mă însoţi pe acest drum năstruşnic, ei bine, alunei fierbeţi-vă câte un ou! Sau două, dacă ficatul vă e tot atât de rezistent, pe cât vă e proitia.

S.-A.;

Lui Francis Lopez, cu statornică prietenie.

S.A.

CAPITOLUL ÎNTÂI

— Doamnelor şi domnilor, primatul pe care-l vedeţi aici, în ciuda aparenţelor, nu este o maimuţă. Vorbeşte, oare, maimuţa? Nu, doamnelor şi domnilor. Or, această fiinţă stranie vorbeşte. Şi vă vom dovedi aceasta chiar acum.

„Hai, spun eu întorcându-mă spre individul hirsut / aşezat în centrul pistei, spune câteva cuvinte publicului nostru drag”.

Chestia enormă, bărboasă, borţoasă, grozav de păroasă pe ceafă şi, dimpotrivă, pleşuvă pe creştet; chestia buzată, cu ochi injectaţi, cu dinţi cariaţi sau falşi; chestia cu muşchi puternici, cu pântec enorm, cu pleoape umflate; chestia înalţă capul şi spune:

— Ce de-a mai lume e azi!

Deşi de o simplitate gideană, fraza, în mod inexplicabil, declanşează o furtună de aplauze. Monstrul îşi ridică atunci mâna masivă, cu crenvurştii acoperiţi de păr creţ.

— E-n regulă, băieţi! declară el. Fără manifestaţii pe drumurile publice! Nu uitaţi că suntem drept în mijlocul pieţei şi că dacă n-ar fi cortul, v-aţi holba la stele i

Refurtună de aplauze.

— Aşa e, chiar vorbeşte! cotcodăceşte o doamnă aşezată la cucurigu.

Reiau:

— Întocmai, doamnă, acest individ vorbeşte ca oricare altul. Gândeşte! Ştie să numere! Doriţi dovada?

Mă aplec deasupra mostrului.

— Cât fac 5 ori 6, gentleman?

Sprâncenele individului se unesc. Privirea-i roşie virează în violet.

— 29! răspunde el în cele din urmă.

— Aproape corect, gentleman. Răspunsul e 30!

— Şi impozitul, vere? obiectează primatul. Ţi-l bagi în fund?

Râsete în asistenţă.

— Puteţi constata, doamnelor, şi domnilor, că acest domn posedă, în schimb, simţul umorului. Concluzie: este un om. Un bărbat.

— Dacă e vreo damă care se îndoieşte de asta, declară monstrul, n-are decât să-mi facă o vizită la rulotă şi o să-i arăt trei bucăţi de o să zică „pas”!

Aplauze vijelioase. Le înăbuş cu braţele ridicate în poziţia „Am – priceput – mesajul”.

— Ladies and gentleman, continui eu, dacă vă atrag atenţia asupra faptului că individul aici de faţă este într-adevăr un bărbat normal constituit „motivul este că – veţi vedea – comportamentul lui, mai mult, decât înfăţişarea, ar putea să vă creeze îndoieli 1

Acest bărbat se numeşte Beru. Are cam patruzeci de ani şi părinţii lui erau oameni perfect normali. Tatăl lui era mână spartă, maică-sa, moară stricată, sora lui mai mare – gură bogată, fratele mai mic – cap sec, iar el, doamnelor şi domnilor, e sac fără fund! Pentru prima oară în oraşul dumneavoastră, veţi asista la un număr de bulimie absolut unic în lume. Efectiv, domnul Beru, aici de faţă, e capabil să consume orice în afară de metale. Şi când spun „în afară de metale”, fac o excepţie pentru mercur, care constituie, împreună cu vinul roşu, băutura preferată a acestui fenomen. Mercurul e o adevărată delicatesă pentru el şi ronţăie câte o duzină de termometre în fiecare duminică pentru a-şi face poftă de mâncare.

„El e deţinătorul recordului european de bulimie la

toate categoriile în poziţia şezând, de când a ingurgitat la aceeaşi masă: treizeci şi două de duzini de stridii cu toi cu cochilii, două umbrele de damă. O pălărie de preot, un disc cu Jean Claude Pascal, un dicţionar Larousse, o pereche de ochelari de aviator, o roabă de balegă, un pneu de tractor, două lumânări de nuntă, şase şobolani morţi, trei ghivece cu crizanteme şi fotografia lui Brigitte Bardot!”

Îmi trag sufletul în timp ce publicul se dezlănţuie. Modest. Grasul salută discret asistenţa.

Îmi dreg vocea.

— Persoanele care doresc să ofere fenomenului obiecte de consumat sunt rugate să coboare pe pistă. Domnul Béru e flămând, doamnelor şi domnilor, căci n-a mâncat de douăzeci de minute! Cu alte cuvinte, ofrandele dumneavoastră vor fi binevenite.

Îmi şterg fruntea transpirată, privind spectatorii cu un aer încurajator. Se şuşoteşte în draci. Oamenii se pun de acord. În final se prezintă un spectator temerar, fluturând un fel de paletă minusculă.

— Ce-i asta? mă interesez eu, examinând obiectul.

— O brânzoaică, răspunde respectivul. Ce să zic, m-a lămurit buştean!

— Şi ce înţelegeţi prin brânzoaică, scumpe domn?

— E o specialitate de patiserie din Bourgoin.

Am uitat să vă spun că circul nostru dă reprezentaţi de astă seară la Bourgoin (Isère), la jumătatea drumului dintre Lyon şi Grenoble şi că e pentru prima dată când grasul şi cu mine ne producem în public.

Majestatea Sa hăpăie brânzoaică din două îmbucături Spectatorii aplaudă fără convingere, găsind isprava cu atât mai modestă, cu cât 6 realizează şi ei din fraged i pruncie şi de plăcere.

— Mare brânză! zic eu. Haideţi, doamnelor şi domnilor, puţină imaginaţie, please! Bulimicul devine nerăbdător! Dacă nu-i potoliţi curând cumplita foame, va începe să devoreze stâlpul de susţinere şi o să ni se prăbuşească cortul în scăfârlie!

I

Un tânăr se apropie, desfăcându-şi cravata de la gât. Fără o vorbă, o întinde Voracelui. Beru o înhaţă cu aviditate!

— Mişto! spune el, e vărgată, cum îmi place mie!

O mănâncă cu poftă. În timp ce spectatorii trepidează de entuziasm pe locurile lor. Mă zgâiesc discret în direcţia culiselor. Dincolo de băieţii de pistă zăresc statura impozantă a domnului Barnaby, directorul circului.

Poartă un costum alb de flanel şi o imensă pălărie de cowboy. Are perciuni cârlionţaţi, un nas mare plin de pâr şi fumează lin trabuc puţin mai mic decât coloana Vendôme. Seara de azi constituie un test. Dacă ne iese numărul, ne păstrează. Dacă dăm greş, ne salută din mers. De aceea trebuie neapărat ca Grăsanul să facă şi pe draru-n patru, numai să placă.

Ca să facă cravata să alunece, rade o stacană de molan, în ovaţiile publicului.

— Cred că i s-a pus un nod de cravată în gât! arunc cu şmechereşte.

Un tip cam matolitâşi aduce şapca. Beru o examinează.

— Pare să fie suficient de unsuroasă, face el.

Şi îşi înfige dinţii în şapcă; ceea ce e un fel de-a spune, având în vedere că tastatura lui universală seamănă mai degrabă cu un pieptene ştirb decât cu un colier de psrle fine.

Îl opresc la a doua îmbucătură:

— Mulţumesc, gentleman! fac eu, demonstraţia e zdrobitoare.

— Vreau să termin de mâncat cozorocul! protestează Beru, ador crocantul!

Acum tot norodul se înghesuie să aducă cele mai neaşteptate lucruri. Un bătrânel îşi aduce bastonul; o doamnă, fotografia soacrăsei; un copil întinde programul 1 reprezentaţiei şi o englezoaică bătrână rătăcită pe-aici, cuprinsă de milă, îi dă grasului o felie de budincă făcută de ea. Stoic, Enormul înghite tot: budinca, bastonul, fotografia, programul. Mai mănâncă apoi: o talpă de

pantof, un formular de impozit, o şa de bicicletă, o broască vie. O J’ai-furioară, un ciolan afumat, douăzeci de caramele moi, un pachet de vată hidrofilă, un exemplar din revista

Casa şi grădina”, un buchet de maci, un sutien gol. O pereche de coarne de cerb. O alta de şef de gară. O hartă Michelin a regiunii Rhône-Alpes, o şosetă de lână tricotată manual, două catarame, o pereche de bretele, almanahul Părintelui Benoît *, un racord de pompă de bicicletă, un joc de tarot, un copan de pui, un copan de şchiop, şaisprezece timbre fiscale folosite, operele complete ale lui Jean Cocteau (care, de altfel, nu poate să le înghită), un rest de friptură la cuptor, o veveriţă împăiată, un tub de cremă de faţă, o cutie de cremă de ghete, un castron de cremă de cacao, crema societăţii, o fumigenă, un cadran solar, un potpuriu, o mustrare de conştiinţă, o notă diplomatică, cincisprezece chemări în ajutor, noaptea Walpui-gică, scara de serviciu, odihna războinicului, două raw de soare şi un subînţeles.

Un triumf, oameni buni! O nebunie! Niciodată Sarah Bernhardt, niciodată Elvis Presley, niciodată Manolete ori Robinson sau Springboks n-au avut un asemenea succes. Grăsanul e în starea de graţie, cum zic italienii (de obicei, e în stare de raţie). Dacă nu-l oprim, o să halească circul. Bourgoin-ul, şi tot departamentul Isère! E capabil, dacă a început, să halească Universul, apoi să se devoreze pe sine însuşi. Într-un iureş teribil. Da, astă seară. Béru parcă ar fi sfârşitul lumii, în mai spectaculos! Pe lângă el bomba cu hidrogen seamănă cu un mic pârţ de iepure timid. Ne umple de o sumbră veselie. Béru al nostru. Antrenează în vârtejul lui bulimistic (cuvântul nu exista până acum, l-am inventat eu acum) vajnica populaţie locală. Se opreşte într-o apoteoză indescriptibilă, pe când muzicanţii din orchestră, cuprinşi de delirul general. Încep să cânte la Marseillaise. Béru, uşor balonat, salută în stânga şi în dreapta. Trimite sărutări femeilor şi bezele fetiţelor. Are gesturi ample şi faţa îi radiază (unul dintre bunicii lui lucra la fabrica de radiatoare).

Am dat lovitura, oameni buni! înţeleg asta din

zâmbetul ea o felie de dovleac al domnului Barnaby.

— Publicaţie faimoasă în sud-estul ţării, cuprinzând datele târgurilor şi boldurilor din Franţa, (n.a.)

II

Pe când părăsim pista, directorul se aruncă pe noi şi frământă trieepşii Grasului cu o înfocare ieşită din toraun.

— Per tutti dracii! strigă el, numero asta e cel mai straordinario pe care l-am vedere vreodată!

Căci domnul Barnaby, în ciuda numelui cu rezonanţă british, e de origine macaronară

Ne conduce într-o viteză la rulota lui de lux, pentru şampania victoriei. Rulota în chestiune, trebuie să precizez, e palatul Versailles pe rotile, fraţilor. Interiorul e din marmură (că rar e!) \ Are încălzire centrală cu termostat, aer condiţionai necondiţionat, o baie cu o piscină orientală pe post de cadă, un salon de şaisprezece metri pe doisprezece, un dormitor tapetat cu mătase de paraşută (paraşuta nu locuieşte cu el), o bucătărie pe lângă care cea a lui Raymend Oliver ar părea un reşou de camping şi un bol plin de armuri şi de piei de tigri.

În limbajul lui păsăresc, Barnaby îşi exprimă satisfacţia faţă de numărul nostru. Beru primeşte complimentele cu modestia lui proverbială Doamna Barnaby, soţia cât se poate de-legitimă a Big Boss-ului, este entuziasmată de performanţa eroului şi îl priveşte pofticios cu ochii ei gelatinoşi. E o superbă pipiţă blondă de aproximativ o tonă şi jumătate, cu faţa la fel de expresivă ca o oală cu compot de mere. E fardată cu albastru, verde, roz şi roşu şi se machiază cu mistria. Diamantele de pe ea ar putea asigura echilibrul bugetar pe următorii doisprezece ani. Cerceii seamănă cu lustrele salonului de protocol al Primăriei Parisului. Brăţările sunt atât de masive, încât îi e imposibil să întindă mâna fără ajutorul unui trepied de puşcă mitralieră; cât despre colierul ei, seamănă cu un lanţ de topograf din aur masiv pe care şi l-ar fi răuscit în jurul guşii.

— N-aveţi o fărâmă de bicarbonat? o întrebă Beru, veşnic dispus să flirteze.

Barnaby tresare uşor

— Ma que! Numero vostra v-a obosit? se neliniştеşte venerabilul nestru patron.

— Oh! nici gând, protestează Umflatul. Numai că o englezoaică bătrână mi-a dat o felie de budincă de nu se poate. Eu unul, ca să fiu sincer, aş arunca haleala britiş la closet fără s-o mai gust, şi-n plus budinca e o mizei le, amestecată veu rahat. A ei, pe lângă toate, mai era şi mucegăită, cred. Ce mai încolo şi-ncoace, m-a paradit la stomac.

Grasul înghite o porţie big de bicarbonat. Odată medicamentul îngurgitat, declară că e băşită treaba şi ne-o dovedeşte. După care atacă şampania.

— Dacă aveţi vreun biscuit care nu vă trebuie, face el către doamna Barnaby, sunt amator!

Cererea asta îl liniştеşte total pe director. Începe imediat să ne prezinte oferta. Suntem angajaţi cu confortabilul onorariu de o sută de mii de pavai pe reprezentaţie. Eu, în plus faţă de slujba de prezentator, va trebui să pieptăn girata şi să lustruiesc colţii elefantului în timpul digestiilor Grasului. Cum am avut întotdeauna relaţii excelente cu girafele pe care le cunosc şi cum îmi place fildeşul, subscriu cu dragă inimă acestor îndatoriri. Ni se deschid perspective la fel de strălucite ca rochia de lamé a doamnei. Barnaby.

În timp ce ciocnim cupele, se bate la uşa capitonată. Majordomul ne anunţă că un ziarist solicită un interviu. E semn bun. Barnaby râde ca o roşie plesnită.

— Da spune lui să intre subito!

Apare atunci un flăcău frumos, cu ochi catifelaţi, care nu e altul decât amicul meu Marc Perry, de la ziarul local. Un vechi prieten, care mă cunoaşte ca pe propriile lui buzunare.

— Măi, ce surpriză! exclamă el cu elocvenţa-i obişnuită. Când te-am recunoscut pe pistă, mi-a stat Rollexul!

Îi arunc o privire atât de expresivă, că îl apucă durerea de cap.

— Marc,bătrâne! fac eu sărindu-i de gât.

Îmbrăţişându-l, îi ciripesc în suporturile de chiştoace:

— Nicio vorbă despre profesia mea de gabor, o să-ţi explic eu!

Perry e omul care are atât de mult self-conirol, că nu mai şi le ce să facă cu el. Rămâne la fel de impasibil ca un peşte congelat.

— Vă cunoaşteţi? se miră Barnaby.

— Suntem consăteni, explic eu.

Marc dă laba cu toată lumea şi declară:

— Numărul vostru e al naibii de bun, fraţilor! O fă vi se deschidă toate uşile în Statele Unite!

— He! Madre de Dio, nu acum! protestează Barnaby. Că io am de făcut uno turneu european cu signorii ăştia: Italia del Notre. Elveţia. Germania, Belgia. Olanda…

Radem două sticloanţe de Pommery. Marc, care-şi ţine în permanenţă un deget pe declanşatorul aparatului său de fotografiat, face câteva poze cu Grasul în viaţa particulară.

După care îi părăsim pe scumpii noştri directori, pentru a ne duce la rulota noastră personală. Reprezentaţia o pe sfârşite (vorba lui Beru) şi orchestra cântă… Da, da, ştiu bine că mi-ai spus-o", marş american în doi timpi, cu auricular înlocuit.

Odată ajunşi în conacul nostru pe roţi, Marc Perry se r: azămă de uşă.

— Ei bine, purcelule, murmură el, sper că o să-mi povesteşti totul de-a fir a pâr, în detaliu şi cu toate amănuntele, nu?

Mă prăvălesc într-un fotoliu, cu braţele zăcând pe covor ca nişte vâsle abandonate (frumoasă imagine, nu?) Grasul, în ceea ce-l priveşte, îşi scoate pantalonul din piele de panteră şi haina din piele de urs.

— Ascultă-mă, micuţule Marc, fac eu. O să te pun la curent, pentru că-mi eşti amic. Dar dacă te pune naiba să seri o jumătate de sfert de virgulă despre povestea asta înainte ca eu să-ţi dau voie, îţi îndes stiloul şi ziarul pe gât,

ai priceput?

Marc îşi trece mâna prin părul ondulat şi ridică din umeri.

— Nu trebuie să mă ameninţi, face el, ajunge să apelezi; a prietenia mea.

— Thank you very much, bătrâne.

Dezgrop o sticlă de scotch de sub canapea.

— Ţine, fă-ţi plinul în timp ce-ţi dezvălui adevărul. Lucrezi" în presă, deci eşti la curent cu furturile de tablouri, care au avut loc în diferite muzee, nu?

— Yes, domnule, face Perry, dând de duşcă zece centi-litri de malţ pur. Faci aluzie la isprăvile celui pe care iluştrii mei confraţi parizieni l-au supranumit… Arsene Lupin al muzeelor"?

— Exact. Un Manet furat la Louvre: un Corol la muzeul din Toulouse; un Fragonard la cel din Marseille; ştii Cezanne la Aix-en-Provence şi Un Fra Angelico la Lyon, e ceva, nu?

— Am înţeles. Conduci ancheta?

— De două zile.

— Şi ai prins un fir? „– Habar n-am. Marc se încruntă.

— Nu-i frumos să faci pe secretosul, San-Antonio.

— Nu fac pe secretosul, ăsta e tristul adevăr: habar n-am dacă am prins un fir sau nu.

— Atunci ce cauţi în circul ăsta?

— Mă iau după miros. Arsene Lupin al muzeelor a acţionat cu un profesionalism desăvârşit, fără să lase nici cel mai mic indiciu, dar am făcut o constatare, nu ştiu cât de valoroasă.

— Nu mă lăsa să mor de curiozitate, mă imploră Marc. Simt că nu mi-aş mai reveni după aceea.

— În fiecare din oraşele în care au avut loc furtuxil, circul Barnaby dădea o reprezentaţie în ziua în care dispăreau tablourile.

Perry se prăvăleşte pe canapea şi sărută cu foc sticla mea de scotch.

— Serios?

— Da. Atenţie, s-ar putea să fie însă vorba de o

simplă coincidenţă.

— Nu, mă corectează Perry cu blândeţe, de cinci coincidenţe. Prea multe!

— Aşa m-am gândit şi eu; atunci mi-a venit ideea să trăiesc un timp în interiorul acestui circ, pentru a vedea de mai aproape comportamentul fiecăruia dintre membrii lui.

— Şi ai angajat un bulimic care să le ajute?

— Nicidecum, acest domn abject pe care îl vezi acolo, într-un halat cu zorzoane, gustând dintr-un sandviş cu jumări, nu e altul decât prestigiosul meu colaborator, inspectorul principal Béturier.

Un salut al lui Berii, care îşi sfârşeşte într-adevăr ziua cu o delicată gustare.

— Béru, îi explic eu amicului meu, a avut dintotdeauna o poftă de mâncare excepţională, dar acum mai are., în plus, şi tenie. Cum noi căutam o modalitate de a îi angajaţi la circul Barnaby, el a avut această lăudabilă idee şi totul mă face, să cred că a reuşit pe deplin.

Marc e pasionat.

— Circul se îndreaptă spre Italia? întrebă el.

— Da, fiule. Şi Italia e ţara muzeelor. Te asigur că vom fi cu ochii-n patru.

— O să mă ţii la curent?

— Jur.

— Dă-ţi seama, să fiu eu acela care publică primul o astfel de ştire!

— O să-ţi vând pontul atunci când va deveni publicabil, dar pentru moment, niciun cuvânt!

Mai stăm puţin la taifas după care Marc ridică ancora, în clipa în care dă să iasă, îşi dă seama că a pierdut celula fotoeléctrica a aparatului său de fotografiat. Se punct în patru labe ca s-o caute, când se aude băguitul ruşinat al Grasului:

— Scuzaţi, donrle ziarist, dar cred că am mâncat-o.

CAPITOLUL DOI

Nu ştiu dacă aţi trăit vreodată într-un circ, flăcăilor. Cu scăfârliile voastre de hidrocefali, n-ar fi de mirare în fond. Parcă vă văd în sectorul menajerie, fraţilor, între

mangustele americane şi cimpanzei. Aţi fi scumpi foc în drăguţa voastră cuşcă! Paiele ar fi schimbate de două ori pe zi, căci e categorie de lux! Şi-n plus, publicul are inimă bună. E de necrezut câte chestii, gen alune şi bucăţi de bread, poate să-ţi arunce în cuşcă: chiar nu vă tentează? O viaţă tihnită, ferită de griji: departe de fisc şi de miniştri. Rău faceţi!

Tragem reprezentaţii succesive la: La-Tourdu-Pin, Pont-de-Beauvoisin. Voiron şi Grenoble. Cum acest ultim oraş are un muzeu interesant, mă aştept la un nou furt răsunător, dar nici pomeneală: calm total. Peste tot. Grasul dă moarte cu numărul lui de bulimic. Fără discuţie, e revelaţia unei vocaţii, fraţilor! Deşteptarea unui talent excepţional.

Altă dată, când, era făcut mangă, ne distra mâncând un pahar cu picior, un tampon-sugativă sau o umbrelă, dar asta era mizilic, un simplu apetitiv, dacă pot să mă exprim astfel (şi de ce n-aş putea? Doar n-o să mă împiedicaţi voi]) în fiecare din oraşele pe care le străbatem avem acelaşi succes triumfal. Suntem precedaţi de o publicitate extraordinară. Grasul e aşteptat, ziariştii locali îl asaltează de îndată ce apare Circul Barnaby. I se cer autografe. Cucoane topite de admiraţie îi aduc delicatese la rulotă: os de jambon, cochilii de scoici, veselă spartă etc, numai lucruri bogate în calciu, trebuie să admiteţi.

Existenţa înălţimii Sale s-a transformat total. Acum că a ajuns vedetă, mă priveşte de sus şi se dă mare. Mai e puţin şi o să trebuiască să-i leg şireturile la pantofi sau să-l şterg la nas!

Într-o seară, cred că era la Chamberry, capitala Savoiei, îmi zice:

— Te anunţ că o să demisionez din serviciul Bătrânului, San-Antonio…

Mă încrunt.

— Chiar aşa?

— Yes, domnule. Vezi tu, nu văd de ce mi-aş pune pielea-n saramură cât e anul de lung, din moment ce câştig aici, în două zile, cât mă plăteşte Tunsul pe o lună!

— Cum vrei, Grasule.

— Te deranjează? se nelinişteşte Monstruosul. Şi cum nu-i răspund, îşi pledează cauza:

— Înţelege-mă. San-Antonio: trebuie să strângi ban; albi pentru zile negre. Am o nevastă de hrănit, eu unul şi ea mănâncă aproape la fel de mult ca mine, ştii doar.

— Eu ştiu un singur lucru, Beru: am început o anchetă şi o vom termina. Atunci când va fi încheiată, o să faci ce vrei, dar nu înainte.

Se posomorâşte:

— Aşa cum merg lucrurile, mai e până să se încheie ancheta asta a ta.

Aici a pus degetul pe rană. Efectiv, totul pare să fie corect în acest circ. Fiecare îşi vede de treburile lui cum se pricepe mai bine.

Dar îngădui-mi, de vreme ce suntem la acest capitol (vorba unui amic episcop), să vă vorbesc despre numerele ce compun programul. E vorba despre celebrii clovvni Voma şi Rango: Grado’s, faimoşii contorsionişti *; doamna Cavaleri şi cavaleria ei uşoară; profesorul Navedenaude.

— Epitetele sunt extrase din program (n.a.).

1 «maestrul Misterului: miss Lăcrămioara ştelefanţii ei, Exa-brutele la trapezul zburător, şi Sprenett, cel mai mare jongler din lume (are doi metri). Cu alte cuvinte, un spectacol grandios!

La început suntem primiţi cu bunăvoinţă, dar în urma enormului succes pe care-l are Majestatea Sa, profesioniştii încep să facă mutre. Cu atât mai mult cu cât Barnaby a dat peste cap ordinea numerelor. De acum înainte, Bérurier intră primul în scenă, în locul Exabrutelor; care nu sunt deloc încântaţi şi nu ne mai salută. Doar miss Lăcrămioara e drăguţă eu noi. Primo, pentru că eu sunt acela care colgatează colţii pachidermelor ei, deuxio, pentru că încântătoarea persoană e foarte sensibilă la farmecul meu. Când îi arunc ocheada mea sturiubatică numărul 56 bis, aprobată de Consiliul de Stat, se dă cu roţile-n sus, e clar.

E o puştoaică cât se poate de gigea, blondă naturală,

cu ochi de un albastru violet, buze expresive şi nişte plămâni ai naibii Ve proeminenţi. Maică-sa i-a dat căi respiratorii din belşug, pe cuvântul meu; nu s-a zgârcit prea mult nici la dotarea aparatului de compresat fotolii. Fac pariu pe o trompă a lui Eustache în stare de funcţionare, contra tuturor trompelor elefanţilor ei, că o voi avea pe zeiţa asta nu peste multă vreme şi poate chiar mai curând! Când îmi zâmbeşte, marele zigomatic mi se apucă de alpinism şi măduva spinării mi se transformă în sirop de migdale.

Aşadar, timp de o săptămână bună, călătorim prin sud-estul Franţei fără nici cel mai mic incident. În sfârşit, trecem în Italia. Nu mă simt în largul meu. Nu pentru faptul că Italia e o ţară îngustă, ci pentru că îmi spun că am dat-o în bară – complet şi că decizia mea de a intra în acest circ în chip de angajat n-a avut nicio bază. Singurul indiciu interesant: niciun alt furt de tablouri n-a mai avut loc de la cel din Lyon. Poate că Arsene Lupin al muzeelor şi-a considerat colecţia ca fiind completă şi a renunţat să o mai sporească?

Circul Barnaby şi-a înălţat cortul în piaţa Ravioli, la periferia oraşului Tori, no. În aer pluteşte o blândă meâan

39 colie. Beru picoteşte în rulota, în aşteptarea începerii reprezentaţiei. Eu, căţărat pe o scară cu rotaţie dublă o pieptăn pe Zoe, girafa.

Din locul respectiv posed o panaramă cu totul specială. Zoe este un animal cumsecade, mai puţin îngâmfată decât s-ar putea crede, deşi e tot timpul cu nasul pe sus.

O coafez ca de obicei şi mă pregătesc să cobor, când zăresc o maşină americană intrând în piaţă şi oprindu-se chiar lângă cortul circului. Un şofer în bluză albă, cu o şapcă albastrră, coboară din ea. Se apropie de rulota-casieriei în care vinde bilete doamna Barnaby, căci la alde Barnaby, numai şefii învârt lovelele, îmi zic că vreun grangur din capitala piemonteză şi-o fi trimis şoferul să-i cumpere bilete pentru plozii lui. Dar în loc să rupă câteva bulelti, doamna Barnaby îi indică rulota celor doi Grado’s.

Şoferul se apropie de ea şi bate la uşă. I se deschide şi dispare înăuntru.

Eu, mă ştiţi, doar! Şi dacă nu mă ştiţi, duceţi-vă să plimbaţi ursul – am flerul veşnic treaz. Ca din întâmplare, mă apropii de maşină ca să-i ginesc placa. Rătăcitorii, vorba ziariştilor poetici, nu sunt obişnuiţi cu vizitatorii de mare clasă. Maşina e un Cadillac, ţineţi cont (şi dacă nu ţineţi, mă doare-n pix), neagră cu interiorul alb. E înmatriculată la Torino. Placa de înmatriculare e din argint cizelat, volanul din argint aurit şi garniturile roţilor din aur fin masiv.

O maşină de grangur, cum puteţi constata. Şuruburile delcoului nu sunt platinate, ci din platină veritabilă. Spatele maşinii e despărţit de partea din faţă printr-un geam de sticlă autentică, ca să nu se amestece borcanele. Şi de-aţi vedea interiorul, mamă doamne! Apă caldă şi rece la discreţie! Pivniţă de băuturi! Televizor, pick-up, prăjitor de pâine, uscător de păr, sală de gimnastică, sală de biliard, teren de tenis acoperit şi toate cele. Rafinamentul e împins foarte departe. Există chiar şi o statuie ecvestră a lui Victor-Emmanuel al-nu-ştiu-câtelea în mărime naturală inti-un colţ al salonului. Ce mai, nu e maşina unui oarecare!

Şoferul reapare. Însoţit de Donato, cel mare, impecabil într-un costum albastru închis. Are o cămaşă albă şi o cravată de mătase lot albă. Poartă o floare artificială] a butonieră, chestie care dă bine întotdeauna, şi păşeşte cu un mers felin because supleţea lui profesională şi apoi pen’ că, după ce spun gurile rele din circ, e poponar cum nu sunt multe! Cei doi Grado’s (Donato şi Paul, soţul şi soţia) constituie un număr de circ extraordinar. Sunt singurii contorsionişti din lume care pot face Găoaza mare cu balotaj fluid într-un deget, ca şi Tăiţelul bulbos şi Bolborositorul cu valvă fără să-şi ia avânt.

— Donato se instalează în spatele maşinii, care demarează stârnind un nor de praf. E uşor trăsnit, San-Antonio al vostru, preafrumoasele mele! Ce va să zică asta, îşi zice, scumpul de comisar! De când vin şoferi în

uniformă să îmbrace artişti de circ? Chestiunea trebuie urmărită îndeaproape. Ca din întâmplare, mă duc să mă fredonez pe lângă rulota celor doi Grado’s. Mă benoclez pe şest în cuibuşorul de nebunii al domnilor respectivi. E o adevărată bombonieră, cu un tapet imprimat cu rozete, desigur, cu mobilierul din acaju de Kurlandia şi covoare persane. Cât despre Paul, e un blond subţirel, cu părul răsfirat pe umeri, într-un capot de dantelă.

N-am idee de unde îşi cumpără rujul de buze, dar e senzaţional şi face ca buzele lui subţiri să arate ca noi. Paul este flamand, în timp ce Donato s-a născut (cu dosul înainte) la Napoli. În timp ce eu le privesc palatul. Paul scrie ceva la un birou stil Carol X, fumând o ţigară cu filtrul aurit. Decid să fiu cu ochii pe micuţii bulangii şi mă duc să lustruiesc un colţ de lume de elefant cu o piele de căprioară. Miss Lăcrămioara mă pândea de prin apropiere, căci iat-o că apare imediat ce intru în grădiniţa bibc-lourilor ei savante-Arborează pantaloni de lamé, o bluză albă şi un zâmbet de aceeaşi culoare (chiar dacă albul n-ar fi o culoare, după cum afirmă minerii şi negustorii de cărbuni).

— Am venit să te ajut, ciripeşte ea, căci Hippolyte e prost dispus azi.

Hippolyte este elefantul ei uriaş, un monstru de cinci tone, cu nişte apărători de muşte mari cât cortina operei?

Ea îi mângâie trompa, în timp ce eu îi lustruiesc inci Sisuperiori. „Polyte”, în general, e grăsanul cumsecade gen Beru, dar uneori se ceartă cu gagică-sa şi devine în suportabil. O întreb pe Lăcrămioara de ce s-a făcut dresoare de elefanţi, ea îmi răspunde că din cauza tatălui ei – Domnul babac era cândva dresor de purici, dar, deveninc miop, se apucase să dreseze animale mai mari. Întâi câini apoi tigri, şi, cum vederea continua să-i slăbească, ajunsese la elefanţi. Un accident de muncă, ce mai! La moartea lui L). rămioara preluase capitalul social: şase elefanţi asta tici în stare de funcţionare.

Când dinţişorii jupânului Polyte au căpătat albeaţi Pei îl, îmi spun că ar fi timpul să mă ocup şi de-ai stăpâne lui.

Mă apropii de ea cu intenţii la fel de bătătoare la och ca şi trompa lui Hippolyte.

— Mare noroc are pachidermul ăsta, spun eu cu e voce surdă.

— De ce? îngăimă că.

— Pentru că te are pe tine. Ce n-aş da să fiu în locul lui!

— Dar obraznic mai eşti! protestează Lăcrămioara. Braţul meu îi cuprinde deja mijlocul mlădios (uni dintre confraţii mei ar adăuga „ca o liană”, dar prefer stilul sobru).

— Sunt cornacu 1 tău supenb şi generos! adaug eu, Sayurându-i mucoasele.

Nu ştiu dacă aţi îmbrăţişat vreodată o gagică înconi II de o jumătate de duzină de elefanţi adulţi. Pot să vă afirm că e pasionant. Nimic nu-i mai bun decât emulaţia 1

— Ţine-ţi trompa acasă, Jumbo! strigă ea la un moment dat

— Nu e Jumbo, susur eu răsturnând-o în fân.

Nu-mi voi pierde timpul enumerându-vă numerele de act baţie pe care le execut aici. La ce bun, de vreme ce h thar n-aveţi şi nici nu veţi avea vreodată ce este Vezu-v zgâlţâitor. Dopul-vărsător, cu cap căutător şi Distribuiu, rut cu pedală încorporată. Educaţia voastră are lacune.

1) Curnac = conducător de elefanţi (n.tr.)

eluşeilor, nu e vina voastră ci a semenilor voştri. Micuţa Lăcrămioara, fie vorba între noi şi menajeria vecină, ţine la tăvăleală.

La ieşirea din cortul animalelor, fata are fâneaţa ciufulită; dacă unii au paie în cap, ea una are paie în păr.

Ca să-mi recapăt forţele, îmi ofer un întăritor serie?] a bodega din colţ. Aici dau peste Beru, aflat în plină şedinţă de spaghete. Asta e un fel de cultură fizică stomacală, îşi face încălzirea înainte de reprezentaţie. De la bar, supraveghez esplanada, pândind întoarcerea maşinii americane. Dar îl văd pe Donato coborând dintr-un taxi şi îndreptându-se spre rulota lor. Nu sunt extrem de bogat, dar aş da cu dragă inimă toate economiile voastre,

ca să aflu unde a fost. În fine, să fim cu ochii-n patru. Ceva îmi spune că diseară se va întâmpla ceva. În meseria noastră presimţirile sunt primordiale, ştiţi prea bine. Dacă gaborii n-ar merge după miros, 99 la sută din delicte ar rămâne nepedepsite.

Odată cu căderea serii, cum jupânul Beru intră în scenă la sfârşitul programului, mă pitesc într-un ungher al circului şi observ venirile şi plecările tuturor. Reprezentaţia debutează cu doamna Cavaleri şi alezanii ei sălbatici dresaţi. Cumsecade fiinţă, doamna Cavaleri! E puţin cam purie pentru gustul meu şi puţin cam ofilită pentru vârsta ei. Are doisprezece plozi şi un bărbat bolnav. Toţi ăştia stau claie peste grămadă într-o rulotă care seamănă leit cu un coş de gunoi. Bărbatul ei are foalele ciuruite şi, exceptând copiii, nu face absolut nimic. Nevastă-sa e cea care se ocupă de căluţi şi care execută numărul împreună cu copiii cei mari.

Apoi vine rândul lui Sprenett, jonglerul diabolic. O măiestrie fantastică, fraţilor! E singurul jongler din câţi cunosc care jonglează în acelaşi timp cu pene de păun şi cu greutăţi de cinci kilograme. Mare chestie, nu? Are un succes nebun. E un english, Sprenett ăsta. Trăieşte cu o matracucă mai bătrână decât el: Daphne. Nu ştie nici măcar o boabă de franceză şi e geloasă ca o duzină de ţigroaice. În timp ce rosbiful ei îşi face numărul, ea se aţâne după cortină, pentru eventualitatea în care i-arveni chef lui Sprenett să facă cu ochiul vreunei spectatoare de la parter. La sfârşitul numărului, ea îi şterge faţa cu un prosop al cărui model o reprezintă pe Regina Angliei călare şi, cât ai bate din palme, scorpia insulară îl târăşte în bârlog, ca un păianjen transportându-şi capturata muscă.

După Sprenett vine Navedenaude, iluzionistul. Are înfăţişarea şi ţinuta unui diplomat. În frac, cum altfel! Nimeni nu-l întrece la scos porumbei. Viciul lui e trucul cufărului misterios. O închide înăuntru pe don’şoara Lola, asistenta şi cu toate acestea prietena lui; un spectator benevol leagă cufărul în cruciş şi-n curmeziş. Cufărul e aşezat pe două postamente, Naudenavede face câteva pase

magice şi gata! După care se deschide cufărul: Lola a dispărut. Ea e deja în rulotă, preparându-şi o cacao.

Urmează atunci Voma şi Rango, faimoşii clowni. Au pus la punct un număr kolossal de hazos. Eu unul, dacă aş fi autorul principalei lor scenete, m-aş trezi noaptea din somn ca să-mi spun că sunt genial. Judecaţi şi singuri. Voma intră în scenă după Rango. Se apropie de el şi îi zice:

— Ce mai faci. Cherculaci? Celălalt răspunde:

— Ce vezi, Polinezi!

Deja e grozav de nostim, nu? Dar aşteptaţi, că nu s-a terminat. Voma protestează că nu-l cheamă Polinezi.

Celălalt îi spune că a crezut că e un tertip. V-aţi prins? Ar fi mare păcat să nu pricepeţi! Voma zice că nu e niciun tertip. Atunci Rango declară că nu-l cheamă Cherculaci. Şi aici, credeţi-mă, publicul se tăvăleşte pe jos de râs. După ce se termină numărul clownilor, prima partt se încheie cu extraordinara demonstraţie a celor doi Grado’s.

În timpul reprezentaţiei, asemeni unui câine ciobănesc, n-am încetat să fac naveta între pistă şi rulote, supraveghind discret artiştii şi ajutoarele lor. Cel mai mult i-am luat în colimator pe cei doi Grado’s, căci mi-a căzut greu la stomac figura cu Cadillac-ul. După ce şi-au sfârşit contorsiunile, dau o tură pe lângă hogeacul lor. Copilaşii ăştia stau la masă şi flecăresc ca nişte papagali. Liniştit în prri-vinţa lor, mă duc să-i spun Grasului, care moţăie, să se pregătească, având în vedere că, după elefanţii Lăcră mioarei, după Exabrute şi o nouă şedinţă a lui Naudena-vede (de data asta deghizat în fachir), după reapariţia clovnilor într-un număr cu clarinete moi, care distrează ggrozav publicul, vine rândul vajnicului meu Beru. Cale va pahare de limonada pentru dilatarea maximă a burţii, o liivriţă de bismut pentru căptuşirea stomacului şi iată-l disponibil. Ferches, cu costumul lui din blană de panteră şi barba de om al cavernelor. Braţele-i musculoase fac impresie. Este un căpcăun superb şi generos, care stârneşte aplauze.

Îmi înşir poliloghia într-o italiană de bucătărie. Şi

începe şedinţa. Beru înghite o carpetă uzată, un sfeşnic cu toartă, operele complete ale lui Dante, un aparat antic de găurit macaroane, o pălărie de muşchetar, o tunică de zuav pontifical, o bulă papală din săpun de Marseille, o napolitană, o vedere a Florenţei, o probă de gondolă veneţiană, un Stromboli, un Martini Bianco, un portret în mărime, naturală al lui Mussolini cu toate accesoriile sale, o portocală degerată, o statuetă reprezentându-i pe Romulus şi Remus cu mămica lor adoptivă, o minge de fotbal dezumflată şi un far de Ferrari.

Judecând după aplaudimetru, s-ar părea că are un succes chiar mai mare de această parte a Alpilor. Suporterii îl poartă triumfal pe sus. Directorul unei fabrici de paste făinoase îi propune un contract anual pentru campania de publicitate; în sfârşit, cred că vizionaţi scena.

Ca de obicei, Beru împarte autografe; apoi se întoarce la rulotă, uşor murdărit, because pana pălăriei de muşchetari îl gâdilă pe beregată. Bem două sau trei scotch-uri şi ne băgăm în cârpe cu satisfacţia datoriei împlinite. Pe când îmi închid frumoşii ochi, un tărăboi mă face să tresar. Tropăieli, exclamaţii şi chiar interjecţii, vă daţi seama!

Mă ridic, reintru în pantaloni şi îmi aventurez fizicul de teatru afară. Un ajutor slab (sau slav) trece prin apropiere şi îl strig:

— Kzsrdzzwlif zlokwxm? îl întreb eu, care vorbesc fluent limba lui maternă.

— Un individ asasinat! îmi răspunde el într-a mea, întorcându-mi politeţea.

— Cine e? mă strofoc eu.

— Pgftuxzmtây kirzicklz! se pierde el; ceea ce, ştie oricine (natürlich, cu condiţia să vorbească Kmba asta), înseamnă, nu-l cunosc”.

Mă zoresc spre mulţimea care mişună dincolo de cortul circului. Cu mare greutate îmi fac loc printre curioşi. Un tip zace cu faţa în jos, cu un pumnal mare cât toate zilele înfipt între omoplaţi. Nu e cineva din circ. Un caraliu în uniformă, foarte nervos, gesticulează lângă

răposat.

Domnul Barnaby îşi face o apariţie remarcată. Într-un halat de catifea neagră cu brandenburguri aurii.

— Ce mai e şi asta? întrebă el.

Cu vârful piciorului, întoarce cadavrul. De ce oare am brusc impresia, zărind faţa lividă, că l-am mai văzut undeva? E totuşi un italian, fără îndoială. Părul de culoarea nopţii străluceşte, ochii lui larg deschişi mai păstrează încă un luciu propriu doar rasei broscare. Dar e imposibil să-mi aduc aminte unde l-am mai văzut pe sărmanul individ. E posibil să-l confund… Mă aplec asupra lui şi-mi strecor două degete în buzunarul de sus al hainei sale. Extrag de acolo un bilet rupt al Circului Barnaby.

— Era un client, spun eu. Cine l-a găsit?

— Yös Di Liu! face grăjdarul coreean.

— Aha, tu deci. Cum s-a întâmplat?

Îmi spune că ducea de mâncare elefanţilor. Pe când căra o porţie de nutreţ s-a împiedicat de ceva şi acel ceva era domnul cu pumnalul în spate!

A dat alarma într-o viteză. Asta-i tot.

Pun mâna pe cadavru. E cald încă, îmi privesc ceasul: clopotniţa lui anunţă 12.45, ceea ce, în cazurile nocturne, înseamnă, totodată, unu fără un sfert! Reprezentaţia a-a terminat fix la miezul nopţii. Au trecut cam cincisprezei, minute până să se împrăştie mulţimea. În concluzie, tipul a fost mătrăşit acum mai puţin de o juma de oră. Şi asta într-un moment în care esplanada era pustie, căci altfel cine ar fi călcat pe el înaintea amicului cu gălbinare!

În concluzie, bietul băiat se fredona prin zonă dintr-un motiv care-mi scapă. Poate că aştepta pe cineva? Tresar. Asta este, ştiu cine ei Şoferul Cadillac-ului care l-a luat pe Donato Grado’s azi dimineaţă. Numai că nu e în uni

— Formă, ceea ce explică faptul că nu l-am recunoscut imediat.

O roiesc la rulota bulangiilor şi bat la uşă cât mă ţin puterile. Dar nu e nimeni. Zărind un oblon ridicat, mă cocoţ pe o roată ca să vizionez interiorul. Fascicolul lanternei mele se plimbă peste un interior ordonat, dar

lipsit de locatari.

Se îngroaşă gluma, dragilor, nu? Am pornit de la un furt de tablouri şi uite că dau peste o crimă. Pasionant! Hiba este că sunt pe teritoriu străin şi că, în consecinţă, funcţia mea de comisar nu-mi foloseşte la nimic. Aici nu sunt decât un rândaş de girafe, un şlefuitor de colţi, un prezentator de căpcăun. Ceea ce nu-mi împiedică materia cenuşie să facă şi ore-suplimentare, ba dimpotrivă. Pariez pe orice contra ceva mai urât, că Donato e autorul crimei. După ce a comis-o, a şters-o împreună cu gagică-sa Paul, pentru a-şi confecţiona un alibi. Nu m-ar mira peste măsură, vorba croitorului meu, ca în acest moment să dea de duşcă un Asti în vreun bar din Torino.

Îmi scot sesamul şi încep să tutuiesc broasca uşii tor, O mică inspecţie îmi pare a fi necesară. Inspectez salonul, concentrându-mi toată atenţia asupra biroului. Toate birourilei, şi au secretele lor, ştiţi bine. Or. Îndrăznesc să afirm sus şi tare că nu există om mai capabil decât mine în a le descoperi. De altfel, aproape că mi-am făcut o meserie din asta.

În mai puţin timp decât îi trebuie unui candidat la alegeri pentru a introduce în urnă un buletin de vot cu numele său, am dibuit sertarul secret. Se află într-o latură a mobilei. Pentru a-l deschide, trebuie mai întâi să scoţi unul dintre adevăratele sertare şi să tatonezi până găseşti gaura din fund care acţionează mecanismul secret. Sertarul se deschide atunci. Are volumul a două cutii mari de chibrituri, înăuntru găsesc un teanc de devize străine: dolari, lire sterline, franci elveţieni şi escudos, totul având o valoare foarte aproximativă de trei sute de mii, şase sute douăzeci şi doi franci vechi. Se mai află aici şi două pliculeţe conţinând o pudră albă pe care nu mi-e greu s-o identific: cocaină. Unul dintre aceşti domni se droghează, ibate chiar amândoi.

Iau un stilou de pe birou şi scriu cu litere de tipar pe unul din pliculeţe următorul mesaj:

AM DESCOPERIT TOTUL. VENIŢI MÂINE SE/. DUPĂ REPREZENTAŢIE PE TERENUL VIRAN DIN SPATELE

PIEŢEI”.

Acestea fiind scrise, pun totul la loc şi plec la culcare.

Afară, agitaţia continuă. Oamenii, alertaţi de vânzoleală, s-au sculat din paturi şi au venit să vadă ce se întâmplă. E un puhoi de lume, printre care se strecoară cu greu ambulanţa gaborilor.

Le urez distracţie plăcută colegilor mei italieni. Nici că se putea o harababură mai mare. Tipul care prevalează amprentele o să cam aibă de lucru.

În hogeacul nostru, Beru soileşte somnul celor drepţi. Doarme tun, baobabul. Sforăitul lui şfichiuieşte planta verde pe care ne-a oferit-o doamna Barnaby. Fluier cu două degete în gură şi motorul îşi diminuează intensitatea. Ceea ce îmi permite să fac şi cu nani.

CAPITOLUL TREI

— Ieşi în lume? se miră Majestatea Sa.

— Nici nu ştii ce bine zici, fac eu legându-mi cravata de mătase mov cu ciungi negre peste cămaşa scrobită. Ies în lumea bună.

— Un te duci? insistă Beru.

— Secret profesional. Grasule.

— Bine, bine, m-am prins: ai agăţat o gagică de lux?

— Eşti departe. Dar o să-ţi explic mai târziu. Spunând acestea, de fapt nespunând nimic, o iau din loc, recomandându-i Grasului să facă puţin jooting pentru relaxare.

O şterg englezeşte, dar o voce îmi ciripeşte numele şi mă întorc să-i zâmbesc Lăcrămioarei. E dichisită foc în dimineaţa asta, micuţa mea dresoare de proboscidieni. Poart-o fustă în carouri şi o bluză neagră pe care sânii încearcă să o spargă.

— Te duci în oraş, Tonio?

— Yes, miss.

— Mă iei şi pe mine?

Îmi reprim o strâmbătură care ar putea să o şocheze.

— Mi-ar face plăcere, scumpa mea, dar mă duc să-mi ad o mătuşă care trăieşte la mănăstire, aşa că…

— Răule! face ea.

Tare aş avea chef s-o trimit undeva, dar mă stăpânesc în ultimul moment, căci sunt întotdeauna foarte politic» cu doamnele. Şi totuşi nu-mi plac cele sâcâitoare. Cea din faţa mea pare să aparţină acestei primejdioase categorri.

— O să te iau la plimbare după amiază, promit eu.

Mă pregătesc să fac paşi, dar un Fiat 1500 se opreşte în faţa noastră, burduşit de gabori. Un tip negru ca o măslină, cu ochi catifelaţi, sare pe mine.

— Unde vă duceţi? mă întreabă el în italiană. >La pescuit! îi răspund eu în franceză.

Îşi înalţă sjrânceana dreaptă, ceea ce îi rotunjeşti ochiul.

— Mă io te cunosc! strigă el.

Îi fac semn să-şi ţină pliscul, per chemiss Lăcrâmit e de faţă. Şi eu l-am recunoscut pe noul venit. E comisarul Fernaybranca. Mă trage deoparte, care e partea mea preferată.

— San-Antonio! exclamă el.

— Stimate coleg, aici nu sunt decât un angajat, fac eu. Dar le credeam la Roma?!

— Mi-am luat transferul, nevastă-mea nu suporta căldura.

— Mă bucur pentru tine.

— Cum se face că eşti?…

— În serviciul secret, şoptesc eu; anchetez crima di azi-noapte?

— Exactemente! Are vreo legătură cu misiunea tua?

— Încă nu ştiu exact. O să fac săpături.

Îşi agită frumosul său index sub frumosul meu nas.

— Eşti un piecolo secretos! glumeşte Fernaybranca.

— Haida de! Dacă aş şti ceva, ţi-aş spune. Nu cunosc nici măcar identitatea victimei. N-ar fi rău clacă m-ai pune la curent.

— Curentul ăsta îţi aprinde becul numai ţie! bombăne Fernaybranca. Dar io sonno fair-play. Mortul e un anume Giuseppe Farrolini. Lucra ca şofer la signer Testi-eolatto, faimosul industriaş, cel care fabrică râşniţele de cafea electrice!

— Grazie, comisare. Ne ţinem reciproc la curent cu investigaţiile. Ce-ar fi să luăm masa împreună diseară?

— Cu mare piacere. Vrei să mă tragi de limbă? „Râde, arătându-şi dinţii sclipitori.

— Ne întâlnim la ora opt la Casimodo, ristorantul de pe Via Hugolino.

Cu aceste cuvinte, ne despărţim. Cu un aer degajat, mă îndrept spre cea mai apropiată stazionne de autobuz. Pentru câteva lire, sunt transportat până în centrul oraşului.

După o hoinăreală de vreun ceas, sfârşesc prin a găsi ceea ce căutam: un magazin de recuzită teatrală. O dugheană mizeră, sumbră, urât mirositoare. E ţinută de un moş care nu s-ar putea deplasa decât dacă i s-ar pune rotile sub tălpi, într-atât e de gras şi de umflat. Îi îndrug că sunt invitat la un bal mascat şi-i scotocesc prăvălia, încercând să pescuiesc ceva cu care să-mi deghizez superb înfăţişarea. Nişte ochelari imenşi, cu ramă de baga şi lentile fără dioptrii: o bărbuţă stil d'Annuzio; două bile de cauciuc de vârât în nas. Iată-mă de nerecunoscut. Nici – Arsene Lupin n-ar fi făcut mai bine. Plătesc şi ies, astfel deghizat. Intru apoi într-un oficiu poştal şi frunzăresc anuarul telefonic, căutând adresa lui Testiculatla. O găsesc cu uşurinţă, având în vedere că e înscrisă cu litere de afiş.

Industriaşul sălăşluieşte în cartierul Rizzoto, cei mai «efect din Torino. Un taxi mă conduce până acolo cu o viteză supersonică.

Frumoasă hardughie, fraţilor!

Faţada este din marmură de Carrara roz bombon, terasa e de două ori mai impunătoare decât cea de la Fontainebleau şi ferestrele sunt la fel de mari ca vitrinele Galeriilor Lafayette.

Sun la uşă, cu barba mea falsă, cu bicicleta falsă de nas, simţindu-mă ca naiba. Parcă aş fi negustorul am bulant care încearcă să vândă cuţite pentru legume eu preţ redus la domiciliul marchizei de Badabang.

Un valet în livrea vine să-mi deschidă. E slab, cu păru] alb şi cu un aer gomos. Ai zice că a fost scufundat în

sen i-beală. Mă întreabă of course ce doresc. Îi spun că trebuie să vorbesc urgent cu signor Testiculatta, îmi răspunde că ar fi dificil, because signor se află de zece zile în S.L.A. şi nu se va întoarce înainte de sfârşitul acestei month. Cum sunt uşor surprins, valetul mă întreabă dacă sunt poliţist. Nimic nu se compară cu un sclav bătrân în materie de apreciere a poziţiei sociale a cuiva. În ciuda accentului meu francez, m-a mirosit, ştergătorul ăsta de praf. Fac cea mai mirată faţă cu putinţă.

— Poliţist? Madre de Dio! exclam eu. Fatalmente, şoferul fiind asasinat, potera torineză şi-a băgat nasul în reşedinţa industriaşului.

— Doamna Testiculatta e acasă? insist eu, aruncându-mi printre, laţele mele false un zâmbet care ar topi şi calota polară.

Ezită.

— Signora e încă în camera dânsei. În ce chestiune 7 Cu toţii aţi auzit de San-Antonio, nu? Deci ştiţi ce loc ocupă mirosul lui în timpurile moderne. Alţii ar fi dat un jâspuns evaziv. Eu, din instinct, îi trag o serenadă napolitană de compoziţie proprie.

Ceh o fi, o fi, cum se spunea înainte de război. Dacă n-o nimeresc, nu-mi va rămâne decât să-mi curăţ urmele de tălpi de pe turul nădragilor.

— Spuneţi-i signorei că vin din partea prietenului ei Donato, fac eu cu un tupeu rarisim (atât de rarisim încât British Museum s-a oferit să mi-l cumpere).

Se încruntă puţin mai mult, ceea ce creează deasupra ochilor lui negri ca tăciunele linia zimţată a crestelor alpine. Dar cum eu par hotărât, valetul îmi indică o banchetă acoperită de blană de panteră şi dispare.

Mi s-au înmuiat picioarele, fetelor. Vă daţi seama, să dau buzna într-o reşedinţă particulară ca să vând gogoşi uneia dintre cele mai sus-puse doamne din Piemont!

Impui care se scurge îmi pare o veşnicie. În sfârşit, Mergătorul de praf reapare.

% Urmaţi-mă, vă rog! îmi propune el cu o voce îmblânzită.

Îmi cade falca. V-aţi prins care-i chestia, fetelor? Din moment ce signora acceptă să primească un ilustru necunoscut care vine din partea lui Donato. Înseamnă că-l cunoaşte pe Donato. Interesant, zic eu. Începusem să mă murez, tot privind cum haleşte Grasul în lumina reflectoarelor".

Valetul mă conduce spre o scară de marmura alba, pe lângă care cea a operei pare o scară ele tramvai. Urcăm treptele şi aterizăm într-un coridor spaţios, acoperit cu covoare persane. Pereţii sunt tapetaţi cu catifea albă prinsă în ţinte de aur. Cât lux! Câţi bişţari cheltuiţi, cumnaţilor!

Ghidul meu mă introduce într-o încăpere a naibii de încăpătoare. Pereţii sunt acoperiţi cu piele suedeză şi pielea suedeză costă ceva în Italia, căci trebuie plătit drumul! Mobila e englezească, stil Regency. Mă aşez într-un fotoliu şi aştept să văd ce se mai întâmplă. În aer pluteşte un parfum Delikat (cum ar zice fabricanţii maghiari). O căldură moleşitoare mă învăluie. Pe pereţi atârnă un Picasso, un Chagall şi un Fiat din perioada albastră vă daţi seama!)"...

O uşă capitonată se deschide fără zgomot şi amicului vostru San-Antonio i se taie piuitul. Mamă-Doamne, ce apariţie! Aşa ceva n-a văzut nici Parisul. Imaginaţi-vă o fiinţă de vreo treizeci şi cinci de ani (dar îi dai mai puţin), cu fizicul lui Venus din tinereţe; blondă, cu blonzi-mea aceea fantastică a italiencelor care nu sunt brunete; cu ochi negri imenşi, gene lungi, tehui auriu, o gură făcută pentru a fi tutuită şi picioarele lungi de vedetă americană.

Ce viziune extatică! Dama poartă un halat de mătase albă, legat în talie cu un cordon auriu. Când merge, halatul se desface uşor, descoperind ceva mai sus picioarelefenomenale! Daţi-mi zece la fel şi împachetaţi-mi-le, ca-iou pentru ziua mea, fraţilor!

E obişnuită să provoace astfel de reacţii, căci îmi acordă louăsprezece secunde şi trei zecimi să-mi revin. Înainte fieptânând s-a.

33 de a mă întreba cu evoce care-mi îngheaţă

sângele în vine:

— Cine sunteţi?

— Numele meu nii, v-ar spune nimic, băguie fazanul de San-Antonio.

— Nu e un motiv pentru a mi-l ascunde, obiectează fermecătoarea cuconiţă.

Pentru a mi-l ascunde! I am in the high societjj! Ar fi trebuit să-mi pun mănuşi albe ca zăpada şi să mă echipez cu un joben…

— Mă numesc Bunvenit Celliny, fac eu.

— Şi ce doriţi?

— Vin din partea lui Donato.

— Care Donato?

— Cel de la circ, zic eu cu subînţeles. Ea se încruntă brusc.

— Nu înţeleg.

— Aţi auzit, probabil, de Circul Barnaby? face eu, zâmbind languros.

— Nu puteam să nu aud, din moment ce bietul meu şofer a fost înjunghiat azi-noapte în apropierea acestor saltimbanci!

Trec peste cuvântul saltimbanc şi continui:

— Chiar din pricina acestei drame am şi venit. Donato şi prietenul lui sunt daţi peste cap. Nu vă pot contacta direct, aşa că m-au trimis pe mine să vă spun că întâlnirea are, loc astă-seară după reprezentaţie, pe terenul viraţi din spatele pieţeh.

gMar părea că am dat cu bâta-n baltă. Signora cască nişte «în mari cât lamptoanele veneţierâă.

— Dar ce tot spuneţi, domnule! exclamă ea cu o vivacitate tipic latină. Nu înţeleg nimic din toată povestea dumneavoastră! Ba chiar începe să mi se pară suspectă

KCeastă vizită.

În loc să protestez, mă apropii tiptil de uşă şi o deschid brusc. Valetul, care se ghemuise lângă uşă se prăbuşeşte în cameră, îi ridic proteza de pe covor şi i-o vâr în mână.

— O să faci otită, amice, îi spun eu: gaura cheii e un

loc nesigur. Dacă vrei să faci spionaj de cameră, trebuie să nu ai astm, altfel se aude cum respiri până la Vatican:

Îşi ia tălpăşiţa, ruşinat foarte. Signora, care a asistat-scenă, schiţează un zâmbet nu lipsit de îngrijorare.

— Şi acum, face ca ce-ar fi să vă explicaţi? t Ridic din umeraşe.

— Ce să vă explic, signora? N-am făcut altceva, decât să vă repet cuvintele prietenului meu Donato. E un om discret, nu mi-a spus nimic mai mult.

Ea îşi clătină coama aurie. Ofelia asta, fraţilor, cu cât o privesc mai mult cu atât îmi spun mai hotărât că mi-ar plăcea să-i dedic un weekend într-un hotel discret. Are tot, ce-i trebuie pentru a combate monotonia unei du-ftninici.

— Cred că ar trebui să chem poliţia, face ea privindu-mă drept în felinare.

Dumneavoastră decideţi, doamnă, spun eu fără să clipesc.

— Asta e tot – ce aveţi să-mi spuneţi? întreabă ca”.

— Din partea lui Donato, da. Însă din partea mea, aş tputea să mai adaug ceva, dacă-mi permiteţi.

— Vă ascult.

I. – Sunteţi cea mai frumoasă femeie din Italia, signora, adaug eu, regretând amarnic faptul că mi-am pocit faţa cu bărbuţa asta nenorocită şi cu ochelarii ăştia falşi.

Ea tresare indignată. Fac o plecăciune adâncă, de modă veche, şi ridic ancora. Valetul, care ţine de şase la capătul coridorului, îmi aruncă o privire de gheaţă şi mă conduce de la o distanţă apreciabilă. Ciudată coşmelie! Demersul pe care tocmai l-am întreprins a fost total stupid. Nimic nu dovedeşte că signora Testiculalta ar fi în relaţii cu alde Grado’s. E o simplă impresie a creieraşului meu încins, în sfârşit, mă consolez gândindu-mă că dacă se înfurie prea tare, o să pot înăbuşi scandalul graţie eminentului meU coleg, comisarul Fernaybrânca. Să vedem,).

Asta se cheamă, în limbaj judiciar, o problemă de urmărit.

* * *

Fix la ora opt intru în restaurant împreună cu Fernay-branca. E cunoscut aici şi chelnerimea roieşte în jurul, nostru.

— Aşadar, frâne-tirorule? îmi aruncă ei cu acel accent inimitabil pe care renunţ de altfel să-l imit.

— Aşadar, Big Chief?

Dăm de duşcă câte un Per nod, ca popa. Apoi comandăm nişte specialităţi rafinate.

— Cum merge ancheta? întreb eu.

— Dar a ta?

— A mea, o să-tt povesc mâine dimineaţă, căci aştept să se întâmple ceva în orice clipă. După tine, cine l-a ucis pe şofer?

— Dacă vrei să-ţi spun ce cred eu într-adevăr. San-Antonio, e unul dintre rândaşii circului. Genul ăsta de personal se recrutează fără control. Toţi evadaţii se angajează la circ, ceea ce le permite să treacă graniţele fără prea multe riscuri.

„Şoferul aştepta o gagică. Văzându-l singur în locui acela întunecos, unul dintre derbedeii voştri s-a gândit să-l jefuiască şi, ca să-l facă să stea liniştit, i-a înfipt pumnalul în spate”.

— Victima a fost jefuită?

— Nu, e adevărat, Agresorul a fost, fără îndoială, deranjat de cineva.

Am senzaţia că nu-şi bat prea mult capul, macaronarii ăştia.

— Ai verificat alibiurile? întreb eu, ca din întâmplare.

— Da. N-a fost prea uşor, însă. Cei mai mulţi artişti fiind deja culcaţi, sau cel puţin aşa pretind că ar fi fost, n-au auzit, deci, nimic.

— I-ai verificat pe toţi?

— Da.

— Şi toţi erau în rulotele lor?

— Nu chiar: Naudenavede, magicianul, şi asistenta lui cinau la un restă & sunt, am verificat şi aşa este. Iar

Grado s-au dat o reprezentaţie privată într-un bar de

poponari unde sunt foarte cunoscuţi. Tresar.

— E verificat?

— Si, signor comisar. La ora crimei îşi făceau numărul.

Nu mai insist, pentru a nu-i da de bănuit lui Fernay-branca; dar mă apucă jalea. Eu, eu tărtăcuţa mea mode în France, credeam că asasinul e Donato. Şi iată că am dat-o în bară. Regret din ce în ce mai mult vizita făcută doamnei Testiculatta.

— Pălăvrăgim bine dispuşi, confratele meu şi cu mine, despre poliţie şi despre alte cele. Apoi îmi iau tălpăşiţa, pentru a merge să-l prezint pe faimosul Gargantua francez, cel care înghite tot, chiar şi insultele.

Îl găsesc pe Béru întins pe pat, blegii. Se schimbă văzând cu ochii, Grăsanul. În stilul ăsta n-o să mai reziste mult.

— Nu pari să fii în apele tale, fraţi oare, remarc cu.

— E pen' că mâine… face el.

— Mâine, ce?

— E duminică.

— Şi?

— Şi sunt două matinee, ne-a anunţat şefu'.

— Înţeleg prin ce treci. Grasule, şi te compătimesc. Nu-ţi rămâne decât să mănânci mai puţine porcării: n fiecare repriză şi gata.

— Nu-i asta problema, oftează el, prost e că n-o să am timp să prânzesc între al doilea matineu şi spectacolul de seară!

În timp ce Grasul îşi pune costumul de scenă, eu mă duc să dau o raită pe la Grado's. Simpaticul cuplu şi-a încheiat numărul. Au găsit oare biletul meu? Fără îndoială. Dacă se droghează, trebuie să fi umblat la sertarul secret. Observ că gesturile lor sunt pline de nervozitate. Şi. În plus, nu vorbesc, ceea ce nu le stă în fire.

— Spion mic ce eşti! face o voce.

Mă întorc: e Lăcrămioara. Se ţine scai de mine, fâţa asta, de când cu numărul de mare clasă pe care i l-am dat.

— Mi-ai promis că mă scoţi la plimbare în după-

amiaza asta! protestează ea.

— Scuză-mă, suflete, dar m»-a ţinut mătuşărmea* mai mult.

— Ca să te iert, du-mă la restaurant după reprezentaţie.

Cererea asta nu mă coafează deloc, vorba frizerului.

— Nu pot astă-seară, spun eu, luând un aer agasat, fără să mă forţez prea tare.

— Şi, de ce, mă rog? face piţipoanca.

Asta-i necazul cu gagicile. Din clipa. În care ai Eb-l pe felie cu ele, au tendinţa de a te considera proprietutea lor exclusivă.

— Trebuie să-mi pregătesc partenerul peni, ru cele trei reprezentaţii de mâine, pledez eu.

— Cum adică, să-l pregăteşti?

— Golire, ungere, spălătură stomacală, curăţare, stropire, recit eu într-o viteză. Imaginează-ţi că un astfel de individ necesită o întreţinere mai ceva decât un Boeing! Pare că el mănâncă şi pietre, dar asta numai graţie unei îngrijiri minuţioase, îi schimb filtrul de aer o dată la patru reprezentaţii, de exemplu. La fel îi verific umflarea şi paralelismul. Nu trebuie să aibă niciun joc la articulaţii. Şi în plus, se şi îmbâcseşte repede.

„Dacă, nu i-aş desfunda tubul digestiv cu o pompă de chiuvetă în fiecare seară, n-ar rezista nici zece zilei uneori aş prefera să mă ocup de lansarea unei rachete Atlas, ar fi mai simplu. Publicul aplaudă ca prostul pentru că Beru mănâncă o saltea sau o râşniţă de piper; dar nici nu bănuieşte măcar câtă energie şi câtă îngrijiri necesită asta”.

Ea dă din cap, în lipsă de altceva.

— N-aş fi crezut, îngăimă ea. Bine, atunci pe când?

— Te voi vizita eu la rulotă, dulcea mea copila, nu închide poarta grădinii, căci voi intra fără să sun.

Îi dau în chip de aconto o ventuză cu bobinare mi ternă care-i transformă nervii în vaselină şi alerg să-l caut pe Beru, căci e rândul nostru.

CAPITOLUL PATRU

Ieşind de pe pistă în urale, Grasul şi-a recăpătat vitalitatea. Trebuie spus că performanţa lui din această seară va rămâne în istorie. N-a izbutit el să înghită operele complete ale lui Danile Rops traduse în italiană? Sigur că erau tipărite pe hârtie de biblie, dar totuşi! Aşa că publicul transalpin nu s-a înşelat, salutându-i isprava cu entuziasmul cuvenit. Încântat, plin de un orgoliu nemăsurat, Valorosul se întoarce la rulotă cu mersul unui gladiator învingător. Se prăbuşeşte pe pat cu un suspin.

— M-am decis, face el, plec din poliţie. Vezi tu, San-Antonio, când ţi-ai găsit adevărata vocaţie, nu trebuie n-o contrezi! Chiar mâine îi trimit Bătrânului demisia şi îi telegrafiez Bertei mele să vină încoace. Ştii, cu puţin antrenament, sunt aproape sigur că ne-am putea produce împreună pe pistă. Văd lucrurile în felul următor: eu mă ocup de ceea ce e greţos: saltele vechi, piei de iepuri, carpete „supiere ciobite. Şi Berta, care e mai sensibiloasă la gusturi, ar lua fineţurile, cum ar fi ciolanele afumate, cutiile de cremă de ghete, şobolanii morţi şi alte flecuşteţe, pricepi? Viaţa de hoinar i-ar place Bertei, sunt convins. Când o vedea că o aplaudă poporal, o să prindă gust. Aş vrea să fac din ea o Brigitte Bardot a circului, îffliţelegi?

— Cum vrei, Grasule, bolborosesc eu, mâhnit până în adâncul sufletului de aceasta dezertare.

Cu aceste cuvinte, ies din rulotă, după ce am avut grijă să-mi iau şi pocnitoarea în buzunar. Nopţile sunt reci şi nu ştii niciodată ce se poate întâmpla.

Traversez piaţa şi fac un ocol pentru a intra pe terenul viran. Nu foarte viran, de altfel, din moment ce se construieşte aici un bloc de şaptezeci şi trei de etaje.

Macarale gigantice îşi înalţă carcasele negre în noapte. Din când în când, luna iese din nori şi luminează cu raze-le-i palide universul acesta de fier şi ciment. Nu e nimeni la orizont. Scumpu vostru San-Antonio se benoclează temeinic în jur, după care, hotărându-se, escaladează scara verticală a unei macarale şi se ghemuieşte în cabina maşinii, aflată la o înălţime considerabilă. De aici, am parte de o vedere magnifică,

dominând şantierul şi zăresc, dincolo de terenul viran, circul şi rulotele sale, adunate ciopor în jurul cortului. Un orologiu bate de douăsprezece şi zece. Vor veni oare, gorobeţii mei? Şi dacă da, ce-ar trebui să fac? îmi lipesc bărbuţa falsă şi ochelarii la fel de falşi şi aştept. Trece un sfert de oră de aproximativ cincisprezece minute. Nu se întâmplă nimic, la cabina de sticlă a, macaralei, am senzaţia că sunt paznic de far! Sunt izolat de lume. Şi luminile Torino-ului, scânteiind în /are, seamănă cu luminile unui ţărm de care mă separă marea dezlănţuită.

Dintr-odată, ceva mă face să tresar: o maşină. E o iperbă Lancia, albă ca o rochie de mireasă. Se opreşte la marginea terenului viran. Farurile se sting, dar portierele rămân închisc.

După un timp, un geam coboară încet şi un fir de fum iese din maşină. Cine ar putea să fie?

Aştept câteva momente, după care îmi spun că ar trebui, ori să-mi fac o supă, ori să mă duc şi să aflu ce se întâmplă. Pândesc momentul în care luna o va şterge îndărătul unui nor mare şi urât, pentru a-mi putea părăsi adăpostul fără să atrag atenţia. Dar norul în chestiune e la fel de gras ca Beru şi se mişcă încet, ca un gând în creierul unui jandarm. Trepidez. În clipa în care reflectorul ceresc ia o pauză, mă catapultez până la Lancia

4, i

Pentru a-i intervieva pasagerul. Între timp, cei doi Grado’s continuă să nu apară. Probabil că nu mi-au descoperit biletul, sau, dacă au făcut-o, s-au speriat şi se ascund.

În sfârşit, doamna lună îmi spune noapte bună şi plonjează în vălătucii pufoşi.

Deschid uşa cabinei şi piciorul meu caută deja prima treaptă, când survine ceva. O maşină neagră apare*, în viteză şi se opreşte într-un scrâşnet de frâne în dreptul Lanciei. Din ea coboară un individ. Din pricina acelei absenţe lunare atât de mult dorită cu o clipă în urmă, nu-i disting decât silueta. Poartă o pălărie cu boruri mari şi un impermeabil de culoare închisă. Se apropie de Lancia, pe

partea şoferului şi percep un murmur de voci. Apoi tipul cu pălărie se depărtează de portieră şi se reinstalează în automobilul negru, care trebuie să fie tot o „Lancia, dar model familial. Maşina demarează şi dispare, condusă de un al doilea individ. Cât despre Lancia albă, nimic de semnalat.

Şoferul ei continuă să aştepte. Ce i-o fi zis tipul cu pălărie? Bun, asta înseamnă o întrebare în plus pentru el. De data asta, îmi dau drumul pe scară în jos şi mă îndrept rapid spre maşină, temându-mă să nu-mi demareze de sub nas.

Pe măsură ce mă apropii, constat că şoferul este o şoferiţă şi că respectiva nu e alta decât signora Testiculatta. Ei iei, asta dovedeşte încă o dată că flerul celebrului San-Antonio ** nu merge în gol.

Oda bucuriei începe să răsune în frumosul meu cap. Se transformă însă urgent într-un marş funebru, atunci când realizez că superbissima blondă are un pumnal înfipt în gât. Arătosul ei mantou de panteră e înroşit tot în partea din faţă şi am impresia că boiangiul familiei o să aibă ceva de furcă până să-l facă iar prezentabil. Cât despre medicul de familie, sarcina lui va fi cu mult mai simplă, de vreme ce va trebui doar să semneze o elegantă autorizaţie de înhumare pe hârtie de lux. Efectiv, femeia e moartă. Ochii ei exprimă o uimire fără margini. Nu se

*) Aşa numescmaţii scriitori norii! (n.a.)

**) Cu ce vă deranjează, din moment ce mie îmi tacf* plăr cere? (n.a.)

„41 aştepta la aşa ceva şi, atunci când lama cuţitului i-a blocat amigdalele, înainte de a simţi spaimă, a simţit stupefacţie.

Creieraşul încins al lui San-Antonio începe să sfârâie. Să anunţ Poliţia? Certo. Dar presării lui Fernaybranca vor face totul vraişte în zonă. O las pe doamna Testiculatta în superba ei tărăboanţă şi o întind la galop spre rulota celor doi Grado’s. N-ar fi rău să le urmăresc reacţiile în faţa cadavrului cuconiţei. Şocul va fi atât de mure, încât nu va trebui să-i scutur prea tare pentru a-i face să vorbească.

La respectivii e linişte. Fac oare nani? Bat în geamul uşii. Nobody. Ca să vezi! Drăgălaşii nu-s acasă!

Dau să fac cale-ntoarsă, dar îmi spun că ar fi interesant să verific dacă biletul pe care l-am strecurat în ses-tarul lor secret e tot acolo. În definitiv e posibil să nu-l fi descoperit. Sesamul meu îşi face din nou datoria şi mă introduc in the rulotă. Mă reped spre birou, luminat doar de felinarele de afară. Mişculez la faimosul sertar secret şi strecor înuntru o mână de ginecolog. E gol! ABSOLUT GOL. În confluzie, colegii mei de itinerantă au primit mesajul. Sigur nu sunt străini de moartea ferme –tătoarei signore Testiculatta. Am impresia că am ridicat un bolovan sub care fojgăie gândacii.

Cât ai bate din palme (suntem într-un circ), mă iau de mână şi mă trag afară. În drum, mă împiedic de ceva. Nu-i chip să-mi păstrez echilibrul şi mă lăţesc pe podea. Când zic podea, e doar un fel de-a spune, căci am căzut de fapt pe un domn. Pe un domn nemişcat şi călduţ. Stăpânindu-mi bătăile inimioarei, aprind lumina. Nenorocire. Donato Grado a mierlit-o şi el. Şi nu e tocmai gigea la vedere, fraţilor. Prefer să admir o cufureală proaspătă sau poza generalului Bâţ. Creierul i-a plecat la plimbare, ca pasta de dinţi când a călcat Jumbo pe tub. Şi descoperirea mea nu se opreşte aici. Pe canapea, amicul Paul şi-a dat şi el duhul. I s-a luat glanda cu acelaşi obiect contondent. Ceea ce face ca domnul Barnaby să fie lipsit de o atracţie de mare clasă.

Rapidă inspecţie a hogeacului pe roţi. Cu excepţia celor două cadavre, totul e în ordine. Se poate spune, copilaşi.

„Situaţia s-a schimbat. În câteva minute, deliciosul San-Antonio se regăseşte cu trei cadavre pe cap. E mult, pentru o singură noapte. Prea mult.

Merg să-l trezesc pe Grăsan, care sforăie ca un motor de Ferrari. Are şi motive să sforăie în noaptea asta, având în vedere că un spectator l-a pus să ronţăie un ventilator.

— Cum? Ce? Am uitat să mănânc ceva? tresare

Umflatul.

— Uită puţin de burdihanul tău, grozăvia lumii! fac

eu, se întâmplă nişte lucruri cam nasoale.

Îi povestesc finalele evenimente şi el mă ascultă scărpinându-şi cu gravitate urechea păroasă.

— Măi să fie! murmură el după ce am terminat; ai faptul divers în sânge, mătăluţă! Dacă se porneşte pe căsăpit toată lumea din circ, o să fie vesel! Un cadavru noaptea trecută, trei în asta, e promiţător!

Vârâ-te în pantaloni, pentru început, în pantofi, după aceea şi vino cu mine!

— Unde?

— Vreau să dosesc cadavrul doamnei Testiculatta.

— Adică cum, să doseşti?

— O să-ţi explic. Hai odată…

Malacul e obişnuit să asculte. În noaptea asta nu, orbeşte de demisie. E dopat de acţiune. Ajungem lângă Lancia şi o găbjim pe cuconiţă, unul de aripi, altul de – faci.

— Unde o punem? se informează Majestatea Sa.

— Ajută-mă s-o sui în cabina macaralei. Mâine e duminică, n-o va descoperi nimeni până luni.

— Şi cu ce te ajută asta?

— Tipii care au mătrăşit-o se vor întreba ce se întâmplă. Se aşteaptă ca asasinatul ăsta să provoace scandal. Cum nu se va întâmpla nimic, vor ieşi la mantinelă, pricepi. Nimic nu-i mai dăunător decât curiozitatea.

E dificil să sui un cadavru douăsprezece trepte. Dar Bérti e mai puternic decât doisprezece tauri la un loc. După zece minute de eforturi, signora Testiculatta e instalată pe platformă. Cred că o să leşine luni macaragiul! Am senzaţia că o să-i rămână gustarea nemâncată.

— Şi maşina? întrebă Grasul, arătând spre Lancia albă.

— Asta-i capcana, scumpule.

— Nu m-am prins.

— Îţi garantez că mâine ucigaşii vor veni să o vadă.

— Îi dosim aici şi pe ceilalţi doi?

— Nu. Ba chiar am de gând să anunţ caralii.

— Vin cu tine, decide Grasul. Nu ştiu ce am astă-seară, sunt cam întors pe dos, aerul o să-mi facă bine.

Ne îndreptăm spre Centra della Citla cu pasul sprinten al omului care merge la spânzurătoare. Pe o stradă se vede lumina unei crâşme. Înăuntru, un gorobete cântă ia chitară. Învăluit de fum de ţigară. Un cuplu de îndrăgostiţi îl contemplă în tăcere. Un beţiv soileşte cu capul p masă şi patronul, o gorilă musculoasă, completează un buletin Pronosport pentru meciurile de mâine.

Îi cer o butelcă de Chianti şi un număr de telefon. Le obţin pe amândouă în cel mai scurt tempo.

Îmi răspunde chiar comisarul Fernaybranca, căscând puţin mai tare decât leii menajeriei noastre.

— Aici San-Antonio, îi spun eu, aşa cum ţi-am promis, nin noutăţi.

Cască din nou şi întreabă fără chef:

— Ce noutăţi?

— Telefonează la morgă şi rezervă două locuri, apoi vino la circ, unde o să te pun la curent cu mare plăcere.

Cu aceste cuvinte, închid telefonul. Nu e foarte încântat, zic eu, Fernaybranca. Orele suplimentare, mai ales sâmbătă seara, îi contrazic principiile.

Totuşi, o juma de oră mai târziu. 51 văd debarcând împreună cu băieţi lui şi începe un adevărat circ în circul nostru, îi trag nişte goange a-ntiia, afirmându-i că îi suspectam pe cei doi ţucălari încă din Franţa. Azi-noapte am vrut să mă asigur că sunt at home şi am intrat. Şi i-am găsit care mai de care mai decedat.

— Aş vrea să nu aminteşti de mine în raportul tău, dear, colega, îl implor eu. Ai fost prevenit de un telefon anonim, bine?

— Da, face el posomorât. Şi începe să se lamenteze:

4

Mâine trebuia să mă duc la pescuit cu un amigo, madre de Dio! Şi zici că n-ai văzut nimic suspect? – Nimic.

E prost dispus. Fernaybranca ăsta, îmi aruncă o privire la fel de neagră ca marea cu acelaşi nume.

„Niciodată nu ştii nimic, şi pe urmă îmi telefonezi

— A să-mi oieri nişte cadavre pentru duminică! Dacă mi-ai fi spus că îi suspectai pe cei doi Grado’s, i-aş fi hmărit şi n-ar mai fi fost lichidaţi!

Ar trebui să mă asigur că nu mă ia totuşi la ochi, confratele transalpin. Detest să-mi sufle altcineva în ciorbă când e prea fierbinte.

— Şi per che îi suspectai pe cei doi Grado’s?

— Per chemi-a şoptit degetul mi-o mic! ripostez eu, intoijcându-i spatele.

După care mă duc să trag pe dreapta, considerând că am avut o noapte la fel de încărcată ca şi ziua care a precedat-e.

CAPITOLUL CINCI

I A qoj* zi, soarele străluceşte. Asta îmi încălzeşte sufletul, d, ia unghii le picioarelor până ia rădăcina

„Părului. Fir, fi, arunc o privire Lanciei, staţionată acolo jos, în căpătui esplanadei, şi apoi macaralei, vizibilă acolo sus, pe fundul cerului senin.

— Până la patru dimineaţa a durat tărăboi ui în tabăra noastră. Dubla crimă a provocat

„Consternare printre circari. Cu mult sânge rece, domnul Barnaby a teiegrafiat unui impresar din Paris, cere – du-i să-i trimită doi contorsionişti de schimb cu primul avion. Membrii trupei şi cei ai personalului au hotărât – i focă o chetă pentru cumpărarea coroanelor1. Italia e centrul mondiai al coroanelor mortuare. Nicăieri in the world t’ U găseşti mai uluitoare. Au avut noroc, în nenorocirea lor, sărmanii Grados. Mormântul lor va semăna cu un decor de opereta: e măgulitor pentru nişte artişti, nu credeţi?

Ieşind din rulotă, proaspăt bărbierii şi mirosind bine a Carven, mă ciocnesc (ceea ce nu-mi displace) de miss lăcrămioara. Frumuşica se ţine scai de mine. O mănâncă fundul, garantez.

— Trebuia să ne întâlnim azi-noapte, spune ea. Ara venit de mai multe ori aici, dar nu era nimeni.

Are o voce ciudată şi o privire aşijderi. Pe scurt, – s-

ar părea că o roade la icre, lucru de mirare la o femeie.

— Cu toate evenimentele astea, oftez eu, am avut o noapte grea!

Ea rămâne tăcută un timp, după care, pe un ton neutru:

— Bem un expresso?

— Cu neţărmurită bucurie, scumpa mea.

O iau de o aripă şi o conduc spre o braserie aflată suficient de aproape pentru a nu fi prea departe. În drum, mă bunghesc la rulote. S-ar părea că toată lumea vrea să se refacă după emoţiile nopţii. Obloanele sunt închise la doamna Cavaleri, ca şi la Exabrutos şi la Voma-Rango.

Numai din garsoniera pe roţi a lui Naudenavede iese fum. Din prestigiditator, aflat în prag, de asemenea.

— E prima pe ziua de azi? fac eu.

El întinde mâna în care ţinea ţigara şi „pfff”, aceasta dispare. Naudenave>de se apropie şi o scoate din buzunarul interior al hainei mele.

— Scuzaţi-mă că nu aplaud, zic eu, dar am mâinile ocupate!

El zâmbeşte blazat. Cioflingarul ăsta se crede buricul pământului. Pariez pe o ceapă degerată, contra fotografiei soacrei voastre, că atunci când vizitează Pantheon-ul, îşi caută din ochi, maşinal, mormântul. Pentru a vi-l caracteriza pe scurt. Închipuiţi-vă că exteriorul rulotei acestui individ e tapetat cu portretele lui. Le atârnă pe laturile vehiculului imediat ce se trezeşte dimineaţă şi culmea este că el e cel care le pictează. Cine se pictează des, se cunoaşte bine. Se pictează în chip de fachir, de magician, de hipnotizor. Şi cum se teme că portretele nu i-ar semăna, în locul feţei îşi lipeşte fotografia, pe care revine apoi cu culoare. Un maniac, ce mai.

— Nu pot, să-l sufăr pe tipul ăsta, îmi destăinuie miss Lăcrămioara. E un porc bătrân. De fiecare dată când poate să mă prindă într-un loc neluminat, se amuză făcând să dispară diverse obiecte pe care le recuperează apoi clin sutienul meu sau de sub jartiere.

Zâmbesc.

— Bună găselniţă, apreciez eu. Ar trebui s-o învăţ şi eu cât mai repede. Pariez că am talent.

Ne instalăm la o masă discretă şi dresoarea de elefanţi îşi strecoară imediat picioarele între ale mele.

— Eşti un om misterios, îmi spune ea.

— De ce? comoara mea?

— Aşa, face ea, cu aerul că e pe felie.

Nu prea-mi plac goangele astea. Cer chelnerului un ziar.

— De azi? mă întreabă el, dar în italiană.

— Da, răspund eu, vreau să-l înghit proaspăt.

Vine cu ediţia specială a fiţuicii de duminică. Mi-l înmânează cu părere de rău, pen' că tocmai citea relatarea meciului de box Belladextra-Stângatare, pentru calificarea în campionatul european la categoria super barosani.

Închid fiţuica, pentru a ajunge la prima pagină. Două titluri în caractere de afiş electoral îmi sar în ochi: „Asasinul de la circ dă o dublă lovitură" şi… Muzeul Blennoradgi a fost jefuit azi-noapte". În momentul ăsta, mieluşeilor, o încasez drept în celulele cu valve sedimentare.

Mă arunc pe articol ca preoţimea pe o bulă papală. Citesc subtitlul: „Vizitatorii au furat un tablou de Rafael reprezentându-l pe Francisc I-ul vorbind la telefon. Una dintre cele mai bune pânze ale maestrului, după cea de la Emory". Pe scurt, în articol se spune că nimeni nu ştie cum a pătruns hoţul în muzeu. N-a fost spartă nicio uşă şi nicio ţeastă de paznic. Furtul a fost constatat la ora trei in the morning de către curatorul muzeului Blennoradgi, signor Tuttiquanti, care avea în seara respectivă nişte invitaţi de marcă (şi chiar de mărci, având în vedere că erau nemţi), cărora dorea să le arate faimosul Rafael. Trebuie remarcat aici că e vorba despre o lucrare din perioada albă şi că Rafaelurile albe sunt cele mai rare. În cursul vizitei, signor Tuttiquanti a descoperit ciordeala (în italiană ciordello). A dat imediat alarma. S-au făcut diverse verificări, însă fără rezultat. În ajun, la orele optsprezece, tabloul se afla în galerie. La ora trei dimineaţa nu mai era acolo. That's all.

În concluzie, redactorul ziarului susţine că fapta se datorează lui Arsene Lupino al muzeelor, care a făcut

4S

ravagii în Franţa; lucru cu care, personal, sunt înclinat să tiu de acord.

Miss Lăcrămioara a dat cu geana peste umărul meu. Da1, ea şi-a tras articolul consacrat crimelor, ceea ce mi se pare firesc.

— Crezi că ucigaşul face parte din personalul circu-Itii nostru, aşa cum pare să creadă poliţia? întreabă ea.

— E posibil, fac eu.

Şi trec la articolul în chestiune. Mă interesează mai ales sfârşitul. Redactorul încheie astfel: „Ni se strânge inima la gândul că cei doi admirabili artişti, pe care i-am aplaudat noaptea trecută, la Torticoli, au fost expediaţi pe lumea cealaltă”.

Las din mână ziarul, gânditor.

— Ţi se răceşte cafeaua, darling, face puştoaica, care vorbeşte mai multe limbi.

O beau.

— Ce-ar fi să dăm o tură prin oraş? propune ea languros, strecurându-şi lăbuţa în cazmaua mea.

— Azi, nu, fac eu. Se bosumflă.

— Şi de ce, mă rog?

— Pentru că trebuie să mă duc la slujbă, e duminică.

— Vin şi eu, cu tine la biserică.

— Dar nu mă duc la biserică, iubita mea frumoasă-sâni-exeitanţi, eu sunt de religie Numismată şi doar cei cvire au fost investiţi de marele Troglodit granulat au dreptul să participe la slujbă. E draconic, daia-Sta-situaţia.

Miss Gargară se bosumflă din nou.

— Hotărât lucru, scrâşneşte ea. O să încep să cred1 că nu sunt genul tău!

— Ce idee bizară, dresoarea mea adorată, eu ador tot ce ţine de elefanţi, începând cu colţii lor albi şi termimna cu fermecătoarea persoană care face să li se falfâb trompele!

Un pupic pe gât ratifică această declaraţie solemni.

— Fără complexe frumoaso. Pe amândoi ne aşteaptă momente pasionante, şi nu m-ar mira să le petrecem împreună.

Acestea fiind zise, ne întoarcem la circ, unde n-ai loc să te întorci de atâţia gabori, în această dimineaţă duminicală. Domnul Barnaby se dă Richard Inimă-de-Leu. Declară că el personal, în carne şi oase, va ţine locul celor doi Grado's, executându-şi numărul de debut, care consistă în a înghiţi flăcări. Béru al meu e negru la faţă ca un miner care a mâncat cărbune medicinal, îi N propun să chemăm un doctor, dar refuză, susţinând că nh e decât o indispoziţie trecătoare.

— Ascultă flămânzilă, îi spun eu, am puţină treaba. Aşa că tu eşti cel care vei supraveghea Lancia.

— Şi cam ce trebe să fac? se nelinişteşte Namila.

— O să ne mutăm rulota, în aşa fel încât, să fie parcată lângă maşină şi tu o să dai cu geana. Orice persoană care vine să se uite în interiorul Landei albe cu \ ne suspectă. În consecinţă, o vei găbji pe şest şi o vei face să mă aştepte până mă întorc, bine?

— S-a fé, oftează Grasul.

fi caută pe responsabilul cu deplasarea şi îi explică că am vrea să ne schimbăm locul, pentru că suntem prea aproape de lei şi răgetele lor îi provoacă aerofagie colegului meu. Tipul încuviinţează şi se duce să-şi ia tractorul Nicio problemă. Eu unul. San-Antonio, o iau din loc, îndreptându-mă spre Torticoli, barul poponarilor din oraş.

Localul se află pe Via Mala, în spatele gării, într-un loc mai dosnic. La ora asta e pustiu, fireşte, şi doi chelneri îşi mişcă fundul la unison. Unul e blondă, altul e roşcată. Tinere şi drăguţe amândouă. La intrarea mea, măturau ringul de dans. Muncesc pe muzică, fetiţele. Au pus un disc de blues intitulat „Nu fi bulangiu, iubitule". Apariţia mea îi tulbură şi îi nelinişteşte.

— E închis, signore, mă avertizează roşcata.

— Ştiu, spun eu, deci n-am venit să beau un şpriţ. Blonduţul se rujează încă un pic şi întreabă, apropiindu-se

de mine cu o mână în şold:

— Pentru ce, atunci?

Alo! Stai uşor, papa Pius! Două n-am grijă, risc să fiu ales-Preşedinte cu normă întreagă al poponarilor veseli din Torino. – M-oţi vedea întorcându-mă la Paris cu 6 fustă de tweed şi cu smac pe meclă, fraţilor? N-am nimic împotriva tweed-ului, ţineţi cont, dar fustele m-au împiedicat întotdeauna în mers.

Situaţia se complică datorită faptului că fetiţele par să mă găsească pe gustul lor. Şi au nişte gusturi… Acum intră în joc şi roşcata, care îşi fâţâie popoul ca o raţă căreia i s-ar fi grefat o pană de păun. Nu mai e mult şi se lasă cu viol.

— Sunt ziarist francez, gânguresc eu. Ziarul meu m-a însărcinat să relatez crima de azi-noapte.

— Ce crimă? N-au citit ziarul.

Le povestesc asasinarea celor doi Grado’s şi scumpele de ele izbucnesc în lacrimi. După care încep să se agite, să te revolte, să se dondănească. Roşcata fuge să cumpere ziarul ca să afle toate amănuntele. Blonda mă copleşeşte cu întrebări. Mă apăr cum pol.

— Se pare că noaptea trecută şi-au făcut numărul la Toiticoli, nu?

— Aşa este, face blonduţul, a fost extraordinar. Erau goi, acoperiţi doar cu câte o frunză de viţă. Când mă gândesc ce trupuri bronzate aveau… Madre de Dio, cum e posibil aşa ceva? Spuneţi, e posibil?

Pot să-i afirm că e posibil, cu atât mai mult cu cât am avut chiar eu tristul privilegiu de a le descoperi cadavrele.

— Spune-mi, scumpa mea, întreb eu compătimitor, cei doi Grado’s nu erau singuri aici, presupun?

— Cum adică?

— Păi, odată încheiat numărul, au plecat cu nişte prieteni, nu-i aşa?

— Da.

— Şi îi cunoşti?

O bruscă suspiciune licăreşte în ochii ei languroşi. Mă priveşte, nehotărâtă. Nu ştie dacă e bine să-mi

răspundă Scot o bancnotă de o mie de lire, mare cât afişul circului şi i-o flutur blondei sub nas. E remediul universal. Chelnerul fetiţă tresare.

— Cine sunt acei prieteni? fac eu.

Mâna îi tremură. Priveşte în stradă şi îşi vede prietena întorcându-se cu ziarul desfăcut în faţa ei. Atunci înhaţă rapid bancnota şi şopteşte:

— Marchizul Humberto din Găozza.

— Şi unde stă?

— Are un palat lână parcul Astispumante.

— Mersi very much, îi zic eu, dar în franceză. Roşcata intră plângând peste ziar, îi las pe băieţi să-şi aline durerea. În stilul casei!

Iau un taxi (Taxi. În italiană) care mă duce la muzeul Blennoradgi. Acesta e asaltat de presă şi de public. Mă apropii de caraliul Posac care păzeşte intrarea şi îi arăt legitimaţia mea de poliţist, eXplicându-i că sunt un cole-g francez, trimis de Parigi să stabilească un contact cu potera din Torino. Gagiul mă lasă să intru.

Galeria din care a fost şutit Rafael-ul este cea mai importantă din întreaga instituţie. Aici se află adevărate comori de artă şi cele mai mari nume ale picturii se regăsesc ramă la ramă. Printre alte minuni, sunt: un Caâavella, două Ripolini-Expresso, un Valentino, trei Cocli, un Fra Diavolo, un Glicerofosfatlo, un Biscotto, un Giorno şi nouăzeci şi două de Buffeti (stil Henric al II-lea). Absenţa Rafael-ului se remarcă mai mult decât prezenţa celorlalte tablouri. Ceea ce demonstrează că nu întotdeauna ochii care nu se văd, se uită. De exemplu, când ai treizeci şi doi de dinţi, nimeni nu-i remarcă, dar cum îţi lipseşte unul, toată lumea observă. Rama goală a Rafael-ului dispărut are un aer inutil, stingheră pe peretele alb. Pare jalnic, dar evocator.

În mijlocul unui grup de reporteri, signor Tuttî-quanti perorează şi povesteşte cum a descoperit furtul. Mă alătur asistenţei pentru a trage cu urechea. Curatorul afirmă că niciuna dintre uşi nu a fost forţată. În seara precedentă,

paznicul şef, signor Grossomodo, şi-a făcut rondul, v asigurându-se că toate tablourile sunt la locul lor. Închizând uşile şi ferestrele, prevăzute toate cu încuietori de siguranţă şi veghind ca niciun vizitator să nu se mai afle în incinta muzeului. În rond îl însoţeau paznicii Cordaeci şi Siffillo. Cele trei personaje în ches

3 ţiune sunt prezente, de altfel, şi încuviinţează cu o vehemenţă tipic latină. Mă desprind de grup pentru a face o discretă şi rapidă inspecţie a muzeului. În afară de ferestre, acesta nu posedă decât două căi de acces: uşa principală şi uşa disimulată ce duce spre locuinţa muzeografului, încuietorile sunt impresionante. Nu poate exista mei o ascunzătoare, căci mobilierul este compus în întregime din banchete îmbrăcate în vinilin. Dacă cineva s-ar fi ascuns sub vreuna dintre ele, ar fi fost obligatoriu văzut. Şi la urma urmei: ar fi trebuit ca acest cineva să mai şi iasă din muzeu înainte de ora deschiderii: or, domnul Tuttifrutti (pardon. Tuttiquanti) e categoric: atunci când a constatat furtul, toate căile de acces erau încuiate. Iată un nou mister. Dacă n-ar fi decât un caz izolat, l-aş suspecta pe curator, deoarece era singurul care putea să intre noaptea în această galerie: dar după toate furturile de tablouri petrecute în Franţa, vinovăţia lui nu mai poate fi luată în consideraţie.

Ies ia f l de discret cum am intrat şi mă întorc la circ. E trecut de prânz şi prima reprezentaţie e fixată la 13 ceasuri 4.v

* * *

Lancia albă se află în acelaşi loc.

Galopez spre castelul nostru şi-l descopăr pe Grăsan aşezat călare pe un scaun, eu ochii aţintiţi asupra unei fante din oblon.

— Nimic nou. Beru?

— Chilu* meu! răspunde el, ceea ce tradus din berurianâ. Înseamnă, nimic de semnalat".

— Nu s-a apropiat nimeni de tărăboanţă?

— Ţi-am zis că nu!

E nervos. Umflătura Sa. Şi-a petrecut dimineaţa

nemişcat, benoclându-se în aceeaşi direcţie şi are furnicături în rotiţe, ca şi un început de ulcior la ochiul stâng (cel bun).

— Du-te să mănânci, preiau ştafeta.

— Nu mi-e foame, obiectează el.

Tresar.

— Ce-ai spus?

— Am spus că n-am poftă, nu ţi-e clar? Cred că am halit ieri o chestie nu prea proaspătă.

— N-o să-ţi poţi face numărul?

— Ba bine că nu. E o diferenţă între a n-avea poită şi a nu putea să haleşti, nu? Pur şi simplu n-am chef să-mi încarc stomacul înainte să intru în arenă.

— Arăţi cam prost!

— Pentru că nu fac mişcare. Nu prea... Dumnezeule mare!

Înălţimea Sa tresare atât de puternic meat se ras-toai nă cu scaun cu tot. Rămâne pe jos, aşezat în fund, ca o pară coaptă picată de pe cracă.

Ridică o mână, apucând în gol.

— Ai avut o ameţeală? mă neliniştesc eu.

— Nu! E Lancia! Repede! Tocmai a demarat!

Nu apucară-şi termine fraza „că am şi ajuns afară.

CAPITOLUL ŞASE

Namila n-a minţit: într-adevăr, Lancia albă a răposatei doamne Testiculatta dispare la capătul esplanadei. Turbe/... Măcar dacă aş fi avut Jaguarul meu aici, aş fi putut s-o urmăresc. Ce să fac? Unde să mă duc? Unde să nu mă duc? Mă zgâiesc în disperare la pata luminoasă care se îndepărtează. Şi apoi simt cum îmi face inima un triplu salt mortal înapoi energic. Un camion de mare tonaj, încărcat cu lemne a pătruns pe stradă, blocând-o pentru moment. San-Antonio al vostru îşi ia zgaibaracele: 5 n spinare şi pulverizează recordul mondial la opt sute de metri pe asfalt. Alerg atât de repede, încât zebrele menajeriei leşină de ameţeală, în pijamalele lor vărgate, în capătur străzii, camionul manevrează greoi. E înhămat la o remorcă de o sută douăzeci de metri lungime

şi e, automat, stingherit în viraje. Gagiul din Lancia s-a prins „care e mişcarea. Probabil că m-a văzut în retrovizor alergând după el. Pricepe că-l voi ajunge din urmă înainte ca strada să se degajeze, aşa că execută o manevră fulgerătoare: intră în marşarier şi dă înapoi puţin, apoi face o întoarcere şi o ia în sens invers. Iată-l acum năvălind fix spre mine. Aş vrea să-mi scot puşcociul, dar e dificil să faci un salt înapoi de trei metri, trăgând în acelaşi timp. Lancia trece cu toată viteza pe sub nasul meu consternat. Să fii fentat în halul ăsta e ruşinos pentru un superman de talia mea, trebuie să recunoaşteţi] Turbat de nervi, continui să galopez în noua direcţie. Ceea ce văd, în timp ce-mi iese sufletul, ţine de miraculos. În mijlocul şoselei se află Marele Beru, bine proţapit pe picioare. Maşina se năpusteşte spre el, cu claxonul răcnind. Mă întreb dacă Atrofia Sa Cervicală intenţionează să blocheze cu mâna o Lancie gonind cu o vitz nebună?

Dar nu: are ceva în mână! un obiect de mici dimensiuni, pe care-l lansează cu toată puterea în parbrizul maşinii. Geamul nu mai stăruie şi începe să facă pui. Béru a plonjat în faţă pentru a evita vehiculul. Aceşti şerpuieşte periculos şi izbeşte rulota tigrilor, făcânde ţăndări. Mârlanii, cam buimăciţi, dar încântaţi de ocazie, sé hotărăsc, din moment ce e duminică, să viziteze oraşul, Torino şi împrejurimile sale. Ar merita drumul, numai să vedeţi grădina asta zoologică în libertate!

Cincisprezece tigri, unul mai bengalez decât celălalt, în libertate, e un spectacol memorabil (cum ar spune un memorialist). Se uşcheşc în toate direcţiile, provocând cea mai teribilă panică pe care şi-o poate închipui cineva. Grăjdarii se caţără pe rulote. Carabii care anchetează se ascund sub aceleaşi rulote (le lipseşte sprinteneala pentru a se urpa la cucurigu). Béru se ridică, cu vârful nasului jupuit. Parcă ar fi Gnafron, acel personaj din teatrul de marionete lyoneze. Bietul de el, oricum nu vorbea prea corect nici în mod normal, dar acum vorbeşte prost şi pe nas, nene!

— Ai băzut faza? se împăunează el. Noroc că am găsit

bi uliţa asda mare în drum.

— Piuliţa asta a ta se lasă cu scandal, fac eu, îi arăt mârtanii evadaţi.

— Pă ăştia nu-i aduci înapoi cu o bucată de ficat şi făcându-le „pisi-pisi”!

Grasul ridică din umeri.

— Nu bă deranjează să-i şdiu în liberdad», susţine el. Am oroare de animalele în cuşcă.

— Dacă ar fi canari, nu te-aş contrazice, dar cu genul ăsta de fiare, e cazul să te aştepţi la accidente tehnice.

Tot schimbând replici amabile, ne apropiem de Lancia, care seamănă acum cu tot ce vrei, numai cu o Lancia nu. Toată partea din faţă e făcută zob, iar roţile au dat în primire. Ceva mişcă înăuntru. Ajutat de Zăpâug, reuşesc să deschid o portieră şi să scot dintre ruine un pişpiriu de vreo cincizeci de ani, şifonat ca un acordeon. Are volanul în jurul gâtului, ceea ce-i dă o anumeeleganţă, şi bara de direcţie înfiptă în piept, ceea ce-l împiedică să râdă. În pofida acestui uşor handicap, nu cred că zilele i-ar fi în pericol. Nici măcar nu şi-a pierdut cunoştinţa. Cu toate acestea, nu pare apt să stea la un pahar de vorbă, cum zice baroana de Champagne.

O clipă mai târziu, douăsprezece maşini de pompieri, şaisprezece maşini de „poliţie şi o ambulanţă îşi fac apariţia. Gaborii îi silesc pe pompierii morţi de spaimă să caute tigrii şi ambulanţa îl ridică pe hoţul Landei. Cine face mai mult tărăboi decât toate uzinele Peugot ia un loc e Barnaby, proprietarul! Cele două matinee – sunt ratate şi probabil că reprezentaţia de seară, de asemenea, dacă mârtanii nu sunt recuperaţi până atunci, fectiv, comandamentul poliţiei a ordonat, ea măsură de rgenţă. Închiderea tuturor locurilor publice şi interziceai adunărilor de mai mult de o persoană, cât timp cei cincisprezece tigri nu se vor fi întors la coteţ

— Orice ai zice, face Beru, circul ăsta merită toţi anii!

E mulţumit. Grăsanul. Îi pică bine suspendarea matiielor. Are timp să se refacă puţin. Eu, unul, fac bilanţul situaţiei. De la sosirea noastră în Torino s-au întâmplat

cam multe. Asasinarea şoferului şi a nobilei sale patroane., uciderea celor doi Grado’s. Furtul tabloului, al Landei şi evadarea tigrilor. Toate astea în numai douăzeci şi patru de ore, să fim rezonabili, fraţilor, nu-mi reproşaţi expectativa. De acord, mi-e la fel de clar ce se întâmplă ca unei cârtiţe „închise în camera obscură a unui fotograf pe o noapte fără lună. Dar am la ce să mă gândesc.

Îl sfătuiesc pe Başoldimea Sa să se odihnească şi Fug te spitalul Cinzanobianco (de renume mondial) să văd cum o duce hoţul Lănciei-spărgător-de-cuşti-de-tigri!

— M

Am plăcuta surpriză de a-l descoperi pe Fernaybranca la căpătâiul rănitului.

— Ia te uită! face el în italiană. Ce mică e lumea! Te interesează, deci, domnul ăsta?

— Un poco, boierule. Şi pe tine?

— Am vrut să-l văd şi să-l aud, e o veche cunoştinţă.

— Zău?

— Alberto Rizotto, îţi dai seama… Un hoţ de maşini înrăit.

Dezamăgirea îmi ia maul, îmi puneam atâtea speranţe în el şi uite că nu e decât un amărât de hoţ de maşini, îmi trag colegul deoparte.

— Eşti sigur că individul e o mazetă?

— Cât se poate de sigur. Fură maşinile ca să le chelească: ia roţile, volanul, husele… Un prăpădit. Şi le vinde ca piese de schimb.

— Îmi dai voie să-l interoghez?

— Sigur!

Mă apropii de pat. Rizotto respiră greu.

— Cine te-a trimis să furi maşina asta? îl întreb eu, ţintuindu-i ochii dilataţi de durere cu privirea ageră a ochilor mei.

— Nimeni. Voiam doar să mă plimb puţin. Mă întorc spre Fernaybranca.

— Asta crede că poliţiştii sunt tâmpiţi?

Colegul meu pare să aprecieze situaţia şi se strâmbă sarcastic.

Mă aplec ceva mai mult peste rănit.

— Ascultă, bătrâne, fac eu cu o voce atât de tăioasă, încât îmi răneşte buzele. Eu sunt cineva în poliţia franceză, asta fără să mă dau mare. Dacă nu răspunzi imediat, fac o plângere împotriva ta pentru tentativă de omor, căci ai încercat să mă calci cu maşina!

Hoţul se face vânăt, ca leguma cu acelaşi nume.

— Eu, signore? Din contră, am făcut totul ca să vă evit!

— Va trebui să-i convingi pe judecători. Cuvântul tău, împotriva cuvântului meu şi, dacă e să judec după reputaţie, al tău nu face nici cât un ştraif de hârtie igienică folosită, vere!

Îl priveşte pe Fernaybranca. Colegul meu îşi întoarce capul.

— Aştept, fac eu. După ce depun plângerea, voi face tot ce trebuie ca Ministerul Afacerilor Externe francez să facă tot ce e necesar pentru a grăbi lucrurile! N-o să ieşi din spital decât ca să intri la pârnaic!

Îşi umezeşte buzele cu o limbă mai încălcată ca un –en de marfă.

— Azi-dimineaţă am primit un telefon la cârciuma unac mânânc de obicei.

Fernaybranca se apropie, interesat şi puţintei enervat să constate că eu obţin informaţii acolo unde el eşuase.

— Ce fel de telefon?

— Mi-a spus că dacă mă interesează o Lancia, e una abandonată lângă circ.

— Cine ţi-a spus?

— Omul.

— Care om?

— De unde să ştiu eu, madre de Dio! Jur că nu ştiu. În om care mă cunoştea, probabil, pentru că mi-a zis pe nume. A spus aşa: „Alfredo! Dacă vrei o Lancia, e una superbă abandonată lângă circ, e floare la ureche” şi pe urmă a închis.

— Şi n-ai recunoscut vocea?

— Nu, signore, vă jur.

Mă întorc spre Fernaybranca.

— Ciudat, nu?

Dar în sala mea intimă de proiecţie, filmul meu personal începe să se deruleze... Socoteala mea era corectă. Aveam dreptate, încercând să-i intrig pe criminali prin scoaterea cadavrului din maşină. Numai că am de-a face cu nişte aşi. Au bănuit că e ceva necurat şi n-au vrut să se apropie ei de maşină, aşa că au recurs la acest şiretlic diabolic.

Îi urez însănătoşire grabnică lui Rizotto şi mă iau la plimbare cu Fernaybranca.

— Spusele lui Alfredo m-au pus pe gânduri, afirma comisarul macaronar.

— Ah, da?

— Inehipuie, şte-ţi că Landa aparţine doamnei Teslicolatta, soţia industriaşului la care lucra şoferul asasinat noaptea trecută.

— Incredibil!

— Da. Şi doamna Testicoiatta n-a venit azi-noapte acasă. Valetul ei e foarte îngrijorat. Se pare că ieri a fost vizitată de un tip ciudat. Avea un barbişon şi ochelari cu rame groase... Şi vorbea italiană cu un accent francez înfiorător. N-ai idee cine ar fi putut fi?

Ochii lui de jăratec îmi scormonesc conştiinţa.

— Deloc, îl asigur eu. Nu cunosc niciun bărbos.

— Oh! oftează Fernaybranca. O barbă şi nişte ochelari se pun şi se scot uşor...

Îmi întinde mâna.

— Iartă-mă, am întâlnire cu şefii cei mari. Sunt foarte nemulţumiţi. Crimele astea şi furtul de la muzeu sunt cam prea mult pentru o duminică!

* * *

Parcul Astispumante din Torino e un fel de Bois de P. ulogne în mai mic şi mai rafinat. Flora este extrem de variată. Găseşti aici toate tipurile de esenţe: de la esenţa de terebentină până la esenţe de trandafiri, trecând prin

esenţa lucrurilor. Există Nugatieri uriaşi, Endocrine variate, Sandalieri cu barate conclave, Crocuşi cu clopoţei, Sparanghelii Irâznelşi chiar, da, chiar nişte Urbi şi Orbi cu calote albe.

De jur-împrejurul parcului Astispumante se înşiră clădiri somptuoase. Hogeacuri de mare clasă, copiii moşului, în care mişună sclavii în uniformă. Palatul marchizului din Găozza e în stilul Medicis, de altfel se şi numeşte Villa Caterina, ceea ce dovedeşte că nu vă mint. Şovăi o clipă înainte de a urca spre această maiestuoasă clădire, care, deşi nobilă, posedă totuşi o scară cu dublă revoluţie. Dar nici oamenii, nici principiile şi cu atâtea mai puţin, forţele naturii, nu pot opri înaintarea glorioasă a iubitului vostru San-Antonio. Doar o gagică bine făcută ar putea eventual să-l reţină pe faimosul comisa*";, şi voi ştiţi asta. Acesta e motivul pentru care jată-mă inretând. „Air! Ce buni sunt când sunt fripţi" la meria marchizului. Tipul care îmi deschide a fost sigur mumie când era-tânăr. Deşi şi-a pierdut bandajele, şi-a păstrat pielea ii-ochii sticloşi şi slăbiciunea. Dacă şi-ar lipi poza ei scrumbii afumate pe paşaport, niciun vameş n-ar? n-a, în chip de buze, are o lamă de cuţit sub nas, runtea lui fildeşie se reliefează deasupra restului feţei un cozoroc. Peste ea, patru fire albe de păr se agaţă ele cum pot.

— Aş dori să-l văd pe domnul marchiz, spun eu, aphdu-mi dosul mâinii pe şold, ca să arăt ce dezinvolt vt.

Fosta mumie îşi ridică pleoapele de batracian şi mă wăluie într-o privire mai rece decât o noapte a nunţii „a Polul Nord.

— Pe cine să anunţ?

— Numele meu este Peter San-Antonio Avantibra-amusica, fac eu, şi te scutesc de prenume, ca să nu ţi ardă siguranţele, dragul meu. E suficient să-i spui tarchizului că sunt un prieten al celor doi Grado's, preizând că trebuie să-i comunic ceva de cea mai mare impurianţă.

Signor valetul mă invită într-un salon cu mobilă Victor-Emmanuel al II-lea veritabilă şi mă roagă să aştept. Mă instalez pe o sofa şi încep să frec tiparul.

Nu ştiu ce poate să facă marchizul, dar nu se grăbeşte î\ºC să-şi întâmpine vizitatorii de marcă (o marcă strără în ce mă priveşte). Probabil că era la masă şi nu vrea îşi abandoneze invitaţii înainte de desert. O toropeală plăcută mă cuprinde. Iată-l pe San-Antonio al vostru moţăind ca un funcţionar de minister ia exerciţiul funcţiunii.

Dar nu trag complet pe dreapta. Mintea îmi e pe lumina de veghe, desigur, însă continuă să funcţioneze.

Îmi spun că rar mi-a fost dat să am de descâlcit o astfel de încurcătură. Toate aceste crime şi furtul tabloului constituie cel mai fantastic sac de enigme propus vreodată perspicacităţii unui copoi de mare clasă (epite-lele ditrirambice nu se schimbă şi nu se înapoiază).

Ce legătură era între cei doi Grado's, şi signora Tesii-colatta? Ce legătură era între ei şi şofer? Ce legătură era între ei şi marchizul Humberto di Găozzo?

Un ins mai puţin constipat la celule ca ceilalţi, care mi-ar răspunde la aceste întrebări ar avea imediat dreptul la toată recunoştinţa mea, la o pensie bună şi la o linguriţă de untură de peşte în fiecare dimineaţă.

Uşa se opens, cum ar spune domnul Brundage şi un personaj ciudat îşi face apariţia. Deşi tânăr, ar fi greu să-i ghiceşti data naşterii. Are braţele foarte lungi şi un început de contor de gaz în spinare. Părul e platinat şi făcut permanent, ca al unei păpuşi scumpe. Poartă un costum de catifea neagră cu o cămaşă împodobită cu dantelă la guler şi la manşete. În chip de cravată, o panglică de catifea roşie. Croiala hainelor e demodată. Parcă ar interpreta „Boema" la Scala din Tirana. Are o idee de ruj pe buze, o urmă de rimel pe gene şi o umbră de fard albastru pe pleoape.

Un homo că el nu se mai fabrică în ziua de azi, mei măcar la Saint-Elienne.

Mă mângâie (ăsta-i cuvântul) cu o ocheadă pofticioasă, după care vine, cu un mers unduit, să se aşeze lângă, mine pe sofa.

— Vă pot servi cu ceva? ciripeşte încântătoarea

copilă.

Să mă servească? Nici gând. Nu servesc nici sus mei jos, am alte gusturi.

— Da, domnule marchiz, răspund eu, nedorind să par bulangiu.

— Mă cheamă Humberto, reia marchizul. Şi adaugă: dar prietenii îmi spun Toto.

— Un privilegiu deosebit, îl încredinţez eu cu gravitate, retrăgându-mă cu şase centimetri şi jumătate, căci Toto a început să mă ia la sentiment.

În ce situaţie m-am băgat, fetelor! Noroc că e marchiz, asta îmi va permite să ies cu spatele. În astfel de cazuri, doar eticheta te mai poate salva.

El adaugă, aruncându-mi o ocheadă care mă înfioară:

— Sunteţi cumva francez? Fir-ar să fie!

— Da. Ce ureche fină aveţi, monseniore!

— Accentul dumneavoastră transalpin e delicios, gângureşte Humberto, mângâindu-mi uşor obrazul cu dosul palmei.

Zâmbeşte, îi privesc nostalgic cei treizeci şi doi de dinţi, întrebându-mă câţi vor cădea pe covor, dacă nu reuşesc să mă controlez. Eu unul, n-am ce-i face, sunt cazuri în care nu-mi pot stăpâni cazmaua de firsi quality, nici dacă mi se leagă braţele cu sârmă ghimpată.

— Deci, aşa, iubite prieten, veniţi din partea celor doi Grado’s?

— Ei sunt motivul vizitei mele, corectez eu.

— Sunteţi prieteni?

— Şi, monsignor!

— De ce n-aţi venit eu ei la Torticoli, noaptea trecută

7

— Pentru că am avut mult de lucru la circ. Eu sunt cel care piaptănă girafa şi un glumeţ îmi ascunsese scara. A trebuit să mă caţăr cu forţe proprii.

— Dar e periculos! susură Humbertina.

NU trebuie să ai rău de înălţime, firește. Dar sunt asigurat.

— Şi ce mai fac micii mei Grado’s?

Casc pliscul la fel de larg ca acel corb care scăpa şvaiţerul trăgând o cântare vulpoiului.

Gorobetele ăsta blufează sau chiar ignoră ce-au păţit cei doi? Dacă joacă teatru, e un artist, pe cuvântul meu, căci are o expresie de totală inocenţă.

— Nu citiţi ziarele, marchize? fac eu brusc.

— Ba da citesc Gazetta di Roma.

— Numai?

— De ce mă întrebaţi?

Evidtmt, nu-l interesează decât poveştile romane, n-a aflat încă noutăţile nopţii trecute.

— Cei doi Grado s-au avut un accident azi-noapte, signor monsignor.

— Sfântă Fecioară! exclamă el în limba lui Danie. În timpul spectacolului?

— Nu: în rulota lor. Au fost loviţi.

— Loviţi! Dar e incredibil!

5 – Piiitănirul girafa

— Din păcate, e adevărat.

— Rău?

— Foarte rău, din moment ce au murit:

Mica mea marchiză scoate un chiţăit de şoricel răcit şi leşină. Iau măsuri. În cazurile astea ştii ce ai de făcut dacă ai citit, ca mine, romanele contese] de Ségur, îi iau mâna şi i-o bat uşurel, implorând:

— Marchize! Marchize! Revino-ţi, scumpa mea! Efectul nu se lasă aşteptat. Di Găozza îşi redeschide frumoşii lui ochi şi face: „Unde mă aflu?” cu o voce pierită, îi răspund că se află acasă. Aruncă o privire peretelui, zăreşte portretul străbunicului său şi îşi revine în simţiri.

— Li iubeaţi, deci, atât de mult? murmur eu.

În loc să răspundă, suspină în limba lui d’Annunzio:

— Cum o să mai trăiesc de-acum înainte?

Parc să fi fost marea dragoste între ei trei! Un singur lucru mă sâcâie: cei doi Grado’s erau circari. N-aveau cum să treacă de mai mult de două ori pe an pe la Torino, şi relaţiile lor cu marchizul erau deci foarte episodice Di ce această mare durere, sau mai degrabă, această mare

tulburare?

Mi se aprinde boculeţul.

Îmi privesc unghiile, suflu peste ele ca un actor american într-un western, înainte de a trage în şerif şi le frec de reverul hainei.

— Am ajuns printre primii la locul crimei, fac eu. Donato mai trăia încă. A putut să-mi vorbească…

Mă forţez să nu-l privesc pe marchiz, dar îl observ pe furiş într-o oglindă aflată în apropiere. Mi se pare, fraţilor, că se înroşeşte sub roşul ele obraz. Începe să-şi facă probii me, aşa că e momentul să bag mare.

— Mi-a spus anumite lucruri, arunc eu.

— Ah da? bâiguie mutrişoara de păpuşă.

Mă închid într-o tăcere crâncenă, ameninţătoare. Micului Toto i-a pierit cheful de a mai verifica dacă m-am ras azi dimineaţă. Întâmpină enorme greutăţi în a înghiţi în sec, îi ţâţâie fundul (ceea ce i se întâmplă des). Tăcerea începe să se adune în salon. Ajunge pentru toate momentele de reculegere din următorii doi ani!

(în

!

— E cumplit, face Humberta fără convingere, încă mai speră că o să încep să vorbesc, dar îl ritm cum îi cedează nervii şi mă abţin.

— Ce v-a spus bietul Donato?

— Nişte lucruri, v-am zis doar.

— Ce lucruri?

Reiau manevra cu lustruitul unghiilor, dar cu cealaltă mână.

— Ştiţi, marchize, când un om asasinat face dezvăluiri, ele trebuie transmise numai poliţiei.

Scoate un suspin imens de copil care a plâns prea mult.

— Cât? întrebă el cu o voce temătoare.

Cuvânt magic! Câtă renunţare conţine! e abdicarea totală. Renunţarea supremă. Cât? Cât costă să fii lăsat în pace? Cât costă păstrarea unui secret? Cât costă tăinuirea unei mârşăvii, ascunderea unui viciu, salvarea onoarei unei

femei?

— Cât vă lasă inima, fac eu cu un zâmbet larg.

E negru la faţă, monseniorul. Va trebui să se mai dea cu un strat de smac ca să-şi recapete culoarea în obraji.

— Cinci sute de mii de lire!

— Mă luaţi drept un cerşetor, marchize. Lira e o monedă atât de firavă…

— Dar cât dumnezeu vreţi 1

Insuficienţa propunerii pare să indice că lucrul de care se teme nu e foarte grav. Dar dacă e zgârcit?

— Zece milioane! mă aventurez, e ultimul meu cuvânt.

— Nu! Cinei sute de mii! Atât as da poliţiei ca să înăbuşe scandalul, aşa că…

Îl bat pe umăr cu simpatie şi îmi scot ţiduia de caraliu.

— Gineşte-te un pic încoace, Humberlo.

— Poliţia! strigă el. Poliţia franceză! Dar ce înseamnă toate astea?

— Tu trebuie să-mi spui, scumpul meu marchiz. Din păcate, Donato era mort când l-am găsit; dar ţi-am spus o minciună, pentru a afla adevărul. Şi adevărul mi-l vei spune tu. Dacă nu, declanşez un scandal de zile mari şi de ziare n-o să poţi scăpa cu cinci sute de mii de lire.

Biata creatură izbucneşte în hohote de plâns de tipul convulsiv. Se zgâlţâie, îşi acoperă faţa cu mâinile, vărsând şiroaie de lacrima christie (cum ar zice Agatha) pe satinul canapelei.

— Eşti o rea; o poliţistă rea de tot! se strofoacă Humberto

— În loc să-ţi laşi vasul de expansiune să dea pe dinafară, ai tace mai bine să ciripeşti. Dacă eşti sincer cu mine, nu-l» să te amestec în tărăşenia asta şi n-o să te coste niciun ban.

Asta-i zăgăzuieşte instantaneu inundaţia.

— Vă daţi cuvântul de onoare?

— Mii dau dar fii discret, e ultimul care mi-a mai rămas Deci, frumosule platinat?

— E. bine, eu. Am uneori stări de deprimare. Pentru a le depăşi sunt nevoit să mă droghez puţin…

Revăd în minte cele două pliculeţe de cocaină din sertarul secre al celor doi Grado’s. Încep să mă luminez.

— Îţi furnizau ei drogurile?

— Da. De fiecare dată când treceau prin Torino îmi procurau droguri. La un preţ rezonabil, căci eram într-adevăr prieteni buni.

Chibzuiesc.

— Unde erai în momentul crimei marchize? Se indignează:

— Doar nu mă bănuiţi că i-aş fi omorul cu! Sunt marchizul di (îaozza, nu uitaţi.

— Ah, nu! mârâi cu un e nevoie să-ţi oboseşti coardele vocale. Tuto. N-are rost să ridici tonul. Nu văd de ce n-aş bănui de crimă un marchiz drogat care se lăudă că e prietenul unor traficanţi.

Duşul ăsta rece îl face din nou să plângă.

— Oh! ce crud sunteţi cu-mine.

— Răspunde la întrebare, te rog!

— Eram aici, cu nişte prieteni. Pot să vă dau numele k» r, îmi vor confirma spusele.

— Sper că aşa va fi, spre binele tău. Cei doi Grado’s erau traficanţi importanţi?

— Nu ştiu!

— Fără texte, le detest. Când detest, mă supăr; când mă supăr, fac urât!

— Dar eu nu eram la curent cu afacerile lor.

— Halal afaceri; aveau mulţi clienţi ca tine?

— Vă jur că nu ştiu. Probabil că da. Făceau parte dintr-o reţea. Nu pot să vă spun nimic mai mult. Nu pot…

— În afară de tine, cu cine se mai întâlneau la Torino? Drăguţa marchiză ridică din umerii ei delicaţi. Ce bine trebuie să-i stea în rochie de seară!

— Nu ştiu.

— Signora Testiculatta? mă hazardez eu. Se încruntă.

— Posibil! L-am auzit, într-adevăr, pe Donato, telefonându-i acestei doamne, cu o noapte înainte.

— De unde?

— De aici. Au venit să bea un pahar după spectacolul lor de la Torticoli. Donato mi-a cerut voie să dea un telefon. Şi cum telefonul e în camera de alături, am auzit perfect când cerea cu doamna Testiculatta.

— Ce i-a spus?

Marchizul se concentrează. Nu mai ştie exact. Doar era ocupat, să se dea la celălalt Grado's şi nu-i stătea mintea la asta, nu-i aşa?

Să trecem peste asta.

— N-a zis nimic când s-a întors de la telefon? întreb eu.

Bravul marchiz clătină din cap.

— Părea îngrijorat, i-a spus celuilalt: „Giuseppe nu s-a întors încă".

Îl apuc pe di Găozza de braţ într-un elan nestăvilit.

— Repetă!

— A zis: „Giuseppe nu s-a întors încă", afirmă Toto". Nu ştiu dacă vă mai amintiţi, nătărăilor, dar şoferul asasinat se numea Giuseppe Farolini.

— Şi ce a răspuns E'aul?

— Nimic, n-a părut să-l neliniştească.

— I-ai revăzut ieri pe cei doi Grado's?

— Nu. Ieri eram la Milano. Trebuia să ne revedem aici astă-seară.

— Cunoşti familia Testiculatta? – l-am întâlnit la câteva recepţii.

— Ce fel de oameni sunt?

— El e mare om de afaceri. Putred de bogat. Nevastă-sa…

6§

Şi nevastă-sa e probabil putredă, având în vedere că e moartă.

— Nevastă-sa? insist eu.

— Părea sa de plictisită de viaţă.

— Şi ea se droga?

— Cred că da, roşeşte Toto.

Degetul cel mic îmi spune că nu mai am te scoate de

la îngeraşul ăsta. Mă ridic în picioare.

— Veţi informa poliţia italiană? întrebă el.

— Nu, iubitule, fac eu. Numai că n-ar fi exclus să se informeze şi singură, poliţia italiană. Va dori să interogheze persoanele cu care s-au întâlnit cei doi Grado’s de la sosirea lor la Torino, şi cum faci parte dintre ele…

Oftează.

— El vorba de droguri…

— Înţeleg. Dar depinde de cum te descuiei ea să nu fii băgat în rahat, ca să zic aşa.

Plec la ieşit c, cu cine mă întâlnesc pe scară? Cu bunul şi dragul meu coleg Farnaybranca. După expresia lui, pricep că relaţiile noastre vor deveni din ce în ce mai puţin cordiale.

— Ce cauţi aici? tună el.

— Fac o chetă pentru săracii parohiei, spun eu. N-are rest să încerci şi tu: mi s-a dat deja.

Şi o şterg, zâmbindu-i afectuos.

CAPITOLUL ŞAPTE

Ceea ce îi pasionează cel mai mult pe torinezi nu e nici asasinarea lui Giuseppe Farolini, nici a celor doi Grado’s, nici a ducelui de Guise; nu o nici furtul faimosului tablou, cu toate că s-a petrecut în împrejurări misterioase. Nu, ceea ce face să curgă râuri de cerneală şi de salivă este evadarea celor cincisprezece tigri. Un mort nu muşcă, şi cu atât mai puţin un tablou furat, chiar dacă respectivul tablou l-ar reprezenta pe Fernande! în persoană; dar cincisprezece tign de Bengal nu se hrănesc cu biscuiţi. Aşa că în bravul oraş piemontez fiecare se gândeşte la dosul personal şi la ale copiilor proprii, spunându-şi că ar putea constitui un aliment valabil. În lipsă de altceva, pentru un biet tigru lipsit de cuşcă.

Pompierii, geniştii, tanchiştii, vânătetii de munte, poliţiştii, jandarmii şi elicopterele au pornit la atac, scotocind regiunea la sânge. La căderea nopţii, paisprezece fiare s-au întors la bază, dar cea de-a cincisprezecea continuă să lipsească. Domnul Barnaby,

care spera să poată da măcar o reprezentaţie», e nevoit s-o lase baltă. Atâta vreme cât fie şi un singur tigru rămâne în libertate, reprezentaţiile nu sunt autorizate. Mai mult: prefectura îi interzice să părăsească oraşul. Bietul om nu mai ştie pe unde să scoată chiloţii. Închis în rulota lui de cinci stele, pileşte sticle întregi de whisky, bălându-şi nevasta ca în timpurile bune ale debuturilor lor în meserie.

Când îi bal la uşa hogeacului, Barnaby e în maiou şi pantalonii de călărie.

— Ce vrei? rage el.

Intru, îmi aruncă o privire neagră ca iar seminar congelez.

Balena lui blonda îşi dă în cărţi ca să-şi ocupe timpul, îmi oferă un zâmbet din gold veritabil şi un scaun din lemn.

— Dragă patroane. Încep eu, aş vrea să-ţi vorbesc – N-am stare să stau de vorbă! mă avertizează şeful.

— Spui asta pentru că eşti supărat, dar o să-ţi dai repede seama că vorbind te uşurează îl asigur eu, Vrei să vorbim despre cei doi Grado’s?

— N-avem ce să spunem, din moment ce sunt morţi, obiectează pertinent domnul Barnaby.

Argumentul are greutate, ca nevasta omului; dar nu mă las descurajat.

— Două crime în incinta circului e cam mult, nu crezi 7

El răspunde că ceea ce-l interesează este Cel de-al cincisprezecelea tigru şi că, pe lângă asta, contemporanii lui morţi sau vii, îl interesează mai puţin; totul într-un limbaj mult mai grosolan decât ai meu, se înţelege de la sân e, cum îmi explica doica mea sursa laptelui când eram mie

— Aş vrea să-ţi încredinţez un mic secret, patroane, spun eu.

Barnaby aprinde un trabuc lung de şaptezeci de centimetri, scoate un nor de fum cu care s-ar mândri şi o locomotivă electrică şi mărăie:

— Mă iei drept preot?

— Nu chiar. Dar eşti şeful meu şi, în această calitate, trebuie să-ţi spun totul pentru a fi sigur că nu-ţi ascund nimic, este?

— Bine, spune! mă îndeamnă el.

— Imaginează-ţi că am surprins o con vet saţ le între comisarul Fernaybranca şi unul din gealaţii lui.

Asta-l interesează. Înalţă un ochi la nivelul rădăcinii părului şi murmură pe lângă trabuc:

— Ah, da?

— Comisarul îi spunea tipului că cei doi Grado’s erau implicaţi într-o afacere murdară de trafic de droguri şi că nu peste mult timp vor întoarce, circul cu fundul în sus. Pregătesc o percheziţie în toată regula. Caralii italieni, nu ştiu dacă eşti la curent, sunt cei mai buni din lume în materie de percheziţii. Sunt de-a dreptul diabolici! Ţi-ar decortica până şi trabucul, ca să vadă dacă nu conţine ceva dubios, te rog să mă crezi.

Amuţesc, îmi încrucişez mâinile pe genunchi, şi aştept cuminte.

Declaraţia mea are ca efect ceea ce oamenii de teatru numesc „o cădere”. Barnaby continuă să-şi sugă ciomagul, în timp ce dama lui îşi etalează cărţile de joc pe pâslă verde. S-ar spune că demna pereche nici măcar nu m-a auzit.

Se scurge un timp cam lunguţ, apoi Barnaby găbjeşte un glass de pe bufet şi îl pune pe masă cu un zgomot sec, îmi toarnă o porţie respectabilă, şi-o acordă pe aceeaşi, văzută din spate, şi îşi ridică paharul.

— Noroc, fiule! spune el.

Beau şi eu, fără să-l scap din ochi.

Cărţile de joc lăcuite ale doamnei Barnaby lăsâiau, uşurel. Ea întoarce un rege de care bonom şi îi zâmbeşte politicofi, de parcă ai întâmpina un oaspete de seamă.

— Asta-i tot ce voiai să-mi spui? întreabă brusc marele boss.

Înregistrez schimbarea de ton. Simt că am urcat puţin în ochii lui.

— Nu, nu-i tot patroane.

— Dă-i drumul, te ascult.

— N-aş vrea să-mi iei în nume de rău ceea ce urmează să-ţi spun.

— Scoate tot, că aleg eu după aia.

— Ei bine, uite ce e. Mi-am zis că dacă te deranjează percheziţia asta, am găsit modul de a evacua chestiile compromiţătoare.

— Ai luat-o razna! mormăie Barnaby, vexat. Pentru o clipă, mă întreb dacă n-o să-mi tragă o zmetie în bot. Căci la o adică, ceea ce-i propun eu e extrem de jignitor. Dar nu. E doar şocat. Trebuie spus că în

73 cursul vieţii sale itinerante a văzut multe. În meseria lui nu ai de-a face cu copii de ţâţă. Mă ridic în picioare.

— Mulţumesc, bătrâne, murmură el, întinzându-mi cazmaua.

O şterg, bătând din buze. O acţiune inutilă, nu-mi fac iluzii. În meseria noastră păcătoasă, o grămadă de acţiuni sunt gratuite. Nu-ţi cruţi nici tălpile, nici eforturile, nici saliva. Ignori umilinţele, sau faci ceva pe ele. Pe scurt, trebuie să ai mâna dibace şi dosul blindat.

Ziua se sfârşeşte tern. Privesc macaraua, sus de tot, profilată pe cerul mohorât. Mă trece un frison gândindu-mă la locatara cabinei. Mâine dimineaţă, când muncitorii îşi vor relua lucrul pe şantier, o să iasă un tărăboi de toată frumuseţea. Ah! ziariştii din Torino au baftă că suntem aici. Mai va până să fie nevoiţi să scoată pe pagina întâi fotografia celui mai frumos bebeluş piemontez. Hotărăsc să dau o raită prin zonă împreună cu Grasul. Duce o viaţă prea sedentară, Vajnicul. Devine trapistul pistei, benedictinul halelii; trebuie distrat un pic.

Îl găsesc lăfăindu-se într-un fotoliu, cu o revistă extrem de educativă în mână. Tipăritura se numeşte: „Guşterul”, în benzi desenate viu colorate, sunt istorisite aventurile unui mic explorator de 12 ani pierdut în jungla ecuatorială, având la el doar un fluier şi o pilă de unghii.

— Ai noutăţi? mă întreabă Majestatea Sa. E grozav

de zlobiu şi asta mă bucură.

— Aşa şi aşa. Du-te să te bărbiereşti, Grasule, ieşim în oraş, ca să mai schimbăm puţin acrul. Zâmbeşte emoţionat, apoi dă din cap.

— Crezi că trebuie să mă rad?

— Ai o meclă care-ţi interzice intrarea în locurile mai selecte.

— Dar mâine, cum îmi mai fac numărul?

— O să-l faci fără bărbi, asta-ţi va spori prestigiul în ochii damelor.

Codindu-se, intră în baie. În timp ce el se spală, îmi schimb cămaşa şi cravata. Nu trec bine zece secunde că aud un tărăboi infernal în baie. S-ar zice că e o bătălie navală. Beru scoate un muget de taur (ba chiar de trei tauri). Apoi uşa se deschide şi Grasul iese furios, sugându-şi degetul mare.

— Bestia! bombăne el, era cât ce-aci să rămân fără deget!

— Ce se întâmplă?

Îşi lipeşte degetul însângerat de buze, făcându-mi, semn să tac.

— Vino să-l vezi pe Bubi!

11 urme; z în baie. Un tigru superb, cel mai malac din menajeria Barnaby, stă tolănit pe podea, cu labele încrucişate.

— Dar ăsta-i cel de-al cincisprezecelea evadat! exclam eu, cel care n-a fost găsit.

— Taci din gură, spune Beru. L-am ascuns aici tocmai ca să avem puţină linişte.

— Cum adică, linişte?

— Câtă vreme n-o să-l găsească, terminoiu cu reprezentaţiile, pricepi? Aşa că l-am ascuns. Daicând am intrat să mă rad, domnul s-a luat de mine! Zic: fără chestii de-astea, neică! După ce că i-am dat la prânz o friptană de un kil jumate cu ceapă prăjită! Nu pot să sufăr nerecunoscătorii…

Se apleacă deasupra fiarei şi o scutură puţin.

— Vezi, Bubi, ce-păţeşti dacă te iei de Bérurier? A.i

vrut să-mi haleşti mâna şi ai primit în schimb o caraba clasa-ntâia.

Tigrul fornăie, dar de frică. Dominai de forţa, şi autoritatea domnului Burdihan, s-a făcut mieluşel. Grasul îl împinge cu piciorul sub chiuvetă.

— Hai, mustâcilă, fă-te preş, că trebuie să mă fac frumos.

Îi las singuri pe cei doi prieteni, uluit. Vorba ăluia (nu cel care are ceas, frate-său); mare figură. Beru ăsta.

O umbră se profilează în spatele geamului uşii. Umbra intră fără să bată şi încetează de a mai fi o umbră, pentru a se transforma în comisarul Fernaybranca. Nu pare nici fericit, nici mulţumit de viaţă. Mestecă o bucăţică de lemn dulce, din care scuipă aşchii când vorbeşte.

— Ei, colegi»? întreb eu, ce mai e nou?

— Aş vrea să ştiu ce ţi-a spus marchizul! declară el, încreţindu-şi răutăcios frumosul nas de caraliu italian.

— Nu mi-a spus nimic!

— Auzi, nu fii bulangiu!

— Aici ai nimerit-o, într-adevăr. Nobilul băiat face parte din lumea pederaştilor.

— S-ar părea că cei doi Grado’s şi-au încheiat seara la el acasă. În noaptea dinainte?

— Asta aflasem şi eu, drept pentru care am vrut să-l interoghez pe marchiz. Dar mi-a dat impresia că e curat ca… cocaina.

Fernaybranca nu reacţionează.

— Îmi ascunzi ceva, scrâşneşte el. 31 bat pe umăr.

— Nu mai face mutra asta lungă, amice, în definitiv, lucrăm pentru aceeaşi firmă. Ceva noutăţi în legătură cu tabloul furat?

Clătină din cap.

— Nu mă ocup eu de povestea asta şi oricum, am destule pe cap.

Chibzuiesc un timp, apoi cedez micului meu impuls interior.

„— Vrei un pont, Fernay, un pont gras?

— De ce nu?

— Percheziţionează tot circul.

Mă învăluie călduros cu o privire atât de intensă, încât probabil că mă bronzez.

— Ce tot îndrugi?

— Scotoceşte peste tot: în rulote, menajerie, cuşti.

baâoţU de fân. S-ar putea să ai surprize.

— Dar îmi trebuie un mandat de percheziţie! Azi e duminică şi procurorul...

— Sunt convins că dacă i-ai cere voie lui Barnaby, rxplicându-i că încuviinţarea l-ar scuti de nişte compli-i am, te-ar lăsă să acţionezi.

Fernaybranca continuă să mă fixeze. Privirea i se umanizează. Sfârşeşte prin a smârcâi niţel., şi murmură.

— Bine. Sper că pontul e bun. Iese.

De ce procedez astfel? Numai Dumnezeu ştie. Acelaşi instinct care mă face întotdeauna să acţionez înainte de a gândi.

În baie, Beru cântă cât îl ţin bojocii „Cartoforii „\ E „La Marseillaise" a lui. „Oda Bucuriei" a lui. Bravul Beru, are forţa leului şi farmecul dolarului.

O inimă de aur într-o piele de măgar. Un suflet de înger într-un corp de gunoier, îţi mulţumesc Beru! Nu se dezice. Monstrul.

Reapare, fercheş ca un ginerică, cu o cămaşă roz purcel (culoarea lui preferată) cu dungi mov şi un costum verde praz (cât se poate de potrivit pentru el).

— M-am făcut catifea, nu alta, afirmă el mângâindu-şi obrazul pudrat cu mâna-i valoroasă, gagicilor nu le rămâne decât să se păzească. Cu atât mai mult cu cât a trecut o chenzină de când n-am mai depus obolul pe altarul lui Uranus, cum se zice în cărţi. Am auzit că italien-cele au un arzător în loc de chestie. Tu ce părere ai, San-Antonio?

N-am timp să-mi mai dau cu părerea, căci domnul Barnaby intră val-vârtej în coşmelic. E palid ca o vânătă şi buzele groase îi tremură de emoţie.

— Ce nu-i în regulă, şefule! îl întreb eu, li s-au înecat corăbiile?

— Aveai dreptate, face ol, scârbele astea de gabori

Vor să facă o percheziţie.

Se întrerupe, căci din baie se aude un miorlăit tigresc.

— Ce-a fost asta? face patronul.

— Am căscat eu, declară Beru, reproducând fidel miorlăitul.

Are talent la limbi străine). Namila.

Mugetul taurului, răgetul leului, cântecul lebedei nu mai au secrete pentru el.

— Ah! mă duc să mă bibilesc niţel, hotărăşte el, îndrepiându-se iute spre baie.

Dispare şi disting un nou tărăboi. Scumpul meu amic s-a apucat să şi calmeze chiriaşul.

Dar să lăsăm tigrul şi să revenim la oile noastre, cum zicea Ioana d'Arc (în engleză Joan of Arc). Pare al naibii de răscolit expozantul de acrobaţi.

— Ascunzătoarea de care ziceai, ce e? întreabă el nepăsător.

— Depinde, i-o retez eu, cât e de voluminoasă marfa? * V-am zis-o! (n.a.)

77

— Destul de voluminoasă. Cam cât?

Ridică mâna la un metru şi treizeci şi doi deasupra podelei.

— Cam atât, evaluează el fără să clipească.

Şi de altfel, chiar dacă ar clipi, tot degeaba, având în vedere că poartă ochelari de soare.

Mi se deshidratează mucoasele. Ceva cam atât de mare, e ceva serios! Ce-ar putea fi acel ceva?"

Hotărât lucru, e ceva ciudat în circul Barnaby. Ce circ!

— Dură sau moale? continuai eu.

— Dură.

— Parcă jucăm „mimă". Aş putea să-l mai întreb dacă se lipeşte, dacă e vopsită în verde, dacă e păroasă, dacă spune „mama", dacă e caldă, dacă înţeapă, dacă are voce, dacă se mănâncă, dacă se conjugă, dacă se curăţă cu spirt, dacă are urechi lungi, dacă se caţără pe pereţi, dacă e

grea, dacă ştie engleză, dacă poate fi tăiată cu foarfecă, dacă miroase frumos, dacă avea şi generalul de Gaulle una la fel, dacă are ouă, dacă are mai mult de două, dacă are chef, dacă e vizibilă în întuneric, dacă pătează, dacă are barbă, dacă zboară, dacă fâlfâie, dacă se târăşte, dacă face opturi, dacă au şi stridiile una, dacă creşte prin curţi, dacă are ceas, dacă seamănă cu Franco, dacă arată bine, dacă Picasso ar fi putut s-o picteze, dacă foloseşte scaunul electric, dacă se păstrează, la rece, dacă are scaun rezervat în metrou, dacă e scumpă, dacă se fabrică în Franţa, dacă după spălare se poate refolosi, dacă rezistă la umezeală, dacă atunci când ei două poţi, mânca una din ele, dacă se sug» şi dacă se vinde la farmacie. Da, aş putea să-l întreb toate astea şi chiar mai multe, dar cred că e mai bine să mă abţin.

— Îţi garantez că o scot din circ, spun eu, pune-o în portbagajul maşinii, dă-mi cheile şi actele ei şi spune-mi unde trebuie să o duc.

Dar, vorba lut Van Gogh: omul e într-o ureche, aşa că nu e de acord (cum zicea acordorul de piane).

— Cred că glumeşti! Şi dacă te prind?

— N-o să mă prindă.

— Admiraţi echilibrul fonetic al frazei (n.a.)

— Şi de ce, mă rog?

— Pentru că Fernaybranca a fost amantul surorii mele şi mă consideră tabu. I-a turnat şase plozi de vârstă fragedă şi ştie că i-aş putea compromite cariera dacă l-aş da în gât, din acest motiv îmi pot permite să fac pe nebunul.

Barnaby zâmbeşte.

— Aha! M-am lămurit. Bun, deci dacă aşa stau lucrurile, o să facem cum zici. Odată marfa încărcată, o ştergi cu ea, dar eu o să te aştept două străzi mai încolo şi o s-o preiau mai departe. O.K?

— O.K.

Îmi strânge cazmaua cu energie.

— Ne întâlnim peste trei minute în faţa rulotei mele. Trebuie să ne mişcăm repede.

Pleacă. Eu mă duc să-l scot pe Valoros din baie.

— Beru, îi spun eu, avem treabă şi e urgenţă. O să dai o fugă până la cea mai apropiată staţie de taxiuri. Iei unul şi vă postaţi la două străzi de aici, în aşteptarea Cadijlacului galben al patronului. Eu voi fi la volan. Taica Barnabucă o să preia ştafeta de acolo. Şi atunci intri tu în funcţiune. Urmăriţi-l discret şi descoperiţi unde seduce. După care te întorci aici într-o viteză şi ţinem o consfătuire la vârf. S-a fe?

— Ce mai e şi cu toate manevrele astea? spumegă Enormul. Şi seara mea de dezmăţ, o trec la profit şi pierderi V

— O să-ţi explic mai târziu. Cât despre raita din astă-seară. O facem cu prima ocazie. Promit!

— Să ai grijă de cotoi în lipsa mea, solicită Buhă-iala Sa.

— Fii fără grijă. Şi mergi pe burtă, da. Grasuie? Nu trebuie să te vadă Barnabis!

— O s-o fac ca pentru mine, afirmă Malacul.

O tulesc spre rulota şefului. Acesta termină de încărcat în maşină marfa misterioasă.

Maşinile de poliţie au şi început să mişune. E nervos, circarul! Chiar aşa: suntem circari şi unul şi altul.

— Crezi că poţi trece, fiule? se neliniştеşte el.

— Dacă-ţi spun, boss.

75)

— Dacă reuşeşti, o să am grijă de tine, pe onoarea mea.

— Du-te să mă aştepţi şi lasă restul în seama mea, fac eu.

Ia un aer de şmecher de bişniţar de maşini, genul care lipeşte scotch pe o aripă ruginită, ca s-o vopsească.

— Dacă n-ai nimic împotrivă, fiule, patroana o să meargă şi ea cu tine!

Ceara măsii! Asta-mi dă niţel planul peste cap şi riscă să compromită totul. Dar pot să refuz!

— Sigur că n-am!

Doamna Barnaby îşi face o apariţie spectaculoasă din

rulotă. Dacă aţi putea vedea ce minunăţie! Aţi fixa-o pe un podium şi aţi expune-o la viitorul Salon automobilistic. Seamănă cu un nou mijloc de transport.

Poartă o rochie de lamé argintiu, gen Ioana d'Are-in-costum-de-lucru. Parcă ar avea solzi. Dar e baracuda de mare clasă. Poartă pantofi de seară tot argintii, o capă de vizon friguros, gri Missouri şi diamante de sus până jos, de la dreapta la stânga şi în sens giratoriu.

Când merge, ai zice că se scoate lustra de cristal din Caloria Oglinzilor. Şi-a pus machiajul de seară şi e o adevărată capodopeia de zidărie. Parfumul cu care s-a inundat te face să-ţi doreşti o vacanţă la bordul unui camion de salubritate şi şi-a pus chiar şi proteza de gală; din platină cizelată, cea care e rezervată caviarului, ficatului de gâscă şi sărutărilor mondene.

— Mă răpeşti, aşadar, se sclifoseşte oribila creatură, prăbuşindu-se pe bancheta de piele a Cadillac-ului.

— Oarecum cam aşa s-ar spune, încuviinţez cu.

Şi adaug imediat, aruncându-i o ocheadă cu şurub:

— Vai! Nu e decât un vis, frumoasă doamnă.

Am dreptul la un oftat a cărui presiune poate fi evaluată la 2 kilograme virgulă 5. Credeţi-mă, peştoaica asta împopoţonată şi-ar lăsa masată celulita de mâna înţelegătoare a lui San-Antonio.

Cu un aer absent, cobor geamurile Cadillac-ului, pentru a nu risca să mă axfisiez. Nu ştiu de unde-şi cumpără parfumul doamna Barnaby, dar sigur nu de pe strada Faubourg-Saint-Honoré, sau dacă da, înseamnă că adună ce rămâne pe fundul rezervoarelor, u

— Cu toate nenorocirile astea, gângureşte porumbiţa, soţul meu are insomnii. Şi cum e un egoist mic, mă împiedică şi pe mine să dorm. Cred că sunt trasă la fată nu?"

Este. Trasă de cincizeci de kilograme de grăsime excedentară. O asigur că ari1 un ten de crin (ofilit), o piele catifelată şi un chip de madonă, ceea ce o emoţionează imediat.

Conduc maşina spre marginea circului. Pluteşte în

aer o tensiune ciudată. Începuturile unei răzmeriţe, sfârşitul unei greve, ideea unei mobilizări generale creează o astfel de atmosferă.

Sunt oprit de doi gabori în uniformă de paradă.

— Nu se trece! verclunizează ei.

— Because? îi întreb eu în limba lul-Verdi.

— Trebuie să percheziţionăm întâi maşina.

Coana Barnaby are o crispare a marelui zigomatic care zguduie bancheta.

— Chemaţi-l pe comisarul Fernaybranca! comand eu.

— Nu ne ordoni dumneata! obiectează un tuciuriu înalt cu o rrrvttaţă obscenă.

— Eu nu, el da. Chemaţi-l, şi vă ordonă el.

Gealaţii se sfătuiesc între ei. Apoi tuciuriul strigă:

— Signor comisario! Apare Fernaybranca.

Oamenii săi îi explică cum vine treaba. El ascultă şi murmură, măsurându-mă cu un aer sarcastic:

— Nu există excepţii! Totul se percheziţionează!

Calm, ies din maşină. Băbătiei îi clănţăne acum diamantele la fel de tare ca proteza, îl iau pe Fernaybranca de braţ.

— Lasă bancurile, colega, fac eu. Sunt prea multe în joc acum. Rişti să strici totul.

— Ce trambalezi în maşină?

— Culmea e că habar n-am. Dar îţi jur că dacă îţi cete agi ordinul, până dimineaţă aflăm amândoi.

— Va bene, spune confratele meu. Dar e ultima dată când îţi mai acord încredere. Dacă mai continui să joci de unul singur, o să-ţi pară rău.

O 1

Aruncă un ordin gealaţilor de serviciu, care-şi abandonează cu părere de rău planurile. Mă năpustesc la volanul automobilului şi mă grăbesc să ies din raza lot vizuală.

— Ce i-ai spus? se nelinişteşte şefa.

— Ceea ce trebuia, după cum se vede. Nu, dar goborii ăştia îşi fac de cap. Îţi violează sora aproape sub ochii tăi şi după aia fac pe nebunii!

Nutream o oarecare nelinişte în ceea ce priveşte credulitatea cucoanei, dar toanla asta ar fi în stare să sugă chei franceze, luându-le drept cozi de raci, dacă ar fi rugată frumos şi dacă i-ar fi servite cu sos american.

Pilotez modesta maşinuţă până la locul stabilit. Jupân Barnaby face treişpe-paişpe, cu mâinile în buzunare şi cu trabucul churchillian înfipt în bolu-i lătăreţ ca un Stâlp de telegraf în piaţa unui sat. Se repede spre mine, neliniştit.

— Ei?

— E.O.K., boss, îi zic eu, căci înţelege engleza perfect.

Balena lui diamantată îmi întăreşte spusele:

— A fost formidabil! Bandiţii ăia voiau să perche-ziiio ieze maşina, dar el a ştiut să se descurce.

Drept care patronul circului Barnaby începe să radi ve şa un proiector în timpul unei alerte aeriene.

— Foarte bine, fiule, îţi rămân îndatorat. Adaugă:

— Poţi să cobori acum, preiau ştafeta.

Cim suspicios, nu? Şi asta nu-i decât începutul.

— Şi mii întâi patroana o să-ţi dea-ceva de băut, ssie Lob la?

Dulcea Lolila se grăbeşte să coboare. Încântată de o, azic. Cât despre Circus man, demarează fără să-şi ia rămas bun. E nerăbdător să-şi descarce marfa şi a găsit soluţia ideală pentru ca eu să nu-i urmăresc: mi-a lăsat-o pe nevastă-sa pe cap. Rămânem ca doi idioţi pe marginea trotuarului, ea şi cu mine. Arunc îngrijorat o privire în jur. Maşina de culoare crem a patronnului se pierde în zare, urmărită de un alt vehicul. Beru i-a luat urma. A operat ca un maestru. Racle-Tot, căci n-am remarcat nimic neobişnuit în timpul scurtei mele conversaţii cu Barnaby.

— Unde mergem? întreabă ea tânjitor.

Şi-a pus ţoalele festive, cucoana, şi intenţionează să şi le arate. Tunica de zale din argint masiv, pietricele din carbon pur, blana scumpă, nu şi le-a trântii pe ea ca să cureţe cartofi în bucătărie. Îi trebuie o crâşmă de lux, cu chelneri în frac, lumânări pe mese şi ţigani melancolici.

— Îţi fac cinste la un cabaret, hotărăşte ea.

Mă ia drept un peşte începător, sărăcuţa. De parcă chiar ar putea o madamă să-i facă „cinste” lui San-Antonio.

— Bine, dar soţul tău? obiectez eu. S-a dus departe?

— Nu foarte, dar s-ar putea să dureze mult. Haide! Mă ia de o aripă şi mă trage după ea cu fermitate.

Are o forţă de docher, Lolita. Când s-a măritat cu Barnaby, făcea probabil pe femeia-ghiulea la vreun bâlci După câteva minute de mers, coborâm treptele unei crâşme stil Saint-Germain-des-Pres neo-italieneşti: „Stromboli”.

Îşi merită numele: înflăcărată atmosferă! E plină de puştani în delir care dansează twist şi Bosa Novei. Apariţia noastră stârneşte amuzamentul tuturor. Mă simt la fel de destins, alături de această însoţitoare, ca un scafandru călare pe un pur-sânge arab. Ne vârâm într-un ungher discret, comandăm şampanie şi, brus» şi dintr-odată, vorba francezului, doamna Barnaby începe să se dea la mine. Mă încredinţează că am cei mai frumoşi ochi din lume, lucru de care nu mă îndoiesc, având în vedere că opticienii mi-au oferit o avere ca să le fac publicitate. Apoi, cotoroanţa mă ia de mână şi-mi spune că am mâinile calde, lucru de care, de asemenea, nu mă îndoiesc, de vreme ce nicio îngheţată de vanilie, n-ar rezista mai mult de două ore în palma respectivei mâini. În sfârşit, în al treilea rând, Lolita îmi afirmă că buze atât de senzuale ca ale mele n-a mai văzut niciodată, şi cum ns putea să mă îndoiesc de asta, în condiţiile în care mi s-a mai spus act laş lucru, până în prezent de către şaisprezece mii opt sute optzeci şi patru de temei şi treizeci şi trei de bărbaţi?

Monstruosul ei genunchi se reazemă de al meu, degetele ei le strâng pe ale mele, fălcile ei îmi ating obrazul, şuncile ei îmi strivesc şoldul şi teiibilul ei parfum mă învăluie de peste tot.

— Oh, dragule! ciripeşte ea închizând ochii, ce minunată e clipa asta de desfătare lângă tine…

A citit asta în „Violată şi fericită”, pagina 122. landul şase. A învăţat-o pe de rost şi a prins, în sfârşit, ocazia, să o servească unui pin-up boy *

În jurul nostru e o distracţie generală. Puştii se strâng ciopor şi ne aruncă glumite. Prind trei duzini, că s-ar putea să-mi folosească, după care realizez că mă mănâncă palmele şi, cum nu sunt, egoist, îi dau una celui mai turbat din toată ă gaşca. El scuipă un dinte încă bun şi toată lumea amuţeşte pentru a contempla premolarul căzut în paharul unui client. Ca prin minune, suntem lăsaţi în pace. Lolita se strânge şi mai tare lângă mine.

— Ce puternic eşti! îmi susură la ureche pl înţesa (pentru mine, balaur).

Micul San-Antonio îşi spune atunci că în viaţă, tot răul e spre bine (sau spre mine, sau spre cine?) Ce-ar fi să profit de admiraţia Lolitei pentru a încerca să o trag de the longue (cum se zice în Yorkshire unde cei mai mulţi vorbesc fluent engleza)? E o idee bună, nu?

— Eşti sigură că soţul tău mai întârzie? întreb eu, atingând uşor cu buzele mustaţa blondă a însoţitoarei mele.

— Foarte sigură.

— S-a dus la nişte prieteni?

— Da.

Aştept o minusculă clipă. Prin rochia la lamé, îmi permit o familiaritate, ciupesc jartiera întinsă la maximum a damei. Obţin un „la bemol” însufleţit, în perfectă stare. Şi întreb repede, cu o voce ghiduşă:

— ICE avea de transportat cu atâta urgenţă soţul tău? Ea dă să-mi răspundă, dar nu mai apucă. Cineva ne-a luat frapiera şi ne-a golit-o în cap. Mă scutur, mă sufoc.

— Nu vă temeţi, ajunge pentru toată lumea, (na.)

În timp ce Lolita îşi desfundă bojocii. O văd pe miss Lăcrămioara stând lângă masa noastră, ofustucată.

— Individ scârbos ce eşti! mă ocărăşte ea. Cu o babă ca asta! Ruşine să-ţi fie.

Maica Barnaby îşi şterge faţada cu şervetul chelnerului. Roşul, ocrul, verdele, albastrul, negrul, albul, i se diluează. Iat-o deghizată în curcubeu. Un curcubeu care şi-a pierdut suflul. Un curcubeu care şi-a pierdut proteza. Şi, cum gesticulează prea mult, rochia ei de lamé spune

piua.

Explozie la nivelul lăptăriei. Un zgomot înfundat de basculantă care-şi basculează încărcătura de pietriş. E sânul ei stâng, care tocmai s-a rostogolit pe masă. Un individ mai solid face pe Jean Valjean şi se bagă sub sân pentru a-l ridica în spinare. Ceilalţi fac „hei-rup!” pentru a-i dirija acţiunea. Fata de la vestiar aduce capa de mondovizion şi acoperă pudic evadatul.

Miss Lăcrămioara continuă să trepideze în tot timpul cucului ăsta, îmi aruncă în cap tot ce-i cade aub mână: pahare, farfurii (zburătoare), scrumiere, sticle. Puţin lipseşte să nu, mă orbească, aruncându-mi în ochi un pumn de nasturi de şliţ, găbjiţi de la personalul de sex masculin. Clienţii s-au căţărat pe mese şi tropăie de plăcere. Orchestra intonează imnul italian, pentru a încerca să calmeze spiritele. Degeaba! Patronul iese din apartamentul său privat, unde masorul îi trata prostata. Doar jumătate din hoit îi 3 îmbrăcat, restul e gol-goluţ. Poartă un pulover foarte drăguţ. Începe să înjure: în italiană, în tripolitană, în eritreană, în abisiniană şi în albaneză (a participat la cuceririle italiene). Înhaţă un sifon şi începe să ne stropească. Doamna Barnaby (Lolita pentru prieteni) încasează jetul în decolteu. Douăsprezece cuburi de gheaţă şi două pahare de şampanie se acumulaseră deja în aceeaşi zonă. Ea decide să leşine, pentru simplificarea problemei şi o face chiar în clipa când chelnerii reuşesc să-i gâtuie sânul stâng, să-l lege fedeleş, să-l imobilizeze şi să-l întoarcă la bază.

Pentru o bătălie, a fost o bătălie în toată regula. Aş spune chiar că a fost o bătălie câştigată, dar nu e. Aşa sunt eu, veşnic scrupulos, chiar şi în celetmai nepotrivite momente!

Un englez impresionabil începe să-i pocească mulra patronului, pe motiv că descinde direct din maimuţă, dată umblă în halul ăsta. Apropo de descindere, fireşte ca poliţia nu întârzie să facă şi ea una. Şase carabinieri călare, trei motorizaţi şi un escadron de trupe aeropurtate îşi fac apariţia şi sfârşesc prin a găsi uşa pivniţei, în care

se precipită.

Ne evacuăm pe trotuar, doamna Barnaby, Lăcrămioara şi cu mine. Noaptea e frumoasă; stelele sunt racordate la un acumulator nou-nouţ şi luna, uitând că are o scânteie rusească în ochi, se hlizeşte.

Aşezată pe un coş de gunoi, doamna Barnaby ne aruncă de sub mâzga care o acoperă:

— Frumos!

— Tacă-ţi fleanca... * bătrână, i-o retează Lăcrămioara. Nu ţi-e ruşine?

Lolita s-a făcut a dracului acum.

— Poţi să-ţi faci elefanţii pachet şi să-ţi cauţi de lucru în altă parte! decretează ea.

— Ah, da! face Lăcrămioara. Poate că dacă aş vorbi cu încornoratul dumitale, tu ai fi aceea care ţi-ai căuta un soţ în altă parte. Am senzaţia că n-ar fi amuzat de gluma asta. Barnaby al tău!

Şi asta continuă pe acelaşi ton (vorba unui peşte oceanic) timp de şapte minute, zece secunde şi două zecimi. În cele din urmă, reuşesc să calmez cele două dame. Vocea bunului simţ, chiar dacă se bâlbâie şi vorbeşte pe nas, sfârşeşte întotdeauna prin a se face ascultată. Târâş-grăpiş, ne întoarcem la bază.

— Cum se face că ai nimerii la crâşma asta? o întreb pe Lăcrămioara.

— V-am urmărit! spune ea.

— Urmărit!

— Da. Ai coborât din Cadillac-ul patronului şi ai rămas cu... * aia grasă. Atunci m-am întrebat unde vă duceţi

— Un cuvânt anulat. San-A monio

Notar: semnat indescifrabil

— Un cuvânt suprimat pentru că nu figurează în dicţionar, (n.a.)

fifi împreună. Nu mă aşteptam la aşa ceva din partea ta. Din partea unui bărbat frumos 1

— Dar n-a fost nimic între mine şi ea! protestez eu.

— Urma să fie! se încăpăţânează Lăcrămioara.

— N-ar fi urmat nimic 1 garantez eu. O respect prea mult pe doamna Barnaby pentru a mă lăsa pradă pasiunii mistuitoare care mi-a cuprins sufletul.

Acestea fiind spuse, îi fac cu ochiul. Fata se calmează şi ajungem acasă nestânjeniţi. Şi aceasta se explică prin faptul că stânjeneii nu se adaptează climei din Italia.

CAPITOLUL OPT

Barnaby, tke hinci of the circus, n-a ajuns încă at jfoome (cum se spune în centralele nucleare), ceea ce o scuteşte pe preacinstita-i nevastă de explicaţii dificile în legătură cu ţinuta ei dezordonată. O las pe doamna gândurilor mele urâte în chilia ei pe roţi şi o trag pe Lăcrămioara spre, a mea ca să-mi fac iertate păcatele. Când să trecem pl agul, miss Fason face fiţe, cum că după o astfel de cacealma n-ar fi moral, că nu-i stă capul la aşa ceva etc, îi răspund că nu contează dacă nu-i stă capul la aşa ceva, cu condiţia să-i stea restul. Şi cum iestul îi stă, intră fără să mai stea pe gânduri închid uşa şi mă pregătesc să apăs pe comutator, dac-dulcineca mea mă opreşte.

— Nu, clarli7 ig, îmi gângureşte în franceză, să uităm de noi într-o obscuritate propice, pentru ca ofranda corpurilor noastre fremătătoare să se împlinească fără margini.

Are dreptate, îmi plac fetele care vorbesc pe şleau. O conduc spre divan, o culc pe el şi mă culc cu ea. Vicio, şi cum vă ştiu, vă aşteptaţi la o descriere foarte amănunţită

1 Vigoarea stuultii lui San-Antonio vine din deosebitul său simţ al ritmului.

Duke Ellington a coţăiehlor noastre. Ei bine, n-aveţi decât să străpungi.,! inele de perdele, ca să vi-o rotunjiţi, pentt u că data asta nici r, u intră în discuţie. Dacă nu m-aş abţine, aţi sfat şi pe în a vă complace în scrieri porcoase. Nu vă voi arăta, deci, pornografia mea în culori. Şi apoi, la ce bun să vă fac să visaţi? Atunci când ai, ca voi ăştia, ah la i de papanaşi în prohab, sunt lucruri pe care nu le ptiţi pricepe, nici chiar cu ajutorul unor planşe explicative, e logic, nu?

De exemplu, dacă v-aş spune că-i fac Vârtejul Bulgar, n-aţi şti despre ce e vorba, de acord (Şi totuşi îi fa-nvârtejul Bulgar şi Trabucul lui Fidel, de asemenea, şi apoi Titirezul Turcesc, şi Adăpostul Anti-Atomic, fără să omit Misila Teleghidată, Banana Cu Fermoar, Curentul alternativ, Aspirarea Prin Vid, Ţârul care Iese, Ţârul care. Se Reîntoarce», Biletul de Intrare; Marşul Triumfal, ca şi manevra cu „Pune-o-jos-mă-intore-repede" şi cu... Mi-e-prea-cald-ies-să-iau-acr". Fata e satisfăcuta. Mi-o spune, mi-o strigă, mi-o răcneşte, mi-o scandează, mi-o geme, mi-o vociferează, mi-o afirmă, nu mi-o dezminte, mi-o dovedeşte, mi-o confirmă, mi-o indică, mi-o jură, mi-o îngaimă, mi-o repetă în moi se în engleză, în germană, în suedeză, gesticulând, bâlbâindu-se, insistând, instantaneu, în doi timp, în mai mult de trei mişcări E în transă, în tranzit, transpirată, transfigurată, transfuzată, tr, unscedentalizală, transparentă.

O parteneră pe cinste, într-un cuvânt! Dresajul elefanţilor formează o femeie! Nu-i trompon, zău aşa!" Când o las pe fătucă, are picioarele în formă de opt, ochii în formă de patru şi caolinul de torsiune în formă de şaizeci şi nouă.

Asemeni lui Goethe muribund, ea cele lumină şi o primeşte. Clătinându-se\ intră în baie pentru a-şi reface rujul de ochi şi negrul de buze. În acel moment remarc pe podea un obiect cam bizar. E un pantalon, îi declar bizar, pentru că nu-i aparţine lui Bem, şi nici mie şi

1 San-Antonio este un remincier scrupulos. Străduania luai de a duce jocurile da cuvinte până la ultimele consecinţe duce la un fel le puritate. Şi în această puritute stă farmecul, meritul şi talentul său.

Franfots liauriac un recent.

pentru u că e complet sfâşiat. Mă întreb cine ar putea fi domnul cate îl ocupa de obicei, când acesta iese de sub divanul pe taie ne-am zbenguit Lăcrămioara şi cu mine. Doniiv-u de câte vă zic este eminentul meu confiate Fer-naybnmca Un Fel naybranca schimbai, lipsit de orice Eleganţă şi de o bună parte din demnitate. E în fundul goi.

În zdrenţe şi plin de zgârieturi. Ale cravata la spate, patul vă! voi, nasul tăiat, buzele şi slipul crăpate, o ureche pfâşiată. O jumătate de vestă şi mâinile însângerate, îi privesc, stupefiat.

— Ce faci aici, aştepţi autobuzul 1 îi intieb eu. Bâiguie.

— Unde e?

— Cine, my dear V

— Tigrul! Vă peicheziţionam rulota şi m-a at igru imens şi…

Leşină la amintirea luptei homerice purtate jfil reanimez introducându-i în corp câţiva centintri de pwhisky. După care ies din rulotă şi interpelez un rândaş: – Cheamă repede o ambulanţă fac eu. Omul lasă jos grămada de fân pe care o ducea la graţ-iuri şi se îndepărtează.

Fii, maybranca elânţâne din dinţi.

— Era cât pe-aci să mă devoreze, hohoteşte el feri, ne am putut să mă strecor sub divan. Unde e jsta?

— O vom găsi, colega. Şi o să plătească scump glumele asL-a. Să rupă chiloţii unui ofiţer de poliţie în exerciţiu!

funcţiunii! E ruşinos! îi fac cu ochiul.

— În orice t-az, acum eşti liniştit, intri pe medicale, în timp ce alţii vor duce grija acestei anchete complicate.

Cuvintele mele îl ung pe zgârieturi.

— Asta cam aşa e, smârcâie el.

— Ce idee, să-mi faci mie pei-dieziţii! Chiar n-ai încredere în bunul tău San-Antonio?

— Ai fost atât de secretos cu mine!

— Şi în celelalte rulote, ai găsit ceva?

— Niente!

din tiara

Ambulanţa îşi face apariţia şi îmi iau rămas bun de la Fernaybranca. Acum pot să operez nestingherit. În schimb, nu mă mai pot baza pe colaborarea politii-i italiene.

Odată îmbarcat eminentul meu confrate, mă duc să văd care a situaţia în baie. Descopăr aici o privelişte

suficient de inedită pentru a fi surprinzătoare. Închipui-ţi-vă că miss Lăcrămioara se sprijină cu coatele pe chiuvetă, cu capul ascuns în mâini. Un tigru (tigrul Crasului) stă ridicat în două labe în spatele ei, cu labele din faţă pe umerii fetei şi îi linge tacticos ceafa.

Şi miss Lăcrămioara gângureşte cu vocea-i răguşită care ar înf ierbânta şi o statuie de marmură.

— Nu, dragule! Nu, ajunge, e prea mult! Dar nesătui mai eşti!

— Pe cinstea mea, o să devin gelos! spun eu.

Ea se ridică, tresare, vede tigrul, pricepe, scoate un strigăt, îşi duce mâna la frunte, se clatină, dă ochii peste cap şi leşină.

Ceea ce dovedeşte că femeia-lot femeie, fraţilor. Chiar dacă dresează elefanţi, leşină ca oricare altul în faţa unui nefericit de tigru (în engleză Uger).

Îi spun lui Bubi să stea cuminte, având în vedere că o fi dama asta o adevărată leoaică în anumite cazuri dar n-ar putea să facă faţă îndatoririlor de tigroaică. După care stropesc faţa duduii cu puţin acid sulfuric, ceea ce o readuce în simţiri instantaneu, îşi ia tălpăşiţa, înviorată, în timp ce Bérurier, în schimb, îşi face apariţia. Remarcaţi cât de sincronizate sunt plecările şi sosirile în cărţile mele. Te-ai crede într-o piesă de Labiche…

Grasul e vesel nevoie mare. Ţine în mână un pacheţel de prăjituri.

— E pentru Bubi, îmi explică el, la urma urmei, azi e duminică!

Se duce să-şi răsfeţe îngeraşul şi se întoarce la raport.

— Misiune îndeplinită, comisare, face el. Am putut; a-l urmăresc pe Barnaby până la coadă. S-a dus pe o străduţă în promiscuitatea gării. Strada asta, i-am notat numele, se cheamă Via Duet. Patronul s-a oprit la numărul 12. A sunat la uşă şi au ieşit doi tipi care cred că-l sleptau. Toţi trei s-au apucat să descarce marfa din port-agaj. Şi pe urmă au intrat ia loc în casă şi au stat câteva ore. După care Barnaby a ieşit singur, cu o faţă veselă şi s-a urcat în

Cadillac ca să se întoarcă acasă. Eşti satisfăcut acum, putem să dăm odată raita de care iceai?

— Un moment, moşule. Cam cum arăta marfa în csliune?

Dă ochii peste cap şi face cu buzele un zgomot pe re ar trebui să-l facă altfel.

— N-am putut s-o văd. A găsit un şpil grozav, atronul: o băgase în nişte huse de instrumente muzicale, i fi zis: – a descărcau o orchestră întreagă, pricepi?

Semăna cu nişte pistoane, cu saci-afoni, etc, ceţera!

Îmi notez în minte, ceea ce e destul de dificil. E prea devreme pentru a face vizite nocturne unor oameni necunoscuţi, va trebui să mai aşteptăm. Pe când ne pregăteam să ieşim, apare Barnaby, cu buzele împodobite de un surâs.

— Mulţumesc, fiule, îmi zice el. Poftim: asta-i pentru mers la fele!

Şi îmi vâră în mână o bancnotă italienească. Pe furiş, arunc o privire, cinci sute de lire. Cam scârţan, patronul.

Îmi risc onoarea şi demnitatea pentru el, şi îmi dă un bacşiş pe care l-ar refuza şi un portar de hotel! E o totală lipsă de educaţie.

— Nu, ştiu cum să-ţi mulţumesc, patroane mă smiorcăi eu. E prea mult! E mult prea mult! Cum să-mi exprim recunoştinţa? N-am cuvinte! Generozitatea dumitale îmi taie răsuflarea. Nu voi uita niciodată.

Mă bate pe umăr.

— Haide, haide. Fiule, nu-i mare lucru. I-ai meritat.

— O să-mi cumpăr bomboane, spun eu. Cu miere. Sunt ca muştele, trag la miere sau la căcat, de aceea dă-mi voie să te pup!

Înainte ca el să se poată feri, îi lipesc două ventuze pe obrăjori. Barnaby bate imediat în retragere în acel moment, Bubi al Grasului scoate un miorlăit care zguduie rulota. Alertat. Barnaby se reaventurează înăuntru, cu orice risc.

— Ce-a fost asta? întreabă el. Parcă ai îi fost un iar, de tigru.

— Nu, i-o reteză Beru: burta mea a făcut aşa. Mi? întâmplă uneori, când mi se blochează pipota şi Crisfofe Colionul îmi apasă prea tare glanda tiroleză.

Satisfăcut de această explicaţie medico-ilegală Ear naby se întoarce la başoaâda lui şi noi plecăm.

CAPITOLUL NOUA

— FJN ne ducem? întreba Beru, dornic să petreacă ară rafinată.

Ziua de dietă (cum se spune la Augsburg, la Fiane-Ivvt, la Worms şi la Varşovia) l-a făcut să fie în verva, iar urmărirea, în formă.

— Ştiu o crâşmă destul de mişto, îi zic eu, gândin-u-ii.à La „Torticoli.

— Găsim ceva surioare pe acolo.

Omit să-i spun că se găsesc mai ales frăţiori.

— Normal!

— Eu, personal, tare aş mai agăţa una diseară, ca a fiu cinstit. O şi văd: frumoasă, h «nefăcută cu baâco-Bul ca o capotă de jeep, popoul pr, cumatic şi o idee de mustaţă, doar atât cât să i se vadă culoarea.

— Trebuie să găsim, promit eu

— Cu atât mai mult cu cât sunt plin de biştari. Îţi dai seama, cu ce câştig aş putea să-mi trag şi o regină, dacă aş avea chef.

Torticoli” nu e îmi când ajungem acolo, pentru simplu! motiv că nu se joacă poker; dar sunt absolut, convins că dacă s-ar juca, ar fi.

C; i coi chelneri, dintre care unul a ciripit, mă recunosc ţi mă compleşesc cu atenţii

— Pe aici, signore, e cea mai bună masă!

Trag cu ochiul spre Beru şi roşcata îmi şopteşte:

— Nu mi-o luaţi în nume de rău, signore, dar prietena dumneavoastră nu e prea drăguţă. V-am putea găsi ceva mai bun.

— Nu-ţi face probleme, gagico, suntem împreună de ani de zile, ea şi cu mine. În dragoste, obişnuinţa e un fel de viciu.

Comandăm o sticlă de şampanie şi Grasul rade pe loc

o jumătate, ca să intre-n formă.

— Simt mai mult bărbaţi, observă el, se vede că Africa e aproape, damele rămân în hogeac.

E cum dezamăgit, şi, ca să şi înece amarul, pileşte şampania ca o cămilă care, detestând petrolul, bea apa înainte de a traversa Sahara.

Orchestra de cameră (fireşte) interpretează: „Macaronarii”, o ciorbă infernală, făcută varză (călită).

Localul e luminat discret (re-fireşte). îmi lungesc gâtul, tot încercând să bunghesc spectatorii. La câţi fundaşi suni în sală, s-ar, putea face vreo zece echipe de fotbal, şi-ar mai rămâne, şi pentru rezerve! Blondului vopsit face ravagii. Şi trebuie să fii Beru, pentru a nu remarca ce se întâmplă.

Tresar brusc, văzându-l intrând pe marchizul Humberto din Gaocza.

Nu e singur. Dezminţindu-şi ruşinoasele apucături, este însoţit de o superbă brunetă cu ochi de levănţică. Femeia poartă o rochie mulată ca o piele de şarpe, care-i subliniază formele armonioase. Când merge, ai spune că adorabilul ei posterior face socoteli complicate, gen: „adaug şi scad 9”. Marchizul examinează asistenţa, trimite bezele cu vârful degetelor, îşi prezintă omagiile din masă în masă şi ajunge lângă a noastră. Încremeneşte, păleşte, se înroşeşte, zâmbeşte şi şopteşte:

— Ce surpriză plăcută!

— Plăcerea e de partea mea, monseniore, supralicitez eu, întinzându-i mâna.

Tulburat cum e, mi-o sărută.

— Acesta este signor Bérurier, spun eu.

Marchizul nu vrea să rămână dator.

Arată spre însoţitoarea lui, după ce ne-a prezentat:

— Barbara!

Copila are gene lungi, negre şi întoarse. Le flutură uşor şi strecoară pe sub ele o privire mai languroasă ca «Un solo de mandolină.

— Încântată, spune ea.

— Sunteţi aşteptaţi? îl întreb eu pe marchiz.: H – Nu.

— Atunci faceţi-ne onoarea de a accepta o cupă? de şampanie în umila noastră companie marchize!

E – Cu plăcere.

f Toată lumea se aşază. Beru înghite în sec (ceea ce e [lăudabil din partea lui) la vederea superbei piţipoance. Bd fixează trăsnit, ca pe un marţian cai o s-ar scălda în i am Hui de cafea cu lapte.

— Cum merge ancheta? Întreabă marchizul.

— Târâş-grăpiş, răspund eu. Fără vlagă. Fără snagă gea să zic aşa, adaug eu pudic), ne împotmolim în incertitudini.

— Imediat după ce aţi plecat… începe Toto.

— Ştiu, i-o retez, eu, ai fost vizitat de un gabor italian.

Mă aplec spre el.

— O să profit de această fericită întâmplare care v-a la dus la masa noastră, marchize, pentru a solicita bună-Ivoinlei tale un mic serviciu, care, sper, nu te va costa prea mult.

Îmi dau de duşcă paharul cu apă gazoasă de lux.

— Când ai intrat, ai fost salutat de o mare parte din jâclientelă, nu-i aşa? Din moment ce ai privilegiul de a cunoaşte multă lume aici, poţi să-mi spui dacă vezi prin sală Dersoane care să-i fi cunoscut pe bieţii Grado’s? Face o mică strâmbătură.

— Signor comisar, nu sunt informator 1

— Trebuie să fii informator pentru a ajuta poliţia să ib arerteze ucigaşul unor prieteni?

Argumentaţia mea (în italiană argumentaz, zione) îl iml presionează.

— E adevărat.

[K – pieplănând girafa

— Atunci?

— Mă duc la bar, ca să fac o inspecţie discretă.

— Chiar te rog.

Se ridică de la masă, lăsându-ne în compania Barbarei. Ce zeiţă! Are o voce care ne dă fiori aici, şi o privire cari ne răscoleşte acolo. Nu ne mai saturăm

privind-o. S-ar părea că marchizul merge pe curent alternativ. O gagică superbă ca signorina Barbara îl scoate, obligat, de pe calea cea bună. Normal.

Constat în acel moment un fapt uimitor. Dacă vi l-aş spune, sunt sigur că nu m-aţi crede. Vi-l spun totuşi: gagica n-are ochi decât pentru Bérurier. Fireşte că Namila bagă mare ca s-o cucerească, dar ceea ce mă depăşeşte, e că-i merge.

Îmi aruncă o ocheadă triumfătoare.

— A picat mesa, murmură îi, mascându, şi buzele cu paharul…

— Mi s-a mai spus că femeile sunt ale celor care le doresc, clar nici chiar aşa!

Beru şi-a pierdut capul complet. Plimbă pe sub masă o mână cercetătoare şi ghicesc, după discreţia frenetică a mişcărilor ei, că, dacă pipiţa arc o descărcare sinovială, el îi aplică tratamentul de şoc.

— Mai uşor. Grasule, zic cu se transmiţi în direct!

— Ce păcat că nu vorebsc talieneşte, se lamentează amicul meu (în engleză my friend) sau ea, franceză. În fine, avem cum să ne-nţelegem, câtă vreme avem mâini şi ştim ce să facem cu ele, nu-i aşa, fetiţă? face el către Barbara, mângâindu-i decolteul.

Fata se gudură. Se pare că-i plac cătanele. Pantagruelii, mardeiaşii, mârlanii, grăsanii, scâibavnicii. O dovedeşte, lăsându-şi tandru frumosul căpşor pe umărul Grasului. El pleacă direct în al nouălea cer, fără escală. Cu privirea sticloasă, gura strâmbată de extaz, sufletul tricolor şi mâna gingaşă, trăieşte o clipă de fericire nespusă, îmi zic că atunci când va reapare marchizul şi va constata raptul, va face o criză de nervi. Două crize publice în aceeaşi noapte, mi se pare cam prea mult, şi sunt ferm hotărât să înăbuş bătălia navală încă de la primele confruntări.

Dar m-am temut degeaba. Când marchizul se întoarce la masă, zâmbeşte, văzând perechea obraz lângă obraz.

— Cred că Barbarei îi place de prietenul dumitale,

zice el.

Ar fi trebuit să-mi dau seama că nu e gelos pe-o gagică. Iese cu Barbara doar pentru aparenţe, îi ţine loc de paravan.

— Şi în ceea ce priveşte treburile noastre, cum stăm? îl întreb eu.

— Ei bine, cred că sunt în măsură să vă furnizez p indicaţie, afirmă marchizul.

— Adică, monseniore?»

— La masa din stânga orchestrei e o pereche, o vedeţi? – Cum nu se poate mai bine, marchize.

— În noaptea aceea, când am plecat de aici, cei doi Grado’s şi cu mine, perechea aceea ne-a urmărit.

— Interesant şi apoi?

— Donato s-a întors de mai multe ori, î, n timp „ce ne îndreptam spre maşină. Ne-a spus: „Grăbiţi-vă”. Părea neliniştit, îngrijorat.

— De ce nu mi-ai pomenit de acest incident atunci când te-am vizitat?

— Îmi ieşise din minte şi de-abia acum, când i-am revăzut, mi-am…

— Şi ce s-a întâmplat, până la urmă?

— Nimic. Dar tot timpul drumului până la mine acasă, Donato s-a întors să se uite în spate. Când am ajuns, mi-a cerut voie să dea un telefon şi atunci a sunat la signora Testiculatta.

Pe când îşi sfârşeşte spusele, perechea respectivă se ridică de la masă.

— Marchize, îi spun eu marchizului (dacă ar fi duce, i-aş spune duce, cu atât mai mult cu cât omul se va duce pe jos acasă în seara asta), poţi să-mi împrumuţi maşina ta?

Se întunecă la faţă, ca un morar negru care începe să se spele.

— Păi, sunt cu Ferrari-ul şi ştiţi cum se spune: maşină împrumutată, maşină tamponată 1

* „J m

— La noi, rânjesc eu, se «pune că maşinile suni ca

femeile: nu se împrumută. Dar văd că în itea ce te priveşte, comparaţia nu ţine, căci nu eşti gelos.

Efectiv, Beru cel vorace a cuprins-o pe Barbara ce braţele lui puternice şi îi trage un mo/ol ca la carte. Di Găozza zâmbeşte complezent.

— Barbara nu e femeia mea, mă corectează ei. După care adaugă:

— Dar dacă-mi îngăduiţi să vă conduc eu. O voi ace cu cea mai mare plăcere.

— N-am nimic împotrivă.

Îi lăsăm pe porumbei să se giurgiulească mai departe Beru îşi dezlipeşte botul de buzele Barbarei. Gura lui.

arată ca un dos de maimuţă, beeou, se rujul gagicii şi-a schimbat stăpânul.

— Vă căraţi? întreabă el.

— Avem treabă, replic eu, bunghindu-mă la perechea oprită la vestiar.

— Când te întorci la circ, intră cu discreţie, îmi ceru Beru am de gând să-i ară1 fetiţei menajeria şi s-ar pute;, ca după aia să-i ofer o şedinţă de somieră.

— Fii pe pace, ştiu ce înseamnă discreţie. Marchizul şi cu mine o luăm pe urmele perechii ian iese.

Urcăm în Ferrari-ul roşu şi aşteptăm ca ceilalţi să-şi pornească maşina, o Lancia neagră. Automobilul marchizului are brodai blazonul familiei di Găozza pe spătarele scaunelor. Acesta reprezintă un rus de cal cu fasole boabe pe fund de nisip, purtând nobila deviză... Cucerim mic».ro/. dă".

Precum un kidruxpper pregătindu-se de răpire (în Italia e răpirea Sabinelor % Humberto (foto pentru domni) i. Şi trage (în lipsă de altceva) pe mâini nişte mănuşi de culoarea untului.

Începe urmărirea. Lancia neagră o cote, ştie pe Via Bihtate, apoi o ia pe strada Romulus, unde tocmai s-au Buns luminile cinematografului Remus, îl sfătuiesc pe Hum-berto să păstreze o oarecare distantă faţă de maşina din

— Cu col fac bancuri moi proaste, cu atât mă distrez

mat copii is. (n.a.)

Ion faţă, pentru a nu le trezi bănuielile, care tocmai au adormit, graţie unui supozitor de Luminai. La capătul străzii se află piaţa Closetti l-ul şi fântânile ei cu apă curentă; dăm colţul (unui cerşetor) şi continuăm pe strada Fellini spre Personagrata, o fermecătoare localitate cu o amplasare geografică neasemuită, având în vedere că se găseşte la 200 de kilometri de Mont Blanc, la 250 de Mediterana şi la 700 de Paris, de la Porte d'Italie.

m Gonim cu toată viteza. Di Găozza nu se dezminte, ţinând pedala de acceleraţie apăsată până la fund. Traversăm pe rând, şi succesiv, în ordine cronologică: Santa Barbaria, Paternarconj. Pappapius, Leuccopiasto şi Chiantisrosso. În cele din urmă, Lancia neagră părăseşte drumul naţional B 14 şi virează pe drumul lăturalnic 0001. După încă un kilometru şi trei sute optzeci şi patru de metri, maşina cuplului se-opreşte în faţa grilajului unei proprie

— Taţi ermetic închise. Bărbatul scoate o cheie din buzunar şi deschide poarta. Maşina pătrunde înăuntru.

Marchizul aşteaptă cincisprezece secunde şi jumătate, după care urmează.

— Ar fi trebuit să lăsăm maşina afară, dezaprob eu. Dar pare îndrăzneţ, nobilul senior.

— Basta, face el, vom vedea.

Conduce încet, eu farurile stinse. La capătul unei alei largi, străjuită de tufe de mure, se înalţă o clădire; palidă îşi severă în lumina lunii. Perechea intră în ea. Marchizul opreşte motorul şi o luăm per pedes pe lângă tufe, astfel încât să nu ni se vadă umbrele. Ferestrele clădirii se luminează şi se aude muzică, o muzică divină (pe care o ascult cu sfinţenie).

— Şi acum? întreabă Humberto, care pare să fi prins gust.

Toto îşi pune fundul la bătaie, şi chiar clacă o face des, mă impresionează.

— Eşti înarmat? îl întreb eu.

— Înarmat, eu! se indignează el. Dumneata eşti?

Cască ochii cât cepele.

Scot puşcociul.

— Mai mult sau mai puţin, şoptesc eu. În meseria mea, folosim aşa ceva mai des decât batistele.

Unul precedându-l pe celălalt, ajungem la Peron (Evita). Urcăm treptele şi eu apăs uşor pe clanţă. Printr-un noroc, uşa nu e încuiată.

Intru, urmat de micul Toto, într-un hol de mici dimensiuni, atât de mici, încât aproape seamănă cu un vestibul de genul coridor-servind-drept intrare.

O dâră ele lumină străbate de sub o uşă. De acolo vine muzica. Mă aplec ca un valet stilat, ca să privesc prin gaura cheii. În acel moment, uşa se deschide brusc şi mă trezesc iată-ne fală cu gorobelele din Lancia. Se aştepta să mă vadă, e clar.

Cu o lovitură de genunchi în muzicuţă, mă aruncă înapoi, îmi înalt atunci mâna în care Un pistolul, pentru a-l garnisi cu sos de prune, dar neînfricatul meu marchiz îmi trage un şut imparabi! în braţ. Nu e un lux, nu e nici Luxemburg, ci o luxatie.

Vajnicul meu tovarăş de arme zboară pe podea. Gagica gorobetului cu Lancia ¡1 ridică. Amicul ei are propria lui artilerie de camping, pe care mi-o aţinteşte între ochi

— Dacă mişti, trag! spune el.

— Dacă tragi, mişc! replic eu.

Dar nu gustă gluma. E genul de om fără umor, brunet şi palid, cu nas acvilin, ochi de găină şi purtări de cocoş, îmi îndrept momentan atenţia către micul marchiz.

— Auzi, snobilule, fac eu, înţeleg că tragi sub centură din cauza unor moravuri mai speciale, dar asta e chiar e porcărie. Acum înţeleg de ce te-ai oferit cu atâta amabilitate să mă conduci.

— Curiozitatea se plăteşte, scumpule, replică emfatic Toto. Un poliţist francez, nu are ce căuta pe teritoriul italian. Dacă ai fi făcut parte din poliţia ţării mele, am fi folosit metode mai puţin dure.

— Nu-mi da meditaţii la patriotism. Toto, îl implor eu,

că risc să mor de râs şi aş păta covorul Ar ieşi cu benzină, fireşte, dar ştii cum e cu benzina: lasă urme.

Clătină din cap.

— Ce uşor luaţi lucrurile, comisare!

— Destul, i-o retează omul cu Lancia o să-ţi pun câteva întrebări. Dacă răspunzi sau nu, te priveşte. Dacă răspunzi, bine, dacă nu, nu. Dacă da, te închid în pivniţă.

În aşteptarea unor vremuri mai bune. Dacă nu, îţi trag două gloanţe-n cap şi plecăm acasă.

Minunat discurs, trebuie să recunoaşteţi. Guşterul ăsta ştie cum să pună problema. Joacă cu cărţile pe masă, şi după voce, după privire, după buzele strânse, te prima că nu bluffează.

— Ce doriţi să aflaţi, dragii mei domni? JCE ştii, pentru început.

— Simplu. De exemplu, ştiu că pe copii nu-i aduc-l barza, aşa cum ni se spusese, mai ştiu şi că…

Aici pierd şirul, căci nemernicul îmi u-age un bombou de lac în tâmplă şi toată calea lactee vine la iarbă verde sub ţeasta mea. Zăresc patru tipi cu nas acvilin, patru mar – chizi şi patru gagici. E-n regulă „deci sunt doisprezece şi mă înconjoară toţi cu feţe ostile. Rând pe rând, devin şase, apoi trei şi reintru în posesia tuturor facultăţilor mele mintale. Sunt facultăţi modeste, dar ţin la ele, căci m-am obişnuit.

— Nu faci bine să te dai rotund, gabore! afirmă artileristul. Am trăgaciul sensibil şi rişti să dispari din circulaţie înainte să pricepi ce se întâmplă.

Marchizul tuşeşte făcându-şi mâna căuş în dreptul gurii, ca pentru a colecta rezultatele unei eventuale expectorări.

— Franţ, zice el, nu-mi plac tergiversările. Dacă amicul nostru ştie, tot sau nu ştie nimic, nu contează prea mult. E necesar însă să dispară, din păcate! îmi va fi foarte greu să mă despart de el, dar acest lucru a devenit necesar.

— De acord, face Franţ, care e amabilitatea întruchipată.

Şi, la fel de simplu cum vă vorbesc, îmi trage un glonţ în scăfârlie. Sau cel puţin încearcă, căci îngerul meu păzitor, care face şi el p-rte din suită, i-a telegrafiat urgent bunului Dumnezeu. Şi ştiţi ce face atunci pentru mine, bunul Dumnezeu? Blochează pistolul lui Franţ. Vă simt

E scârbos, dar veridic, nu? Ştiţi, în literatură e ca în dragoste: trebuie să pară real t (n.a.)

deja plini de ironie până-n gât! Vă ziceţi că mă ţin de goange, nu, recunoaşteţi că aşa e! Şi totuşi, aflaţi de la mine că un pistol se mai şi blochează, din când în când Ţin chiar să vă spun un secret de caraliu: chestiile astea nu prea funcţionează. Doar dacă nu sunt suedeze, natürlich. Dar pistoalele automate sunt nesigure. Cu fluidul glacial, cu rotisorul şi cu linguriţa fondantă, ştii la ce să te aştepţi. Dar cu un revolver, nicio şansă! îţi joacă renghiuri, feste şi neveste. Are aerul unui dobitoc. Franţ, cu scula lui de răcit carne, care face „clic” În loc să facă „poc”. Eu, mă ştiţi doar! Nu sunt omul care să lase să-i scape o astfel de ocazie.

Chiar dacă-i chior norocul, trebuie folosit. Asta şi fac. În mai puţin timp decât i-ar fi trebuit unui canibal ca să mănânce fuduliile unui eunuc, îmi iau avânt şi mă arunc cu capul înainte. Tipul încasează occipitalul meu blindat în piept şi face un salt înapoi de trei metri. Respectivul salt îi aduce, din păcate, ceafa în contact cu marmurz şemineului. Violenţa traiectoriei impune ca ceva să cedeze, în mod paradoxal, nu marmura e aceea care etapă, ci ţeasta numitului Franţ. Gagică-sa răcneşte, constatând dezastrul. Turbată de furie. Îndreaptă revolverul spre mandea şi apasă pe distribuitorul de plumbi. Pistolul meu e o sculă meseriaşă. Nu se blochează decât dacă i-a înnodat cineva ţeava. Toată încărcătura se risipeşte în atmosfera. Dar miss îndrăzneală e mai talentată la croşetat decât la tir.

Enervarea? Emoţia? Neîndemânarea? Cele trei ipoteze vor rămâne veşnic un mister, mai ales pentru Hurn-berto di Găozza, care se afla în spatele meu şi care încasează o bună parte din gloanţe în pieptu-i de aramă

Are doar timpul să strige „au” în italiană şi se prăbuşeşte, lovit mortal.

Strămoşii lui fuseseră, poate, mătrăşiţi în Cruciade”. el în orice caz, are parte de un sfârşit mai puţin glorios. Deşi era obişnuit să o ia la mufă. – nu. În sfârşit, fier târlită uşoară e

San-Antonio este membru al Academiei Rabelai.

Nota editorului.

Parcă s-a mai destins atmosfera în ultimul timp, nu vi se pare?

Mă îndrept spre mica ţinlaşă.

— Nu te apropia, că trag strigă ea, îndreptând arma descărcată spre pieptul meu oţelil, în care bate o inimă de aur.

— Nu te obosi, ucigaşă mică, zâmbesc eu. Erau opt praline în portbagajul acestui obiect şi le-ai tras pe toate, le-am numărat.

E o joacă de copii să-i iau revolverul din mână. Altă joacă, să-i trag o scatoalcă cif rotire a mâinii şi priză de pomeţi, îi dau lacrimile.

— Aşa se întâmplă când te dai Ioana dărbaletă în loc să împleteşti ciorapi pentru săraci! o dojenesc cu Te-ai vârât într-un rahat atât de mare, fetiţă, că nu te mai spală nici Omo, nici Perşii!

Hohoteşteşi mai tare.

N-o tratez cu mănuşi (cum se spune în Siberia).

— Un boboc: de fată ca tine, să se ofilească prosteşte într-o celulă întunecoasă, e mai mare jalea! Acum semeni cu un trandafir, în zece ani o să semeni cu un zbârciog; Şi încă un zbârciog uscat, ceea ce e mult mai trist. Ce spun eu: zece ani; Omor şi tentativă de omor, trafic de droguri, o să ajungi la douăzeci de ani şi asta cu condiţia să faci ochi dulci juraţilor!

Tot flecărind, îmi umplu la loc pistolul cu supozitoare le oţel.

Operaţiunea asta e urmărită cu interes de mica iapiţă, care pare impresionată.

— Vezi, îi spun eu, odată operaţiunea încheiată. Nu

suntem decât noi doi. În camera asta se află doi morţi. Presupunând că te-aş lichida şi pe tine, s-ar face trei.

— N-o să faci asta!

— Legitimă apărare, fetiţă! Tu una, n-ai stat pe gânduri. Eu de ce-aş face-o?

— Nu! Nu! mă imploră ea, îmi pierdusem capul! Ridic ţeava armei. Gagica se lipeşte de perete, regretând amarnic că nu e tapet.

— Vorbeşte-mi puţin de organizaţia voastră, poate că o să mă răzgândesc…

— Da, da, lot ce vrei!

E fantastic ce poate să intimideze un pistol. Inimile cele mai împietrite îşi pierd busola sub ochiul negru al unei arme.

— Cine e omul ăsta? o întrt-b eu, arătând spre Franţ.

— Inspectorul şef Franţ Tiffosi, de la Brigada

Anti drog.

Edison ar fi numit asta aprinderea unui bec. M-am prins: un gabor corupt. Îşi băgase nasul în droguri şi se mânjise complet.

— Povesteşte, bunico!

Fata începe să ciripească fără alte nazuri. Tiffosi era mână-n blană cu traficanţii, îi şantaja, cu ajutorul secăturii de marchiz. Întovărăşirea lor era subtilă îi complexă. Humberto exploata latura mondenă a afacerii, iar caraliul, latura ei infracţională.

Împuşcau doi iepuri dintr-un foc, şantajându-i pe drogaţii oraşului. O afacere rentabilă, trebuie să recunoaşteţi. N-aveau decât de câştigat. Furnizorii îi mituiau, şi cumpărătorii idem. Marchizul putea să trăiască pe picior mare, iar Franţ să-şi ofere gagici de mare clasă. Până atunci nu avuseseră de-a face cu cei doi Grado’s, însă graţie unei indiscreţii a şoferului familiei Testicolunga (pardon: Testiculatta), cei doi potlogari aflaseră de existenţa lor. Soţia industriaşului se droga în draci, cu materia primă pe care i-o procura şoferul şi, totuşi, amantul ei.

Fac o pauză, ca să văd dacă mă urmăriţi. Remarc că

unii din re voi au căscat ochii cât cepele. Nu intraţi în panică, micii mei constipaţi-la-cerebel, dacă nu pricepeţi, voi relua demonstraţia. Ştiu prea bine că nu puteţi face minuni cu creieraşele voastre de furnică. Înţeleg situaţia. Să nu credeţi că dacă v-aţi lăsat celulele cenuşii la garderobă, n-o să mă mai ocup de cazul vostru. Ştiţi ce-a spus poetul? Cazurile disperate sunt cazurile cele mai frumoase. Evident, trebuie să faceţi şi voi un efort. Relaxaţi-vă, fraţilor. Încercaţi să uitaţi de: scadenţe, adultere, boli, defecţiuni mecanice, umilinţe, ambiţii şi de penibila imagine care vă sare în ochi de fiecare dată când vă apropiaţi de oglindă!

Destindeţi-vă. Sunteţi gata?

O.K! Reiau. Doamna Testiculatta şi-o trăgea cu şoferul. Avea tot dreptul, din moment ce chiar îi stătea

J Obla dispoziţie, îl plătea şi în natură, pe lângă plata salariului, lucru care îi făcea cinste, dacă nu-i făcea şi soţului ei. Cum era nevrozată şi îşi burdușea fosele nazale cu cocaină, amicul Giuseppe îi făcea rost de drog. În Italia, asta-i o marfă rară. Demersurile lui au atras atenţia marchizului şi complicelui său poliţist (în paranteză fie spus, înţeleg de ce vizita mea nu l-a afectat prea tare pe Găozzo: se ştia acoperit). Cei doi borfaşi intră în contact cu rapacele servitor, care îi toarnă pe cei doi Grado’s. Mă urmăriţi în continuare, adunătură de tolomaci? Nu: văd că unii se uită pe pereţi când vorbesc eu! O să-i pun să copieze de douăzeci de mii de ori verbul „a nu urmări explicaţi-le amănunţite ale lui San-Antonio atunci când el binevoieşte să vi le dea”, s-a înţeles? Şi să fie citeţ, fraţilor, altfel vă pun s-o luaţi de la capăt, Pe scurt, continui.

După ce informase mizerabilul duo (dacă ar mai fi fost încă unul, ar fi format un trio), şoferul a început să se lăcomească. Nimic mai natural, vorba unui fabricant de ape minerale. A făcut săpături, a aflat că Franţ Tiffosi e caraliu, l-a ameninţat că-l dă în gât, l-a şantajat, a sperat că o să scoată de la el o grămadă de marafezzi *, i-a dat întâlnire în apropierea circului, a venit la întâlnire, n-a mai plecat pen’ că Franţ, radical (sau socialist) în principiile

sale, l-a deghizat în cadavru în momentul negocierilor. Vă descurcaţi, fraţilor? Vi se deschide paraşuta? O.K... continuăm cu viteaza normală de croazieră: loazele să se aşeze în rândul întâi. Nu vă înghesuiţi! Gata? Mulţumesc!

— Spune-mi, emanaţie radioasă a voluptăţilor terestre, spun eu puştoaicei cu multă simplitate, de ce fusese stabilită întâlnirea în apropierea circului?

Ea habar n-are, dar – eu. San-Antonio, omul care ştie tot, am o oarecare idee. O vreţi acum, vi-o păstrez pentru la urmă? Oh! în definitiv, aveţi dreptate: mai bine puţin şi prost, decât mult şi fără rost... Ei bine, sunt aproape sigur că taica Barnaby e amestecat în toată ciorba asta. Cine ştie dacă nu era cumva înţeles cu Franţ Tiffosi?

* în argoul italian, înseamnă marafvţi. „În argoul francez. Înseamnă biştari...

— Bun, continui eu, amicul tău l-a mătrăşii pe şofer ca să aibă linişte, şi after?

— Valetul signorei Testiculatta era mână-n blană cu şoferul. A doua zi după asasinarea acestuia, signora a fost vizitată de un tip ciudat, cu barbă şi ochelari...

Tipul ciudat tuşeşte ca să-şi ascundă stânjeneala. Mă trece un fior pe şira spinării; fiorul ajunge în intestinul gros, străbate pancreasul, spune bună ziua splinei, urcă din nou pe trahee şi se strânge în jurul bojocilor. Mă cutremur, căci presimt ce urmează. Puştoaica continuă cu o voce monotonă:

— Tipul i-a spus signorei că cei doi Grado’s ştiau nişte lucruri în legătură cu crima şi că îi dădeau întâlnire chiar în aceeaşi seară lângă circ!

— Şi, atunci? croncăn eu.

— Şi atunci valetul l-a prevenit pe Franţ.

Asta e. Am priceput. Franţ, crezându-se ameninţat (familia Testiculatta era foarte sus-pusă). a băgat mare, mătrăşindu-i pe toţi. Sunt distrus. Intervenţia mea a provocat moartea a trei persoane, Ce tâmpenie! Ce grozăvie! Ce sinistru...

Îmi trec o mână tremurătoare peste faţa transpirată.

În meseria noastră se lasă întotdeauna cu pagube. Cu

tertipul meu de Arsene Lupin, am stârnit criminalul! l-a căsăpit întâi pe cei doi Grado’s, apoi pe biata cucoană!

Motiv arhisuficient pentru a cumpăra treizeci de duzini de batiste, a pune să fie brodate cu iniţialele tale şi a le uda cu lacrimile cele mai amare!

— Vorbeşte-mi acum despre Barnaby, oftez eu.

— Despre cine? se miră fata.

— Barnaby, patronul circului, ce naiba!

— Nu-l cunosc; nici n-am auzit de el! Pare sinceră, aşa că nu insist.

— Ştii ceva despre1 furtul de la muzeu? O nouă mirare a gagicii.

— Ce-ar trebui să ştiu?

Bun, iată-mă iar în pragul fabricii de semne de întrebare. Nu-i chip să ajung prea departe. Mă împiedic în mistere, ar trebui să ridic bulanele ca să nu calc în ele!

— Tiffosi e cei care a aranjat să fie furată maşina cu ce>unei, nu-i aşa?

— Da. Colegii lui de la Brigada Omucideri nu ştiau nimic de cadavrul doamnei Testiculatta. Franţ se întreba ce putea să însemne asta. Atunci i-a venit ideea să telefoneze unui hoţ de maşini profesionist, pe care-l cunoştea şi ştia ttnde, şi face veacul.

Oftez adânc, gândindu-mă la cadavrul tinerei femei, cocoţai în cabina macaralei. Peste câteva ore va fi descoperit. Dacă se află adevărul şi rolul pe care l-am jucat, o să par un redus mintal. O să fiu poreclit Bâta-Tonio!

Privesc cele două cadavre de la picioarele noastre.

— A cui e casa asta, bellissima mia?

— A marchizului.

Mare bandit, marchizul ăsta! M-a tras în piept cu fiţele lui de diliman, îl luasem drept un terchea-berchea-poponar, şi de fapt era un şef de bandă periculos. Ceea ce dovedeşte că nobilimea nu mai e ce-a fost odată. Se coşcovesc blazoanele, fraţilor. Ar trebui aurite din nou. Dacă ar mai trăi Godefroy de Bouillon, s-ar tăia împrejur de ruşine! Şi Richard Inimă de Leu la fel, şi toată lumea

bună a istoriei. Alde Du Guesclin, alde Carol Qvintul şi toi iestul...

Tresar brusc.

— Cine era pipiţa care-l însoţea astă seară, la Tortteoli?

— Habar n-am, afirmă puştoaica.

Înţepenesc. Acum înţeleg de ce avea Grasul atâta succes pe lângă ea. Probabil că i-a întins o cursă, aşa cum mi-a întins şi mie marchizul. Ne-au despărţit, pentru a fi siguri că nu le scăpăm. Dezbină şi stăpâneşte. Cunosc!

— Mişcă, fac eu, ridicăm ancora.

— Şi cu mine cum rămâne?

— Stai calmă, o să-ţi găsesc eu o pensiune liniştită, cu vedere la mare. Nu garantez că o să ai teren de tenis şi piscină, dar o să fii hrănită pe de-a moaca.

Începe să se smiorcăie.

Dar eu sunt la fel de dur ca fripturile de la cantinele săracilor. O să aibă tot timpul să bocească la puşcărie, târâtura asta.

Im

Drumul o la fel de liber ca pasărea cerului1. Gonesc cu două sute pe oră la volanul maşinii lui Găozza. Stâlpii de telegraf defilează în grup compact. Lângă mine, puştoaica nu scoate o vorbă. Reacţia la cele întâmplate, probabil. E apatică. Dintr-odată, în timp ce încetinesc pentru a face un virai deschide portiera şi se aruncă din maşină. Înţelegeţi, atunci când te afli într-un astfel de bolid, nu mai percepi viteza. Cum încetineşti un pic, ai senzaţia că stai pe loc. A crezut, probabil, că am redus viteza până la treizeci pe oră, curajoasa, atunci când, de fapt, indicatorul arăta 140. Frânez brusc şi opresc. Uni iau picioarele la spinare pe drumul şiroind de lună (e frumos adusă din condei, asta; parcă e dintr-un sonet) în căutarea ei.

O găsesc.

Zace pe asfalt, cu braţele rupte. Nu mai are decât o jumătate de cap şi, fie vorba între noi şi Canalul Mânecii, e>păcat, având în vedere că ansamblul era destul de

reuşit.

Nu mai pot face nimic pentru ea. Aşa că o las acolo. Aruncându-se din maşină, puştoaica mi-a luat o piatră de pe inimă. Încep să sper că gafele mele vor rămâne necunoscute.

N-aş fi făcut nimic pentru asta, ştiţi bine. Dar, din moment ce bunul meu amic Destinul a hotărât astfel, la < < bun să te dai mai catolic decât... marchizul?

1 De unde scoate San-Antonio astfel de comparaţii?

Montaigne

CAPITOLUL ZECE

Nu e frumos să abandonezi cadavrul unei femei drăguţe pe o şosea italiană. Dar trebuie să mă gândesc la cei vii.

Şi în speţă, la Bérurier. Ce s-a întâmplat, oare, cu Majestatea Sa Bulimic I-ul! Sunt teribil de îngrijorat

Dacă a păţit ceva, aş avea patru victime la activ. Puţin cam mult pentru un comisar foarte cinstit, aşa e?

Ferrari-ul se opreşte în faţa rulotei noastre. Simt cum mi se încălzeşte emisfera boreală, zărind lumină în hogeacul nostru pe roţi. Asta înseamnă că Umflatul e at home.

Ce fericire! Ce bucurie nespusă! Caravana trece, dar Bérurier rămâne. Trebuie spus că posedă toate caracteristicile bolovanului.

Mă pregătesc să urc treptele (treptat, fireşte), când atenţia îmi e solicitată de un geamăt, care aduce mai degrabă a muget. Vine din dreapta mea. Fac câţiva paşi, nu ţin minte precis câţi, dar trebuie să fie între trei şMrei şi jumătate. Şi zăresc un tip în zdrenţe, întins pe pământ. E tânăr, după câte pot să-mi dau seama. În ciuda moacei făcute zob. Are amândoi ochii învineţiţi, buzele-l crăpate sunt umflate ca buzele de negru, pometii spart, îi sângerează şi, din timp în timp, scuipă câţiva dinţi, ca pe nişte sâmburi de pepene. Geme; respiră cu dificul late, because are, probabil patru sau cinei coaste rupte. Pe scurt, e într-o stare jalnică. Mă aplec deasupra lui. Am senzaţia că l-am mai văzut undeva.

— Cine sunteţi, nobile străin? îl întreb eu cu blândeţe. Bolboroseşte ceva. Seamănă cu sunetele scoase de o chiuvetă desfundată brutal. Decid să-l chem pe Grăsan, pentru ajutor şi sprijin.

Intru în trompă (cum ar zice Lăcrămioara) în rulota noastră şi îl găsesc pe Beru tolănit pe divan, cu tigrul bengalez în braţe.

— Nici nu ştii cât de blând poate să fie, zice el. Cu mine toarce ea un motan. Mă ataşez mai mult de el pe ot a ce trece.

— Auzi. Radetot, îl întrerup eu, a fost vreo cafteală prin zonă? Afară e un tip, care arată mai degrabă a paté de ficat, decât a Sugar Ray Robinson.

Beru al meu rânjeşte.

— Lasă-l, eu i-am făcut capul mare.

— Ai fost atacat? Eram sigur.

— Pudoarea mi-a fost atacată. Ştii fata pe care am agăţat-o la crâşmă, aia care venise cu mrchizul, nu?

— Barbara?

— Da, imaginează-ţi că am continuat să ne şmotruim. Mergea brici. Sărise pe mine în aşa hal, că nu mai ştiam cum să stau şi că la plecare mergeam numa-n pas de gâscă.

— Şi fata avea un prieten, care stătea la pânda şi care a încercat să…

— Aşteaptă! Eu unul îi propun să-mi vadă tigrul bengalez: când n-ai stampe japonezote trebuie să le descurci cu mijloacele de la bord, eşti de acord!

— Normal!

— Ea acceptă. O aduc aici şi i-l arăt pe Bubi… Ea începe să se sperie, să ţipe ca toţi dracii şi să mi se agaţe de Văzând aşa, îl bag pe Bubi în baie şi-mi întind gagică pe divanul pe care sunt acum. O liniştesc pe biata fetiţă, îi mozolesc puţin boticul, îi masez niţel balconul şi aşa mai departe. Se lăsa cum nu poţi să-ţi închipui. Şi Cerurier, îl ştii, doar! Cobzăreala, e viciul lui prefe ral, îşi zice că o să petreacă o noapte de moare lumea, cu lot dichisul şi tacâmul.

„Îi arată cu ce se laudă, şi nu asta-i lipseşte, fără să mă laud. Arzoaica continuă să zică da. Mergea ca focu.

„Eu îi trăgeam gargara clasică, pentru că în ce priveşte caterinca, mi-am luat diploma cu menţiune.

„Îi ziceam că are felinarele mai verzi ca Mediterana, că dacă-i mângâi pielea, parcă ating o raţă jumulită. Că are buzele moi ca un filé de viţel, că răsuflarea ei e mai parfumată ca un sufleu cu vanilie, bungheşti stilul? Alexandre Musset, Victor Lamartine, Chateaubriand flambat n-au scris niciodată aşa ceva, fără să mă laud, că 1 nu-mi stă în caracter. Barbara complet topită, îmi cere să mă mişc mai repede, era urgent, o dusesem până la cataclism, trebuie să recunosc. Era pârjol total, cu blocarea căii ferate. Pe scurt, trebuia stins sau altfel ar fi dat un recital de mandolină, îmi zic: Béru, e pentru Franţa. Sunt unii care fac ceva pe el de patriotism, ei bine, eu fac altceva! Mă pregătesc pentru operaţiunea prestigiu şi ce descopăr?

— Gagica, mă hlizesc eu.

Dar Béru ¡mi ignoră cu desăvârşire intervenţia.

— Barbara ta era bărbat! M-ai auzit, San-Antonio? I Un tip travestit în gagică, mii de tunete! Ah! Nu poţi să-ţi dai seama! Dacă aş fi găsit un boa constructor în farfurie sau statuia lui Napoleon al IV-lea în pat, aş fi fost mai puţin surprins. Am rămas paf cel puţin zece minute până să pricep, îmi ziceam că gagica trebuie să fi trecut pe la un sex-s, hop înainte să vină la crâşmă. Nexam! Era sinceră! Atunci, am văzut roşu înaintea ochilor. Marele caf t, ce mai! La început, dacă-ţi spun, îi plăcea. „Mai vreau, scumpule”, zicea ea! mai voia! I-am dat, îi căddeau măselele gagiului ca nucile toamna. Nu vreau să mă dau mare, San-Antonio, dar cea mai grozavă poceală clin viaţa mea, i-am dat-o sigur maimuţoiului ăstuia. Mă făcea „rea*” pe mine Béru, îţi dai seama! În loc să mă potolească nu făcea decât să mă inerveze şi mai rău. Şi trosc, şi jap! Şi poc, şi zbang!

Continuând să povestească. Grasul boxează aerul cu labele agitate încă de o sfântă indignare. Tigrul miaună în somn de protest, căci trepidaţiile divanului îi tulbura

somnul. Grăsanul îi trage o carabă care-l liniştеşte.

— Chestia nu s-a terminat, fac eu, trebuie reparata acum, gagienţa ta.

— Ah! nu face mişto pe tema asta I urlă Beru. N-aş suporta.

— Alo! Buhăilă, zic eu, temp? rează-ţi elanul… Cineva bate la uşă.

Mă duc să deschid. În vreme ce Bérurier, cu o remarcabilă prezenţă de spirit, aruncă pătura peste cotoşmanul lui

Domnul Naudenavede stă în pragul uşii, la fel de demn, la fel de cuviincios; pare un ambasador ieşit la pensie.

— Ierta! i-mă că vă solicit sprijinul la o oră atât de târzie, declamă magicianul, dar cred că afară se află o persoană care are nevoie de ajutor.

Grăsanul şi cu mine facem pe surprinşii.

— O fi alunecat pe o coajă de banană, spune bravul meu prieten.

— Du-te să telefonezi la spital, fac eu.

Seria a treia! E teribil câţi oameni ajungem să expediem 1 ic la morgă, fie la spital, de când a-nceput toată povestea. Aveţi grijă să nu ajungeţi şi voi acolo. V-ar putea exploda scăfârlia, de cât mă citiţi. N-o să vă treacă la nesfârşit cu o aspirină, fraţilor. Organismul se obişnuieşte. Va veni o zi când veţi face o sincopă după cuvântul „sfârşit” al unui San-Antonio. Remarcaţi, asta-mi va face reclamă, daicum am un suflet bun, voi vărsa o lacrimă, mai ales dacă îmi asigur colaborarea unei cepe. Pe scurt. Beru dispare în noaptea rece a uitării. Naudenavede îmi spune că se duce să caute medicamente în vila-lui-pe-roli.

Profil de ocazie pentru a o intervieva pe tânăra tumefiată care-mi zace la picioare:

— Ia zii, puştoaico, fac eu, îl cunoşti de mult pe marchizul di Găozza?

Ea gâlgâie între cele două perle care i-au mai rămas!

— De ieri.

— Unde l-ai cunoscut?

— La „Torticoli”. Sunt nouă, de-abia am sosit din Sodhoma, unde lucram ca animatoare la Yellow Ground. Dar nu-l cunosc prea bine…

Asta e tot ce doream să aflu. Naudenavede revine încărcat de medii cam mente. Unge cu smacolină de ciocârlan rănile nefericitului, după ce le-a dezinfectat în prealabil cu prognat fisurat; după care bandajează totul cu Roze la ceaţă. Pe scurt, când sosesc brancardierii, nu le rămâne decât să preia femeia. Be.ru e posac. Seara lui ratată i-a căzut greu la stomac.

— Îmi faceţi plăcerea de a accepta un punci creol? propune îndatoritor Naudenavede.

Dau să refuz, căci încep să simt un somn de plumb în ochii mei scăpărători ele inteligenţă, dar Beru a şi răspuns „cu cea mai mare plăcere”, aşa că ne trezim în rulota magicianului înainte de-a fi avut timp să citim operele complete ale domnului Jules Romains.

Atmosfera e barocă. Miss Lola, partenera lui, duduia care dispare din valiză (în fond, de aici trebuie să vină expresia „a-ţi face valiza”) ne primeşte cu bunăvoinţă, în ciudr croi atât de târzii că devine matinală.

Naudenavede prepară punciul cum topeşte alchimistul plumbul, pândind problematica transmutaţie. Are nasul coroiat, privirea fixă şi febrilă, maxilarul la fel de bătător la ochi ca o greşeală d’ortograf în firma unui tipograf.

Ciudat individ!

— E un circ unde se-ntâmplă multe, este? face Beru către miss Lola.

Lola asta nu e chiar genul de femeie pe care s-ar bate Hollywood-ul. E cam palidă, cam firavă şi resemnata. Tot făcându-şi veacul într-o valiză şi evaporându-se, a început să arate ca un fum. E clar că se stinge lângă magician. El unul, se ia drept un Napoleon al iluzionismului. The firsi manipulator in the world, pretinde el că ar fi, pe afişe. Afişe pe care le execută el însuşi, cred că v-am mai spus. În acest moment, are în lucru Unul nou, care îl înfăţişează

călare pe un nor rozaliu, aruncând cu o mână fulgere asupra înspăimântatei planet e

Pământ. Mecla lui, decupată dintr-o fotografie, are ceva anacronic în mijlocul acestei mâzgăleli.

— Frumos lucrat, îl flatez eu, ai talent.

Are un tic antic: îşi ridică un colţ al gurii, dezvelind astfel doi superbi dinţi de aur, valorând aproximativ 100 de franci; pe lângă cei doi colii metalici, mai lasă să se vadă un zâmbet uşor, plin de orgoliu. N-am văzul niciodată un tip atât de plin de el. Cred că-şi pune o oglindă pe tavan, ca să se privească dormind, îl invidie: „Ce senzaţie minunată trebuie să ai când eşti propriul tău univers! E propriul său templu. Panteon, cod civil, model de comportament. Un mic zeu, fără prea mulţi draci, în plus, are puteri… Puteri pe care alţi nu le au. Poate să fi şterpelească ceasul fără să-ţi dai seama şi îl re-pes-cuieşte din chiloţii unei regine sau unei arhiducese. E tare, nu?

— Cum se face că nu te-ai culcat încă, la ora asta? mă minunez eu încetişor, suflând în punci ca să-l încălzesc.

Croncăni sardonic, asemeni unui corb pe care un vânător daltonist l-ar confunda cu un fazan.

— Întreab-o pe înіss Lola.

Miss Lola îi aruncă o privire extaziată.

Profesorul nu doarme niciodată, murmură ea.

— Cum aşa, niciodată?

— Semăn cu caii, dragul meu, explică Naudenavede, dorm în picioare, când am chef.

— Trebuie să fie practic, recunoaşte Bérurier. Cred că ţi-a fost de mare folos când îţi făceai armata şi te puneau planton.

Eu unul, tare-aş vrea să mă uşchesc. Detest atmosfera de aici. Smintiţii mă calcă pe nervi. Şi pe urmă, cânii o văd pe puştoaica asta străvezie, mă apucă jalea. Habar n-are ce-i aia orgasm. El nu-i poate face, cu moaca lui di condor blazat, decât nişte pase magnetice. Drăgostelile lui, ale magicianului, i-ar interesa pe psihiatri. Totul e magic la el. În afară de nădragi. Şi pe urmă, tipul ăsta se place atât de mult, că intermediarii trebuie să se abţină.

Tot ce-i cere el lui misa Lola, este să strige „bravo” şi să aplaude. Puştoaica asta, vedeţi voi, dacă aş avea puţin timp, m-aş ocupa un pic de ea. Oh! nu că aş dori s-o adopt, nu sunt apt de-aşa ceva. Dar mi-ar plăcea să-i fac o pată în sufletul meu, ce mai! Nimic în mâini, nimic în buzunare; totul în sipetul cu odoare. Poftim! Iar v-am şocat! Ce mironosiţe sunteţi, zău aşa! Dacă mai con-inuaţi să faceţi bot, data viitoare o să vă trag o carte în în Mauriac; ţineţi minte ce vă spun: nu sunt vorbe-n în! Pentru că fie vorba între noi şi colecţia „Pleiade”, diferenţa dintre domnul Mauriac şi mine (lăsând deoparte rumuseţea) este că el n-ar putea niciodată să serie un ăn-Antonio. Şi chiar dacă ar scrie unul, la beţie, s-ar roloca degeaba să capete, ca mine, bun de tipar de la: can Cocteau. Carmen Tessier, Andre-Louis Dubois, Ro-er Pierre şi Jean-Marc Thibault, Roger-Nicolas, Franis Lopez, Robert Beauvais. Jean Richard. Pierre Grim-lat, Albert Prejean. J.-A. Carlotti, Marcel-E. Grancheri Nihil Obstat de la părintele Dupanloup.

Îmi golesc paharul. În ceea ce-l priveşte pe Beru, ope-aţiunea asta s-a încheiat demult. Ne luăm rămas bun de domnul-doamna.

— Nu vă spun noapte bună, fac eu către magician, feţtrU că nu dormiţi, ci bună ziua.

Îi spun magician, dar nu e de fapt decât un scamator, dică un imagieiun, ce mai în colo şi-ncoace. Beru cască de parcă i s-ar cânta Debussy.

— Ţuşti în pat, zice el. Mă bucur că mă-ntorc la Bubi, ici nu-ţi închipui ce cald îmi ţine, e mai bun ca o pătură lână.

— De ce-i, spui Bubi, e un nume de câine! Măcar să-i găsit un nume de pisică!

Observaţia îl jigneşte. Se posomorâşte.

— Amuzant e că eşti reformist, în felul tău, mur-ură el.

Apoi, dându-mi brusc dreptate:

— În fond, poate că ai dreptate, bătrâne. Şi cum aş tea să-l botez?

— Cei Trei Lăncieri? propun eu.

— Pen’ ce?

* „Bine, de acord, de data asta îmi cer scuze. Dar asta numaintru că e un banc toarte prost, să ştiţi! (n.a.).

117.

— Pentru că e din Bengal.

— E prea lung. Trebe un cuvânt scurt, ca să-l poţi striga de departe.

— Ai intenţia să-ţi re aci viaţa cu mamiferul ăsta, Grasule?

— Exact, îl adopt, îl cumpăr de la Barnaby şi-l iau cu mine la Paris când ne-ntoarcem.

— Dar ziceai că vrei să-ţi dai demisia?

— Am zis aşa ca să fac conversaţie, dar începutul de indigestie de alaltăieri m-a pus pe gânduri. Dacă aş t: ontinua cu slujba asta, aş sfârşi, prin a face o concluzie intestinală.

Iată-ne ajunşi în pragul locuinţei noastre. Apuc brusc muşchii de oţel ai Grasului.

— Chiar ţi-e somn. Beru?

— Ni; se mai poate, nepoate, îmi cad ochii-n gură ca târfele la pat.

— În cazul ăsta o să mă duc singur, fac eu.

— Unde?

— Acolo unde şi-a descărcat Barnaby marfa lui misterioasă.

— Pen ce! îl privesc cu milă.

— Auzi. Umflătură, îţi mai aduci aminte că noi suntem poliţaii însărcinaţi cu ancheta?

— Trebe s-anchetăm furturile de tablouri, nu alte chestii

— Şi cine-ţi spune că tablourile nu sunt în cutiile alea?

E rândul lui să exprime o oarecare uimire, amestecată cu milă.

— Zici tu că intră un tablou într-o cutie de flaut, da?

— Tablouile se scot din ramă, găgăuţă, şi se fac sul ca o clătită.

Impresionat, dă din cap. – Nu mă gândisem la acest

respect al problemei. Apoi, într-un elan de caldă prietenie:

— Bun, te însoţesc. O să dormim mâine mai târziu, îţi cer doar zece secunde ca să-i duc o bomboană lui Pisi.

un

CAPITOLUL UNSPREZECE

Pe drum îl pun la curent cu afacerea Grado’s. M:.; * stătea Sa e uluit.

— Vezi cum e viaţa, oftează el. Cauţi un hoţ de tablouri şi găseşti o bandă de drogheri, şti; ca Henric al IV-lea la gara Austerlitz, ce mai: îl aştepţi pe Groucho şi vine Karl.

Oraşul e pustiu. E ceasul din noapte când cei care se întorc prea târziu îşi încrucişează paşii cu cei care ies prea devreme. Şi unii şi ceilalţi pică de somn.

Întunericul e dens ca vinul spaniol. Câteva picături meschine de ploaie cad pe asfalt fără zgomot.

— Vezi tu, reia Beru, pentru care acum e ceasul meditaţiei, când ai un viciu, plăteşti. Marchizul, doamna Teslieolatta, şoferul ei, cei doi Grado’s, celălalt tip de care zici şi gagică-sa, dacă ar fi fost normali, acum când vorbim ar mai fi fost în viaţă.

— Da, dar pentru câtă vreme? oftez eu. Viaţa omului e atât de precară. Grasule!

— Pupa-mi-ai precarul! se indignează Bulimicul. Paşii noştri răsună pe străzile pustii, ca şi vocile noastre, de altfel.

— Chiar nu simţi cât de fugitiv e prezentul, Bérurier Akxandre-Benoît? Nu te înspăimântă gândul că fiecare secundă dispare înainte măcar s-o percepi?

— Tu, unul, eşti pe cale să faci o decalcifiere a creierului, proroceşte Enormul. Prezentul, nu-s secundele care se uşebesc, San-Antonio; te înşel1, amarnic Prezentul e atunci când eşti viu şi te simţi bine în pielea ta şi când enervezi jumătate din lume, plus cealaltă jumătate

Impresionant, nu? Conversaţia asta a doi gabori francezi pe străzile din Torino, la sfârşitul nopţii. În felul lui, alde Beru e o restie gânditoare!

— Aici şi-au făcut, grecii daruri spune el, indicându-

mi faţada prăpădită a unei case joase. Uşa pe care-o vezi!

Mă bunghesc la ferestre. Sunt sumbre ca planurile unui sadic. Fără ezitări, trebuie să-i dăm drumul. Scot şperaclul şi port o discuţie hotărâtoare cu btoasca uşii

Intrăm într-o încăpere rece, în care miroase e slănini, «t vin, a macaroane şi a parmezan Aprind lanterna. Razele ei ne dezvăluie un depozit de băcănie. Butoaie, sticle de Chinti, lăzi cu paste făinoase; oţi de caşcaval, butoiaş*? eu ulei de măsline sunt îngrămădite în camera joasă.

Îmi continui inspecţia, deschizând a doua uşă. Şi de data asta, un depozit de alimente mi se înfăţişează privirii. Jamboane enorme, câtnaţi morlade la atârnă de tavan. Tot aici se află şi butoaie cu măsline şi cu scrumbii groaznic de sărate.

— E peştera lui Haplea glumesc eu. – aci îmi merge mintea, cu condiţia să fii supt înainte câteva măciulii de chibrituri.

O treime din acest depozit e ocupată cu cartofi; un morman lerriţic care ajunge până la giinzi e tavanu ui. Majestatea Sa calcă pe unul din ei, care alesese libertatea. Se dezechilibrează şi cade, cai mala suplimenta: a peste cartofi. Un maldăr de tubeicule comestibile, bogate în amidon, din familia solanaceeloi, al căror consum s-a generalizat în Fianta da orilă lui Parment'ei, se prăbuşeşte în acel moment sub greutatea considetribilă a Namilei Această avalanşă scoale la iveală un ob ect negru, ascuns printre caitofi Obiectul de rare vă vorbesc este o cutie eu capac rotunjit: o cutie de clarinet.

Recunoaşte că am o baftă chioară! exclamă Grăsanul, triumfător. Ce nu dibuiesc cu nasul, găsesc cu dosul: e un semen de declin, nu?

— În sfârşit, vom afla ce conţin cutiile astea afurisite, my deur, îi răspund eu în americană.

Mă joc o clipă cu fermoarele cutiei. Nu au joc, ceea ce e surprinzător din pârlea lor. În mod normal, ar trebui să joace cum le cânt eu.

E'eschid capacul, pregătii sufleteşte pentru orice, inclusiv pentru ce poate fi mai rău. Şi ce zăresc, aşezat cu

delicateţe pe căptuşeala de catifea albastră-ca-Mările-Sudului. Ghici ghicitoarea mea. Nu ştiţi? Contrariul ar fi fost surprinzător. Faceţi un efort, ce naiba, altfel vă trag trei jocuri de cuvinte la rând. În următorul paragraf. Nimic? Ei bine, în cutia clarinetului, se află… un clarinet! îl iau în mână, îl privesc, suflu în el. E un clarinet. Un mic detaliu. Însă: e greu. Mult mai greu decât un instrument normal. IVlă bate o idee (dar nu foarte rău). Zgârii instrumentul cu vârful unui briceag. E din platină! Un clarinet de platină, fraţilor, nu ştiu dacă vă daţi seama ce valoare poate să aibă. Devenim frenetici. Maria Sa şi cu mine. Încep să împrăştiem cartofii în toate părţile, şi extragem succesiv: un flaut şi o rompelă de platină: un corn englez de aur şi un trombon în argint masiv. Comoara lui Ali Baba!

— Auzi, se hlizeşte Beru, şi-a tras o fanfară de mare reţ, Barnabubi!

Nici nu sfârşeşte bine, că uşa se deschide şi cei mai „anlaslic personaj cu putinţă îşi face apariţia. Domnul de care vă povestesc are cel puţin un secol. I-au mai rămas oi dinţi pe faţada principală. Poartă o mustaţă de gal, albă, sub un nas asemeni unei căpşuni decolorate. E în cămaşă, şi scufie de noapte şi ţine-n mână o puşcă, gen flintă. Şi creatura asta începe să chirăie, creatura asta, doamnă, cu bojocii lui mâncaţi de molii, ca un precupeţ

Vorbeşte un dialect imposibil de ascultat şi îl aţinteşte pe Beru. Grasul se îndreaptă spre el, râzând cu la crimi. Atunci moşulică apasă pe trăgaci. Flinta explodează şi el încasează un nor de praf de puşcă drept în meclă. Drept pentru care chirăiturile se amplifică. Mustaţa i-a luat foc, aşa că încercăm să stingem incendiul cu apa minerală aflată la îndemână. Sfârşim prin a-l câr-cumcide, cum susţine Bérurier. O jumătate din mustaţă s-a făcut scrum, dar i-a rămas o bună bucată din cealaltă.

— N-are decât să se fotografieze din profil, glumeşte Enormul.

Încerc să-l chestionez pe bătrân, dar a rămas şocat şi aiurează. Soseşte atunci o matroană de douăsprezece tone,

purtând şi ea o mustaţă galeză, cu ochii cât pumnul şi picioare mai păroase decât o gorilă, îşi uneşte chirâiturile cu ale padrelui, căci e fiica lui Cea mare.

Înhaţ clarinetul de platină şi-i spun Grasului să-şi mişte hoitul Fugim de scandal. Coşmelia se umple de ţipete şi dacă mai întârziem puţin, vom fi striviţi de mareea umană, cât se poate de inuman.

— Unde mergem? întreabă împăratul, care a luat-o la trap pe lângă mine.

Totul e bine, suflul e bun şi picioarele aşijderea, căci carburarea e bună.

— Barnaby Circus, Grasule!

Zorii zgribuliţi încep să apară. O zi de luni dimineaţă, de un cenuşiu murdar, culoarea fumului de uzină.

— Am început să mă satur până-n gât de ţara asta! anunţă Beru când ajungem pe esplanada circului. Dar unde te duci?

Unde mă duc? Să-i spun bună dimineaţa scumpului meu patron, pur şi simplu

* * *

Cuplul Barnaby, trezit brusc din somn, e o atracţie care ar valora greutatea lui în aur (dacă mai pot spune aşa după descoperirea făcută), sub cupola circului lor. Doamna poartă o cămaşă de noapte spumoasă, în nuanţe de violet, cu dantelă neagră cam peste tont. Părul ei de păpuşă e împănat cu bigudiuri din smac întărit. Fără machiaj, e în fino identică cu ea însăşi, adică seamănă cu un calup de untură, doar că e mai puţin expresivă. Nici domnul nu e râu deloc. În pijamaua lui neagră cu dungi, albe. Pare o zebră mare în negativ. Cuplul valorează cât greutatea lui în îndobitocire. Ar trebui să se împerecheze, ştiu cel puţin o mie două sute de grădini zoologice care ar fi interesate de rezultat. Uite, dacă ar vrea să-mi facă un pui, unul singur, l-aş dona grădinii zoologice de la Vincennes. Nomai pentru a avea dreptul la tăbliţa obişnuită... BARNABUS PUERILUS, din familia mamiferelor. Donat de comisarul San-Antonio". Ar arăta de milioane, nu? Şi ar atrage lumea. S-ar pune o barieră în faţa cuştii. Este interzisă

hrănirea animalului cu alune. Nu mănâncă decât friptură la cuptor, nu citeşte decât „Parizianul Liber”.

— Ce mai e? întreabă Barnaby, strecurându-şi o mână imperioasă prin deschizătura principală a pantalonului de pijama, pentru a face puţină ordine în zonele pe lângă care pădurile amazoniene par peluzele din Hvde Park.»

— Este că m-am săturat să fac frumos la nenea Barnaby, spun cu Acum a înţărcat bălaia, va trebui să spui

Jj-tot, amice.

Se învineţeşte instantaneu.

— Ca ce chestii?? Ce tot îndrugi acolo, vierme? îi trag o dublă carabă răsucită, cu prelungire a cartilajelor de legătură şi participare momentană a nebuloaselor de retragere. Se clatină cade peste huiduma de nevastă-sa şi amândoi se dau cu roţik-n Sus pe mochetă. Viziunea, deşi trecătoare, face cât un pelerinaj la Fatima Beru şi cu mine avem răgazul de a realiza cât e de grandioasă priviistea, cât de magnifică şi generoasă Aplaudăm. Turbat, taica B./în iby se ridică şi mă blagosloveşte:

— Stârpitură nenoroci a! urlă el. Râmă ce eşti 1 Găozar nemernic! Ete celei a şi ete cetei al

Atunci, p-miru a-l da pe brazdă fără participarea urmă lung, cum ar face-o orice bou, scot clarinetul de platină din buzunarul posterior al slipului.

V-am prevenit că trec la represalii (na)!

— S Vrei bă-ţi cânt ceva cu jucărica asta de platină? Amuţeşte, încremeneşte, încetează să mai respire, să gândească, să existe.

— Dar o instrumentul tău! rage Lola, care cunoaşte mai bine decât oricine instrumentul soţului ei.

Biata de ea, vorbeşte pe nas. Cuburile de gheaţă din sân au făcut-o să răcească. Barnaby înclină din diblă.

— Aşa s-ar zice, face el, sfârşit.

— Vezi, grăsane reiau eu. Traficul f, fost dat în vileag. Nu-ţi ajungea cel de droguri, a trebuit să te ocupi şi de cel cu metale preţioase! Am senzaţia că vei fi obligat să vinzi pielea ursului din pădure şi încă foarte curând! O să te coste cam scump distracţia asta.

Se face alb la faţă.

— Nu, vă implor, o să fac tot ce vreţi, face el, renunţând să mă mai tutuiască.

— Sunt poliţist, spun eu. Şi bulimicul de asemenea. Am fost trimişi în circul ăsta pentru a-l Ai praveghea.

Barnaby schiţează un gest dubios spre sertarul noptierei.

— Nu mişca, că te mănânc! ameninţă Bérurier. Îngrozit, omul îngheaţă pe loc ca un litru de ulei uitat de Paul-Emiie Victor pe o banchiză.

— Ascultaţi, murmură el, vă jur pe viaţa Lolei că e o neînţelegere. Nu sunt un traficant. Oh! Nici vorbă de aşa ceva!

— Şi atunci, îţi faci instrumente din aur şi platină, doar de meloman ce eşti?

Nefericitul smârcâie şi smulge ceva dinăuntrul pijamalei. Nu ştiu ce-ar putea fi, dar e roşcat şi creţ.

— Ascultaţi, zice el, instrumentele astea sunt economiile mele de-o viaţă.

Îl privesc. Vocea lui are o sinceritate emoţionantă. E adevărat că pare un om cumsecade, taica Barnaby. Brusc, cu acea spontaneitate în tandreţe care constituie o parte din farmecul meu (cealaltă parte fiind chestia în legătură cu care mă sună mereu soţiile voastre, când lipsiţi voi de acasă), încep să regret echimoza purpurie din colţul gurii lui.

— Economiile tale!

— Da. Noi ăştia, circarâi, câştigăm bine, dar n-avem încredere în bănci, ştiţi bine. Dar nici nu putem să trambalăm tot timpul mormane de bani. Aşa că mi-a venit tdeea asta, care-mi permite să păstrez la mine tot ce posed, fără a risca să fiu jeluit, înţelegeţi?

Ochii lui blânzi de saint-bernard (că ai lui Beru, ia te uită, aşa e) îmi aruncă o privire patetică.

— Când mi-aţi spus că gaborii (oh! pardon, se corectează el), voiam să zic poliţiştii vor să facă o percheziţie, m-am temut să nu găsească instrumentele şi să mă dea de gol. Aşa că m-am dus să le ascund acasă la

pumnalul meu, care are t, băcănie în oraş.

Oftează.

— Cum aţi aflat?

— Asta mi-e meseria. Ştii. Barnaby, băncile sunt mai umane decât uezi şi posedă seifuri blindate în care fierătaniile tale ar fi mult mai în siguranţă.

„Şi arunc clarinetul pe pat.

Barnaby se înţoleşte într-o viteză, Apoi, dintr-o dală, lasă pantalonii din mână şi mă apucă de rever.

— Ziceţi că sunteţi de la poliţie, ar trebui s-o şi dovediţi.

— Nimic mai simplu, spun eu, băgându-mi mâna în buzunar pentru a scoate portvizitul.

Nenorocire! Nu mai e! A dispărut.

Îmi spun că probabil l-am pierdut în cursul încăierărilor mele nocturne.

— Beru, îl invit eu, mi-am rătăcit portofelul, fii drăguţ şi arată-i ţidula ta lui moş Barnaby.

Înălţimea Sa Burdihan I-ul duce, la rândul lui, mâna la poker şi nu întârzie să facă aceeaşi grimasă ca şi mine.

— Nici eu nu-l mai am! behăie el.

— E ceva dubios în chestia asta! mugeşte Lolita. Ai grijă, scumpule, vor să te tragă pe sfoară!

— În loc să faceţi atâta scandal, spun eu, aţi face mai bine să vă recuperaţi şi restul orchestrei de cameră blindată. Am stârnit panică la băcănie şi s-ar putea ca vecinii să şutească nu numai jamboane, ci şi saxofoane de aur!

Perechea o ia la goană, aproape în pielea goală, spre Cadillac-ul staţionat în faţa rulotei prezidenţiale.

Dacă tot suntem în Italia, pot să vă mărturisesc. Fuga asta în lumina lunii are în ea ceva dantesc!

CAPITOLUL DOISPREZECE

— Tu ce crezi, mă întreabă Grasul, o fi sincer?

— Ycs, domnule Fiinţele umane sunt ca metalele Le cunoşti mai mult după cum sună, decât după ce culoare au.

— Ce-aş vrea eu să cunosc e soarta actelor mele,

oftează Umflatul. În portofel aveam, pe lângă legitimaţie şi o sulă de mii de lire, fotografia Bortei şi permisul de pescuit cu timbrul piscicol de anul ăsta. A picat f foarte prost.

Dau din ţeastă.

— Nu ţi se pare ciudat că ne-am pierdut amâadoi actele?

— Ba da, zice ei, parcă ne-a deocheat cineva. Magii neagră, nu alta!

Mă solidific.

— Ce te-a apucat? se miră Namila. Parcă ai fi un I cal care nu îndrăzneşte să sară peste un oracol.

— E magie. Într-adevăr. Dar nu-i magie neagră! Nu ne-am pierdut portofelele. Beru: ne-au fost furate. Şi furate cu o dibăcie extraordinară. Pricepi?

— Iisuse 1 face amicul meu (care a fost educat creş

— M-am plictisit să spun că încremenesc: simt nevoia să bOA» schimb.

tineşte, înainte de a deveni un desfrânat): e Naude-navede!

— După ce ne-a făcut mutre tot turneul, hodurone-tronc ne invită să bem un punci în toiul nopţii! E dubios. Nu ştia ce hram purtăm şi a vrut să ai Ie. Drept pentru care, în timp ce ne servea poneiul, ne auvur, it de port-vizite.

Nu mai insist. Galopăm printre rulote, ale căror locuitori încep să se trezească, spre hogeacul prestidigitatorului. Rând aşii, încă buimaci de somn, au început deja să mişune, cărând grămezi de fân au ele paie şi alte zarzavaturi din astea.

În mai puţin timp decât i-ar trebui unui eliinez pentru a se deghiza ai cocean, ne aflăm în pragul locuinţei magicianului.

Vântul iubeşte încet uşa de perete, în rulota pustie. Nici urmă dă Naudenavede, nici urmă de misa Lola! Niciun fel de valize, şi aproape niciun fel de obiecte!

— Fugi să cauţi o maşină, Grasuie, că arde i în timp je el îşi mişcă fundul, eu încep să caut prin casă ceva care

rămâne de negăsit. Să fie de vină extrema încordare i nervilor mei? Cert este că fosforez dumnezeieşte. Totul – 2? ar, simplu şi logic în cutiuţa mea cu idei bune.

Beru; e întoarce cu un băiat de pistă ceceno-slovac, aflat la volanul unei tărâboanţe.

— Frztfrtihucnorts. Întreabă el, îl cunosc, îl cheamă Horaţiu.

— Da, răspund eu. La sediul poliţiei. Iau loc în spatele tăiâboanţei.

— Unde crezi că au şters-o?

— Habar n-am. Dar Elveţia e destul de aproape, şi…

— Dstzulikhmyţngh? se nelinişteşte Horaţiu.

— De acord, dar grăbeşte-te, replic eu!

Maşina goneşte prin oraşul care se redeşteaptă la viaţă. Autobuze, camioane, bicieiişti… Oameni care se salută râzând.

Debarcăm la sediul poliţiei piemonteze. Mă prezint şi cer să vorbesc cu şeful Siguranţei. Mi se răspunde că nu s-a întors încă de la ţară, căci n-a plecat în weekend decât de miercuri seara, în loc de marţi dimineaţă şi îşi ia recuperare. Mi se propune să intru la vice-sub-seere-tarul şefului de birou al subşefului adjunct al valetului acestui importam personaj şi mă grăbesc să accept.

Ajung în faţa unui dermn amabil, cu o mustăcioară subţire şi un costum de mătase regulează, verde cu dungi galbene.

— Domnule vice-sub-secretar al şefului de birou de subşefului adjunct al valetului şefului Siguranţei, încep eu.

Mă întrerupe.

— Spuneţi-mi Basilio, signore.

— «Basii o, dragul meu coleg, trebuie alertate imediat serviciile de pază şi supraveghere a gărilor şi aeroporturilor. Să crească vigilenţa la punctele de frontieră. Să fie arestat cu orice preţ un artist de music-hall pe nume Naudenavede, care călătoreşte împreună cu asistenta lud. Acest om transportă în bagaje mai multe autoportrete ale sale, executate rudimentar în pastel. Atenţie! Aceste autoportrete sunt în realitate tablourile

furate în Franţa şi la Torino. Experţii nu vor avea nimic mai mult de făcut decât să le spele, pentru a descoperi originalele...

— Madona! Avanti! urlă vice-sub-secretarul, în sfârşit, Basilio.

Ridică trei receptoare de telefon deodată şi începe să răcnească în fiecare n; ştie ordine implacabile. Maşinăria poliţienească se pune în mişcare. În timp ce se zbiară, se vociferează, se galopează şi se tropoteşte prin toate colţurile. Beru mă trage deoparte uluit.

— Pe bune, face el, chiar Naudenavede e hoţul?

— El, inimioara mea de margaretă cu petale smulse. Cum de nu mi-am dat seama mai devreme?

— Pentru că nu se tei minase cartea! sugerează el perfid.

— Nu, mă revolt cu ci pentru că povestea asta cu drogurile, care s-a suprapus peste cealaltă, a încurcat lucrurile. Un prestidigitator dotat ca Naudenavede putea să găbiască un tablou şi să d spară fără să atragă atenţia. Avea obişnuinţa, îndemânarea şi accesoriile necesare. După care îşi picta deasupra autoportretul. În pastei, care se poate curăţa uşor. Şi aceste tablouri, în loc să le ascundă, le expunea la vedere, agăţându-le pe pereţii rulotei. Genial, nu?;]

9 – pieptănând girafa

— Absolut! Dar cum ai descoperit mânăria, San-Antonio?

Îmi iau aerul meu modest şi misterios numărul Hunu. Cel care impresionează gagicile şi-l scoate din minţi pe Beru (câteodată, de altfel, îl scoate din „spui adevărul”).

— Ei hai, spune odată! mârâie soţul legitim încornorat al Bertei Bérurier.

Indiferent la şuşotelile noastre, Basilio îşi continuă numărul de prestidigitaţie telefonică. În comparaţie cu el, Naudenavede e un dulce copil. Acum vorbeşte simultan în cinci receptoare şi tocmai a dat un telefon pentru a cere să i se mai aducă câteva. Dacă l-ar vedea Bar-naby, l-ar angaja pe loc, căci e un număr unic în lume. Music-haM-

urile de pe Broadway ar da o avere să-l aibe.

— Răspunde, dacă eşti aşa de şmecher, continuă Grasul. Ce anume ţi-a dat de bănuit?

— Ei bine, dubla dispariţie a seifurilor noastre de buzunar, evident...

— Evident, şi mie! Dar la chestia cu tablourile? îi fac cu ochiul.

— Scotocind prin rulotă, în timp ce tu căutai un vehicul dotat cu motor, în doi timpi şi trei mişcări, eu am găsit un obiect pe care Naudenavede l-a uitat, în graba lui. În chip straniu, asta se găsea în cutia lui cu culori.

Scot din buzunar un portţigaret lung şi telescopic. E constituit din elemente care intră unele într-altele, ca un trepied de aparat fotografic. Odată scoase toate, măsoară pe puţin treizeci de centimetri. În capăt e înfiptă o ţigară:

Grasul examinează descoperirea.

— Nu pricep, bătrâne. Nu că aş fi mult mai dobitoc decât alţii, dar pe cuvântul meu că...

— Priveşte cu atenţie ţigara.

— Ptiu", drace, face el, e falsă!

— Yes, Boy; cum nu se poate mai falsă. Ai grijă să n-o atingi, că te tai. Partea care imită scrumul are în capăt o lamă de ras. Cu acest instrument, Naudenavede tăia pânza tablourilor pe care le fura. Cu mâinile la spate, cu aerul cel mai nevinovat, decupa pânza pe lângă ramă cu dinţii. Făcea pe admiratorul pasionat, pierdut în contemplaţie. Atunci când tabloul era decupat, un singur gest era suficient pentru ca pânza să dispară sub haină.

— Formidabil!

— După părerea mea, spun eu, tipul e, nebun. Nu putea să revândă tablourile furate, o făcea doar pentru propria lui satisfacţie. Şi acum, hai la culcare, noaptea asta albă m-a stors complet.

*

* * *

O mare de oameni s-a strâns pe şantierul de lângă circ. Disting, o dată în plus, crucea roşie pe fond alb a unei ambulanţe, îl întreb ce, s-a întâmplat pe un angajat al

circului (cel care piaptănă girafa în lipsa mea. Fieptânătorul de girafă adjunct, cu alte cuvinte).

— Un accident, spune el. Macaragiul. Tocmai venise la lucru, dar intrând în cabină a scos un ţipăt şi a căzut pe spate. Din fericire, a căzut într-un camion cu nisip, aşa că şi-a rupt doar mâinile şi picioarele, plus câteva vertebre tasate, capul spart şi testiculele strivite. În afară de astea, nimic grav.

Beru mă priveşte.

— Există asigurare medicală în Italia? mă întreabă acest suflet nobil cu o umbră de reproş în voce.

EPILOG

După cincisprezece ore de somn binefăcător, ne trezim proaspeţi şi bine dispuşi şi la Milano.

În timp ce soileam, totul a reintrat în ordine. Barnaby şi-a recuperat instrumentele şi poliţia elveţiană a pus mâna pe Naudenavede, împreună cu asistenta lui şi preţioasa lor pradă. Prestidigitatorul trăsese la un hotel din Vevey. Se înscrisese sub un nume fals, dar se trădase într-un moment de neatenţie, făcând să dispară bandajul ortopedic al recepţionerului.

Mergem să ne luăm rămas bun de la Barnaby. Bem şampanie, ne felicităm reciproc. Nu încearcă să ne reţină. E conştient că un circ cu gabori nu e o chestie serioasă!

Ne spune doar că va angaja pe cineva care să ne înlocuiască şi ca să-l înlocuiască pe Naudenavede. Beru îi cere permisiunea de a lua cu el tigrul bengalez (pe care pretinde că l-a găsit) şi Barnaby acceptă. În sch; mbul jj unei modeste despăgubiri de opt sute de mii de franci, toate economiile Grasului.

Bulim cul nu-şi mai încape-n piele de fericire, cu pisoiaşul lui tărcat.

— Ce surprinsă o? a fie Berta, oftează el. Sper că n-o să-i facă prea multe mizerii

— Tot n-ai găsit un nume pentru mârtan? îi întreb I eu, arătând spre tigru.

— Ba da, zice el. O să-i spun Clemenceau.

SFÂRşii

REVELAŢIILE MELE DESPRE FRÉDÉRIC DARD

Frédéric Dard s-a născut în 1921 la Jallieu în Isère. San-Antonio s-a născut în 1949 în „Lichidaţi-l”. Ciudatul comisar a depăşit recordurile de vânzare şi i-a pasionat pe cei mai eminenţi specialişti, filosofi, filologi, sociologi... Şi unde-i domnul Dard în toate astea? El scrie sub numele lui romane „pur şi simplu”. Şi nu se satură să povestească. Străduindu-se să ţină la distanţă melancolia şi gândurile negre, se droghează cu scrisul. Întâlnire cu un meşteşugar modest şi cu un bărbat de o sinceritate emoţionantă.

Pierre Arsouline: Un lucru m-a frapat întotdeauna la dumneavoastră...

Frédéric Dard: F, – n regulă! Dacă nu e decât unul nu riscă să invadeze paginile revistei dv. P. A.: ... de fiecare dată când vă destăinuiţi, mai cu seamă în emisiuni de radio. În final sunteţi gala să plângeţi şi să vă îmbrăţişaţi interlocutorii... F „D.: Probabil e un profund sentiment de singurătate. Faptul de a-ţi lăsa sufletul scotocit fie şi pentru scurtă vreme, crează legături tainice, dar puternice. Când totul s-a terminat şi te desparţi, e ca o sfâşiere, îţi revii repede, în mod fatal. Dar pe moment, îmi vine să-l iau pe interlocutor în braţe şi să-i spun: „Te iubesc... mulţumesc”. P. A.: E greu de spus...

F. D.: E chiar exagerat să săruţi un om pe care abia-l cunoşti. Asta poate şoca, poate părea extravagant sau curvăsăresc.

P „A.: Chiar din partea unui bărbat care tutuieşte atât de uşor?

F, A.: Aşa e., este şi acesta un lucru pe care-l jac, cu uşurinţă, îndată ce simt că mă înţeleg cu cel cu care stau de vorbă. Există în mine o sinceritate pătimaşă pe care nu toţi o pricep. Cu umilinţă, aceasta este principala mea trăsătură de caracter cu toate că dovedeşte trufie când o spui. Cei mai mulţi oameni se ascund, se feresc, se cruţă, fără să mintă din această pricină. Se ascund după o perdea de fum în care realitatea îşi pierde puţin din inolenţă. Perdeaua aceasta mă irită. În ce mă priveşte, lucrurile stupefiante încep odată cu ochelarii de soare. Este deja o

înşelătorie. Eu vreau, să văd lucrurile aşa cum sunt şi să mă exprim cât mai pe şleau cu putinţă. Câteodată când mă gândesc la un lucru care nu-mi dă pace – mânii, gesturi sau amintiri supărătoare – îi zic „te iubesc" şi mă simt mai bine. Ceva trebuie să mă stânjenească puţin.

P. A.: în privinţa sincerităţii, am înţeles. Dar cum rămâne cu lacrimile? F. D.: Asta se întâmplă fiindcă sunt tot numai emoţii, că lacrimile stau tot timpul să-mi curgă şi că, din… partea asta, plânsul mă poate podidi oricând. Când mă uit la televizor la ştiri, nu mă pot opri să plâng. Ştiu că sunt atins de ciclotimie şi că sunt înclinat să mă îmbolnăvesc în propria-mi melancolie. P. A.: Nu sunteţi cumva deprimat în mod cronic? F. D… Am fost deprimat de când mă ştiu, e drept. Cu vârsta, mă simt în stare să trec cu mai multă uşurinţă peste momentele de deprimare. Acumularea în timp trebuie să fi avut efect căci sunt mai liniştit ca odinioară. Mă simt mai bine, dar rămân endemic. Este ceva care stăruie în mine. Măcar m-am vindecat de spaima de moarte. De acum înainte sunt resemnat. Forma asta de inconştienţă este un dar frumos de la viaţă. Cel mai mult îmi pare rău de un lucru, că va fi prea târziu să mă folosesc de moartea mea pentru a scrie o carte.

Mă voi desfăta singur cu această emoţie, dar nu voi mai avea timpul să o transpun în scris… Păcat…

I P. A.: Vă îngrijiţi.

F. D.: Când am crize. Am cunoscut de pildă la Geneva un psihiatru nemaipomenit, un italian., spaniol… în sfârşit orice numai elveţian nu. M-am simţit mai bine. Două vorbe, o privire, erau de ajuns. Puterea terapiei nu venea din tratamentul şi nici din pastilele pe care mi le dădea, ci de la el, din sfaturile lui. După răpirea fiicei mele Josephine, am fost deprimat zdravăn când toată povestea s-a sfârşit. În ciuda „happy-endului" în teorie, eram la pământ. Rămân încredinţat că nu o să mă vindec niciodată. Dar datorită acestui psihiatru, am fost fericit că am trecut cu bine şi de hopul acesta.

P. A.: Prima legătură cu un psihiatru aţi avut-o în urma încercării de a vă sinmide?

F.D.: Da. Era în 1965. Mă spânzurasem. Când m-a primit, primele vorbe au fost: „De unde până unde sinuciderea aceasta de argat?” Asta m-a făcut să mă gândesc la ereditatea mea de ţărănoi.

P. A.: Chiar voiaţi să vă puneţi capăt zilelor?

F.D.: Ah, da! să termin odată. Stăteam într-o casă frumoasă din jurul Parisului. Legătura noastră era pe sfârşite. Erau ultimele zvâcniri. Eu ştiam, ea încă nu. Nu găseam nici cuvintele, nici curajul de a vorbi. Şi atunci am recurs la forma de exprimare care este sinuciderea. Nu a fost un şirletic de midinetă, câteva picături... Nu, a fost o sfoară legată de o grindă din pod, la mine în şură. Şi poc! poc! Ne întorceam de la nişte prieteni unde luasem cina. Ca urmare a unei scene conjugale în maşină, soţia mea a trântit uşa. M-am întors la prietenii noştri şi am ras o sticlă de vodcă. M-am întors acasă. Beat fiind, mi s-a părut că nu voi mai fi în stare să încep o nouă zi. Eram la capătul puterilor, nu mai puteam da piept cu viaţa. Poate că beţia este o oglindă strâmbă, dar asta nu înseamnă că nu oglindeşte o realitate. P. A.: De ce aţi ales frânghia?

F, D.: Memoria obajgiei, cine ştie... Am vrut să-mi pun capăt zilelor ca prostul satului. M-au salvat două lucruri: frânghia era nouă, abia o cumpărasem, aşadar era prea ţeapănă; şi apoi, în zvâcnirile agoniei, am lovit cu picioarele în grinda de jos, fapt care a alarmat-o pe soţia mea. Nu ştiu ce s-a mai întâmplat şi nici nu vreau să ştiu. Soţia încerca, printre ţipete, să mă ridice, a venit în grabă şi servitoarea, fata cea mare a adus un cuţit ca să taie frânghia... Îmi închipui totul dar nu îndrăznesc să stărui. Vorbesc pentru întâia oară despre acest lucru. Şi mi-e ruşine. P. A.: Ruşine faţă de familia dv?

F. D.; Da. Şi apoi... Sunt fericit că exist şi îi mulţumesc lui Dumnezeu dacă există. Dar îmi este ruşine că am dat greş. În ochii viei şi ai societăţii am fost un tâmpit. Căci făcusem ceva care nu trebuie să dea greş. Sinuciderea este singurul fapt filosofic. Dacă nu roade, devine ceva caraghios, care te murdăreşte.

P. A.: Dacă ar trebui să vă mai sinucideţi o dată,

ferească Dumnezeu, aţi alege tot frânghia?

F. D.: Fără îndoială. Fiindcă, pentru mine, sinuciderefrânghie. Asia este. Acestea fiind spuse, mi-ar trebui nişte motive şi. În clipa de faţă, nu le am.

P. A.: A fost o vreme când criticile răuvoitoare vă afectau profund…

F. D.: Aşa este, dar acum nu se mai întâmplă, cu atât mai mult cu cât astfel de critici nu mai există, îmi practic meseria într-un domeniu atât de marginal, într-un spaţiu atât de deosebit, încât, în general, nu se vorbeşte despre asta decât pentru a spune că place.

PA.: Mai sunt unii care, zic că sunteţi egoist, misogin, obscen şi vulgar!

F. D: Mai ales vulgar, când de fapt în paginile melei… „pornografice” sunt „lucrare înaltă”, după cum zice Rabelais. Satisfacţia de a scrie astfel nu are nimic bolnăvicios. Ba uneori mă consider chiar prea firesc. Psihiatrul la care am fost trimis (lupă încercarea de sinucidere mi-a prescris medicamente zicându-mi: „Să nu fiţi surprins dacă, luându-le, veţi deveni neputincios, îi veţi preveni pe ce-i interesaţi…” L-am găsit pe tip aşa de tâmpit şi vorbirea lui aşa de grosolană, încât la plecare am lăsat reţeta pe ştergălor. Pentru mine vulgaritate înseamnă atitudinea acestui ins., Nu-i nevoie de cuvinte triviale pentru a fi vulgar. Cei interesaţi…

P. A.: Nu i a sâcâie un pic toţi cei care adoptă vorbirea lui San-Antonio când sunt cu dv. sau care vă cer să „faceţi pe San-Antonio”?

F. D.: Asta-i îngrozitor. Sunt ziarişti care scriu „în genul lui…” despre mine sau despre o carte a mea. Mai sunt şi unii cititori care îmi întind un exemplar precizând: „Scrieţi-mi o dedicaţie în genul lui San-Antonio”. Unul din cinci. Atunci scriu: „Prietenului meu…” Dar nu simt nimic. Mă silese şi asta este întristător. Şi mai sunt cei care-mi cer să vorbesc ca eroul meu. Sunt chiar unii care îmi iau interviuri şi care-mi zic la sfârşitul discuţiei: „Aş dori o încheiere în genul lui San-Antonio”. Degeaba le explic că, în ce mă priceşte, aşa ceva scriu, însă nu vorbesc, ei tot nu

pricep. Se întreabă pesemne dacă eu sunt autorul cărţilor mele. Într-o zi, unul a stăruit atât de mult încât l-am dus la maşina de scris; şi acolo am bătut 1G rânduri şi i le-am citit. Aveam nevoie de stimulentul paginii albe. Zadarnic: lumea crede mai departe că San-Antonio se vorbeşte, când de fapt se scrie.

P. A.: Ar trebui făcut un dicţionar al „limbajului San-Antonio" pentru orientare...

F. D.: Apare la sfârşitul anului! Va avea două mii de pagini. Lucrează la el trei inşi: cuvinte, expresii, exemple. De douăzeci de ani mi se cere aşa ceva, în general profesori de la Universitate care meditează asupra frazelor mele. Mult timp am refuzat.

Şi apoi proiectul celor trei m-a câştigat. Vor fi şi pagini roz pentru cuvinte licenţioase. Este o muncă uriaşă căci au trebuit cercetate cele o stttd şaizeci de cărţi ale nude şi puse pe ordinator. La lectură se >a vedea probabil că îmi plac în mod deosebit adverbele cele mai abracadabrante care de fapt sunt rudele sărace ale literaturii. P. A.: Se va vedea şi felul în care daţi gata ortografia! F. D.: Şi totuşi ortografia mă preocupă şi mă chinuie. Sunt un înverşunat apărător al ortografiei tradiţionale. Dacă i se dă frâu liber, limba franceză este pierdută. Este un cod. Dar eu sunt un adept al legii. Sunt un anarhist conservator. Am nevoie «icguli, tocmai cu ale cărui cărţi nu sunt decât abateri de la regulă. Când mă cufund în scrierea cărţilor despre San-Antonio nu pot să o iau rama decât faţă de ceva solid şi nu fată de ceva în mişcare, care se fărâmiţează. P. A.: De când se scrie despre dv. şi despre cărţile dv. locurile comune nu lipsesc. Care este cel care vă calcă cel mai tare pe nervi? F. D.: Zilele trecute, într-o emisiune la televiziune la care eram invitat redactorul, emisiunii a prezentat Les soupers du prince. Aşa, foarte bine, după care a prezentat un San-Antonio (Faites chauffer la căile) zicând: „despre aceasta nu xw spun nimic, este una din cărţile dvs, scrise la repezeală". Să cad la pat şi mai multe mi. Ah, ce tâmpit! Nu ştie că mă trec toate sudorile ca să scriu aşa ceva! Nu a priceput că e

mult mai greu de făcut decât Les soupers du prince! Aşa ceva poate să facă oricine cu condiţia să ştie să scrie. Pe când o carte ca cealaltă! Cărţi cu Les soupers în prince fac câte una pe zi. Dar cărţi cu San-Antonio, vă jur că sunt tare greu de făcut. Mă acaparează cu totul, sunt tot timpul cu nasul în dicţionare pentru a face jocuri de cuvinte, pentru a ne/rifica o chestiune de istorie. Este ceva care mă mobilizează cu totul. E supărător să văd că asemenea lucruri sunt luate peste picior. Ca să nu mai vorbim despre cei care îmi spun pe un ton complice:

„Îmi plăceau mult cărţile lui Frederic Dard… mai mult decât cele ale lui San-Antonio". Poanta cea mai izbutită în acest sens a făcut-o Johnny Hal-layday, îl întâlnesc într-un hotel la Djerba şi îmi spune: „Ştii, Fred, prefer cărţile lui Frederic Dard celor ale lui San-Antonio. Sunt scrise cu litere mai mari".

A.: în San-Antonio se află toate fantasmenele dv… D.: Totul. Toată fiinţa mea se află aici. Emoţiile, femeile, tandreţea, un simţământ de fraternitate, umilirea pe care mi-o provoacă rasismul, indignarea care rezultă.

A.: Totul se află aici. Şi totuşi păreţi nemulţumit…2 D: Nu voi izbuti niciodată să-mi satisfac năzuinţele literare cele mai ascunse. Sunt chiar greu de exprimat. Dacă mi se întâmplă mereu să nu am încredere în mine asta-i din pricină că mă simt îngrozitor de stângaci de neandemânatec, de neajw torat: Compensez aceste neajunsuri cu îndemânarea de a înşirui fraze, oricât ar fi de ciudate. Însă mi-ar fi plăcut să fac explozie în loc să-mi ţes anevoios micuţa tapiserie care nu este de Gobelins, ci de Olida. Este ceva destul de jalnic, de meschin şi de jigărit, pe măsura lumii în care trăim. Acesta este motivid pentru care izbutesc să-mi vând marfa. Dacă lumea ar fi mai bună, şi cărţile mele ar fi deopotrivă. Cum să spun… Aş fi vrut să scriu lucruri care să-ţi taie respiraţia!

A.: Aveţi remuşcări că nu aţi încercat?

D: Nu remuşcări, complexe. Am vrut să o fac, dat nu am putut. Nu eram în stare Lucrurile au mers prea bine ca să mai intervin cu ceva Aveam un fel de maşină care

mergea fără benzină. Părerea de rău e că nu a trebuit să-i pun din pricina implacabilei mele uşurinţe. Este nu atât o înzestrare în ale scrisului, căi una de imaginaţie. Dacă e să

14 t fac o socoteală, am câştigat. M-am exprimat din belşug, deslid de bine pentru a fi înţeles de cei mai mulţi dintre oameni. Tirajele cărţilor mele sunt printre cele mai ridicate. Şi, în loc să găsesc în asta pricini de mulţumire, visez să fi scris zece cărţi la N.R.F. decât două sute la Fleuve Noir. Ah. San-Antonio… P. A.: Apropo, de unde vine numele?

F. D.: Căutam un nume american. Am luat un atlas al Statelor Unite şi am pus degetul la întâmplare. Am nimerit un oraş din Texas. Aşa a vrut soarta aşa că am păstrat numele. M-am dus acolo în 1957. Am cumpărat patru mii de cărţi poştale, am cerut editorului meu să-mi trimită adresa principalelor librării franţuzeşti şi am petrecut opt zile scriind: „Salutări prieteneşti din San-Antonio. San-Anto-nio”. Eram un Raslignac, al romanului negru. P.A.: Nu mă gândeam atât la numele eroului dv. cât la genul literar în care îl puneţi să evalueze… F. D.: Asia o datorez editorului meu, care mi-a devenit socru. Într-o bună zi am vrut să scriu cărţi cu San-Antonio mai sobre. M-a gratificat cu o superbă replică de editor: „Ţii neapărat să ai tiraje de cincisprezece mii de exemplare, tu care le ai de trei sute de mii? Fără acţiune, totul se duce pe copcă. Asta îţi susţine povestea. Este tribuna ta. Cu cât acţiunea este mai palpitantă, cu atât mai mult îţi vei putea îngădui să spui totul”. Avea dreptate. Dar oamenii nu pricep că sunt, vasalul acţiunii. A trebuit să adopt ticurile foiletoniştilor: o fală cu sânii mari, când nu mai este de folos este ucisă ele.

P. A.: Nu este singura neînţelegere pe care o aveţi cu cititorii…

F. D.: Cea care durează de cea mai milită vreme este aceea că sunt luate în serios. Mă mai surprinde şi astăzi. Încă nu izbutesc să cred aşa ceva. Zilele trecute, ascultându-l pe François Mitterrand, îmi ziceam: „Păi, sfinte Dumnezeule sunt la Preşedintele Republicii, îmi vorbeşte despre ultima mea carte, aşa ceva nu li se

întâmplă multor oameni!”

Am încercat să mă înviorez, nu am izbutit. Zadarnic am încercat să înviorez discuţia, treaba nu mergea. Rămâneam supărător, întristat şi plin de îndoieli.

A.: Vi se întâmplă des să vorbiţi despre literatură cu Preşedintele?

D.: Mă invită pentru a doua oară la Élysée. În două rânduri nu am răsvuns invitaţiilor sale din pricina vacanţei coprior. Se pare că aşa ceva nu se cade. Oricum, refuzasem de două ori aceeaşi propunere din partea regelui Marocului. Se pare că este unul dintre cei mai zeloşi cititori pe care îi am.

A.: Când vă întâlniţi cu Preşedintele, sunteţi singuri?

D.: întâia oară mai erau la masă Jacques Attali şi Françoise Sagan, a doua oară Régine Deforges şi Catherine Rihoit. A avut loc în apartamentele particulare ale Preşedintelui, care nu fac parte din pompa de la Élysée. L-am găsit în formă. Eu un tip simpatic. La începutul primului septenat semăna cu Tino Rossi. Acum, mai puţin.

A.: Şi totuşi acum opt ani aţi declarat: „Nu am votat niciodată cu Mitierantr. Faţa oglindeşte sufletul”.

D: Te destăinui şi totul este reţinut împotriva ta... Iar eu mai pun şi paie pe foc! Ei bine! mi-am schimbat întru totul părerea. M-a emoţionat. Mă interesează omul. Curiozitatea lui pentru literatură, simţul socialului, dispreţul faţă de bani. Vorbeşte foarte bine despre cărţi. A făcut o analiză deosebită a romanului despre sfânta Thérèse de Li-sieux. Dacă ar fi fost înregistrată n-aţi fi avut altceva de făcut decât să-l transcrieţi pentru a publica în paginile critice de la Lire.

A.: Vi s-a destăinuit?

D.: Mult. La cafea stăteam amândoi lângă sobă. L-am întrebat: „Credeţi în Dumnezeu?” Mi-a răspuns... „Nu ştiu”. Vedeţi, asta bate departe.

A.: Sunteţi preţuit chiar şi de literaţii subţiri! Ce puteţi dori mai mult de atât?

D.: La început a fost un articol de zece pagini

consacrat de profesorul Alfred Sanny Tango Chineloque în revista Mercure de France. Mi-am zis: „Fac cumva literatură?” Atunci s-a năpustit asupra operei mele un cârd de oameni, Denis de Rougemont, Robert Escarpit, fără să-l uit pe Jean Cocteau desigur. Iar eu care nu scriam romane cu San-Antonio decât din motive alimentare m-am gândit că mă pot lăsa purtat pe aripile visului, ca să ies din derizoriu. Am avut înţelepciunea să nu mă grăbesc.

P. A.: Ritualul scrisului dv. a evaluat în timp?

F. D.: Este neschimbat. Scriu toată dimineaţa, neabătut. Direct la maşina de scris, o l. B.M. fără ciornă, fără niciun plan. Scriu fără pregătire prealabilă. Patru, cinci pagini pe zi, cu puţine corecturi. Un San-Antonio îmi ia două luni şi o săptămână. Public cinci pe an.

P. A.: Nu vă opriţi niciodată?

F. D.: Niciodată. Fără răgaz. Singura oprire a producţiei a ţinut câteva săptămâni. Era pe vremea când nu izbuteam să mă despart de prima soţie pentru a mă alătura celei de a doua. Eram în încurcătură. Am hotărât să renunţ la San-Antonio. Am spus-o în France-Soir. Editorul şi viitorul meu socru m-a chemat, îmi vorbea ca unui nebun care are o mână de aur şi o dinamitează ca să facă păşune pe ea. Până la urmă lucrurile s-au aranjat şi, după o lună, m-am întors la lucru. Mă aşez în faţa maşinii oricum, cu sau fără inspiraţie. Scara trecută nu mă simţeam în apele mele, nimic nu mă mulţumea. Am scris câiei-a replici la Mnssnero de in Saint-Valentin, piesa pe care o scriu pentru Robert Hossein şi de îndată m-am simţii mai bine. Liniştea, pacea adâncurilor… Parcă eram un far în mijlocid furtunii. În loc să iau valium am scris două pagini. Dacă nu scrin pairii zile, intru în criză ca un drogat şi înnebunesc, doborât de un sentiment de vinovăţie.

P. A.: V-aţi gândit la clipa când treaba n-o să mai meargă?

F. D.: Vorbiţi de cărţi sau de cav? P. A.: Vorbesc despre declicul care vă face să scrieţi.

F. D.: Fie mi se sparge un vas, şi devin o cârpă

umană; ar fi o dramă şi atunci mai bine nu mai vorbim. Fie scriu mai prost, scade vânzarea, mi se refuză manuscrisele. În acest caz aş continua să scriu dar le-aş pune într-un sertar căci îmi lipsesc mijloacele mentale dea mă lăsa de scris. Am nevoie să născocesc să creez, să fac ceva. Îndrăgesc viaţa cu tot ce are hazliu, neaşteptat şi incoerent.

P. A.: A dv. este totuşi dominată de o idee fixă: munca, oricare ar fi numele (creaţie) sau justificarea (vinovăţie) pe care i-o daţi…

F. D.: Aşa este. Am cultul muncii de la tata. Toată copilăria m-a bătut la cap cu asta. Era alămar. Dintr-o bucată mare de alamă făcea o sticlă doar cu un ciocan. O întreagă artă. La sfârşitul anilor ’20 a început să se ocupe de încălzirea centrală. Imediat după criza economică din 1929. Întreprinderea pe care o înfiinţase s-a aflat în lichidare judiciară. Este una dintre cele mai neplăcute amintiri din copilăria mea. S-a întâmplat la noi la Bourguin, între Grenoble şi Lyon. Aveam 10 ani. Asta-i.

P. A.: Este amintirea vânzării la licitaţie a mobilei familiei dv?

F. D.: îngrozitor. Eram la o i? ecină pe care începusem deja s-o pipăi. De pe terasa ei, care se afla deasupra casei noastre, se vedea foarte, bine licitaţia. Ce umilire, ce decădere, mai ales alături de prietena mea. Parcă nişte piranha ne făcea bucăţi căminul. Oamenii necunoscuţi puneau preţuri unor lucruri care ne erau familiare, lucruri care nu aveau preţ. Înspăimântător. Când au vândut pentru 2 franci micul fotoliu din nuiele al surorii mele, am fost răscolit. Fiind un om care se necăjeşte uşor şi mereu gata să plâng, de data asta mi-am stăpânt, supărarea. Mi s-a pus un nod în gât. În ziua aceea mi-am zis: mă vei întoarce aici, dar bogat.

P. A.: Vorbeşte copilul din Bourgoin sau romancierul de la Fleuve Noir?

F, D.: Este desigur ceva reconstruit aici. Şi totuşi aşa s-au petrecut lucrurile, sunt sigur. De altfel, m-am întors aici acum zece ani, cu tata. Autorităţile au pus o placă pe

casa mea natală. I-au înmânat medalia Oraşului. Pentru el a fost o revanşă. În ziua aceea nu am încetat niciunul să ne gândim la vânzarea mobilei. După trei luni, a murit.

P. A.: Portăreii v-au luat şi „bobocul de trandafir”, tot atât de simbolic ca sania din Cetăţeanul Kane?

F. D: Nu, l-am păstrat. Este o puşculiţă din aramă în formă de carafă pe care mi-a meşterit-o tata când eram puşti. Am avut-o întotdeauna cu mine. Se află şi acum pe biroul meu. O folosesc zilnic, după ce termin de scris, ca să ţină filele cărţii pe care o scriu.

P. A.: Vorbiţi rar despre cărţile altora…

F. D.: Din pricină că nu sunt întrebat. Citesc puţin pentru că scriu mult. Recunosc că îi citesc foarte puţin pe contemporanii mei numai că în copilărie şi în tinereţe i-am citit fără răgaz, ca un bulimic. Sunt autodidact dar, când m-am lăsat de şcoală, la 16 ani, avem o cultură literară superioară multora din cei cu diplome universitare. Scriitorii mei preferaţi, pe care nu contenesc să-i citesc cu aceeaşi plăcere, rumân Proust, Céline şi Albert Cohen pe care le-am cunoscut bine în ultimii văi ani de viaţă. Numai pe ei îi citesc. P. A.: Aveţi vreo carte de căpătâi?

F. D.: Am mai multe, dar numai una tot timpul: Mort à credit de Céline. Este una dintre cele mai mari cărţi ale literaturii franceze. Şi nu-mi cântăresc cuvintele, o spun cu tărie! Cred că am în bibliotecă douăsprezece ediţii diferite. Este o catedrală. Se află în ea atâta forţă, atâta omenie, atâta zeii 3

flernea la adresa condiţiei noastre! Toate lucrurile în care cred şi îndeosebi cele în care nu cred, se află exprimate în această carte. Toate! Am descoperit-o la vremea ei, în 1936. M-a scos din minţi. Linie de înaltă tensiune! Totul se afla în ea, iubirea, moartea, fatalitatea… Niciodată nu s-a scris ceva mai intens. Curge sânge, mizeria iese la suprafaţă. Mă încântă cruzimea realităţii, cruditatea impusă până la delirul poetic. Să fii crud dincolo de orice, este imens. Vorbeam despre asta cu Albert Cohen, dar nu izbutea să priceapă cum trebuie, desigur din pricina antisemitismului, a Ocupaţiei, toate astea

P. A.: Iar pentru dvs „Toate astea” au însemnat midt?

F.D.; în 1940 aveam nouăsprezece ani, eram ziarist la Mois la Lyon şi la ziarele pariziene refugiate la Lyon, debutam în roman. Ce am făcut? l-am dus de mâncare unui evreu care se ascundea, l-am prevenit pe patron că îl căuta Klaus Barbie, ascultasem radio Londra, şi alte chestii de acest soi. Asta-i tot. Nu este vorba de teamă. Nu am găsit oportun să fac act de rezistenţă. Eram pasiv. Tergiversam aşa cum făceau cei mai mulţi dintre francezi. Nu-i nicio glorie în asta. Poate părea monstruos, dar cred că am devenit conştient de ce se întâmpla decât la urmă de tot. În 1944. Înainte, era o stare de letargie.

P. A.: Dacă nu te angajezi la douăzeci de ani…

F. D.: O angajare rezultă dintr-un concurs de împrejurări. Nu te însufleţeşte numai credinţa, ci şi rezultatul unor întâlniri, ambiante, la noi, era liniştită. Tata, cu toate că a fost un erou din 14 – 18, era împotriva lui Pétain. Mă lua cu el în expediţie la ţară să facem rost de un pui sau de un litru de ulei. Aveam grija burţii să avem pâine, cartelă de alimente. Asta-i. Dar odată cu trecerea anilor e uşor să judeci. Întorcându-mă la Albert Cohen, îi pot înţelege reacţia.

P. A.: Vorbiţi mereu despre el ca despre cineva deosebit.

F. D.: Era emoţionant. Sfârşitul îi era aproape. Un fel de Clerembard evreu în halat de mătuşe, cu papuci ăt lac, cu monoclu. Se înconjura cu cărţile lui mângâind cu voluptate ediţiile originale aşezate în jurul lui ca nişte pisici.

P. A.: Cum îi ziceaţi? Albert?

F. D.: Nu. Maestre… iar el mă tutuia. Şi lui Simenon i-am zis Maestre în lunga noastră corespondenţă din anii ’50. Şi prietenului meu episcopul de Fribburg, de care sunt foarte legat, cei care are în bibliotecă toate cărţile cu San-Antonio îi zic Monseniore iar el mă tuluieşte.

P. A.: Dar pentru scriitori precum Cohen şi Simenon sunteţi de-al lor şi totuşi vă comportaţi ca şi când n-ar fi aşa!

F. D.: Pentru că nu sunt de-al lor! Poate că simt nevoia să-i respect, tocmai eu care sunt atât de lipsit de respect în cărţile mele. Sunt în continuare impresionat. Din punct de vedere moral nu am trecut linia, chiar dacă din punct de vedere social şi financiar am trecut-o de mult. Mi-am păstrat mentalitatea de slugă, de fiu de slugă... Nu voi face niciodată parte din lumea lor. P. A.: Că nu „treceţi linia”, vă e ciudă? F. D.; Nu, mă simt smerit. Este aproape un cusur. Când mă aflu în prezenţa unor oameni de seamă simt că nu voi fi niciodată de-al lor, căci nu fac parte din aceeaşi rasă. Lucru ciudat, nici n-aş vrea să fiu de-al lor. După tâmpiţi de burghezi îmi este silă cel mai mult. Nu-mi pasă că în exterior semăn cu ei. În adâncul meu simt că am rămas tot fiul grădinaridui. Cu neputinţă să mă debarasez de asta. Şi atunci? Prefer să rămân eu însumi cu îndoielile mele, chiar dacă, uneori, ştiu că pricep lucruri pe care ei nu le pot înţelege... Da, Domnule Ministru... respectele, mele. Domnule Ministru... Bătrân tâmpit ce sunt! Nu-i aşa că totuşi mă iubeşti, ia zi?

P. A.: Păi cum nu! Vă mulţumesc pentru tot.

P. D.: Atunci, ne pupăm?

Interviu publicat în revista Lire, aprilie 1993

Traducere: DUMITRU PURNICHESCU